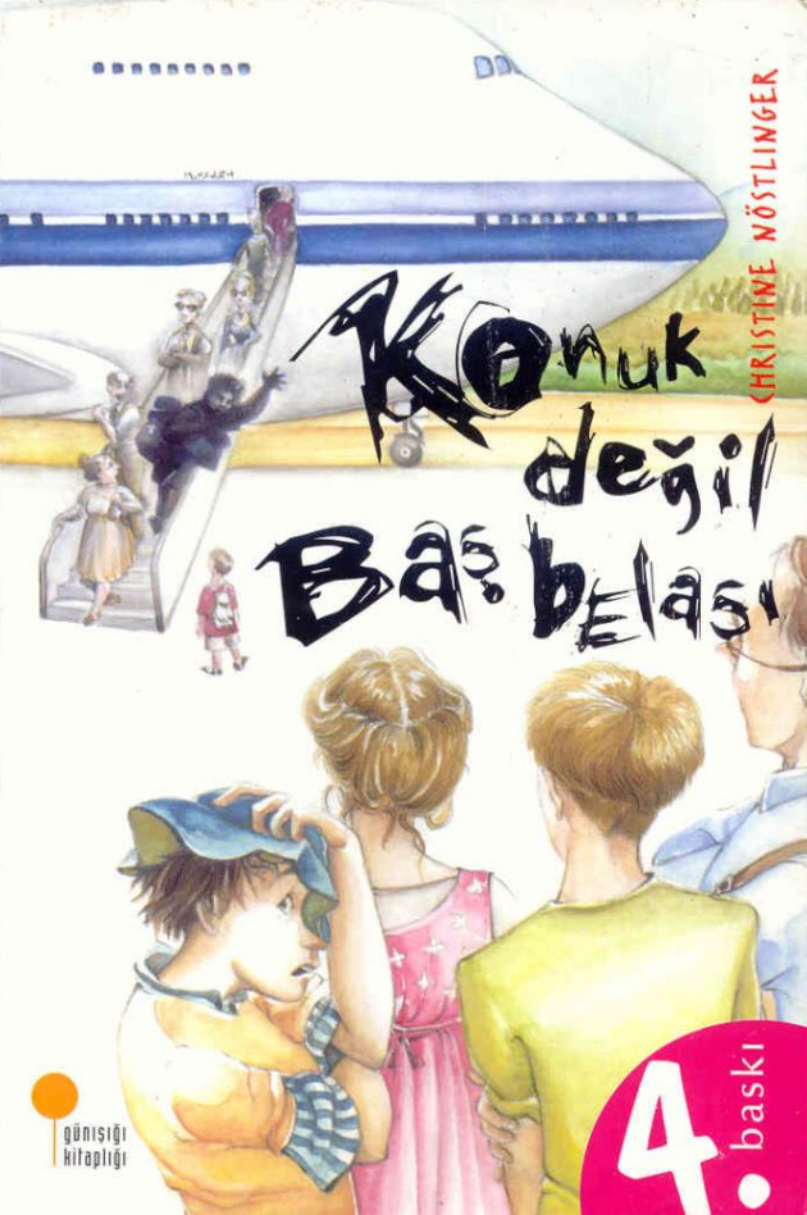

Konuk değil Baş belası

CHRISTINE NÖSTLINGER

4. baskı

günışığı kitaplığı

KONUK DEĞİL BAŞ BELASI

Christine Nöstlinger

KONUK DEĞİL BAŞ BELASI
Çocuk Roman 7

•

Yazan: Christine Nöstlinger
Almanca aslından Türkçeleştiren: Suzan Geridönmez
Yayına hazırlayan: Müren Beykan

•

Özgün adı: *Das Austauschkind*
© 1998 Dachs-Verlag GMBH

•

Türkçe yayın hakları: Günışığı Kitaplığı, 2003
Yayın hakları, Dachs Yayınevi'nden Onk Telif
Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır
Tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak
kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın
hiçbir yolla çoğaltılamaz ve kullanılamaz.

•

1. baskı: Ekim 2003 (2000 adet)
2. baskı: Nisan 2004 (2000 adet)
3. baskı: Ekim 2004 (2000 adet)
4. baskı: Nisan 2005 (2000 adet)

•

Kapak: Gözde Bitir Sındırgı
Baskı öncesi hazırlık: Ferdi Alıcı
Renk ayrımı: Degrade
Baskı: Mart Matbaacılık
(Altıbey Cad. Mart Plaza Kâğıthane, İstanbul (0212) 321 23 00)

•

Günışığı Kitaplığı,
bir Mia Organizasyon Restorasyon
Yayıncılık Ltd. Şti. kuruluşudur
Mevlüt Pehlivan Cad. 20/1
Gayrettepe 34394 İstanbul
Telefon: (0212) 212 99 73
Faks: (0212) 217 91 74
E-posta: info@gunisigikitapligi.com
Web adresi: www.gunisigikitapligi.com

•

ISBN 975-8142-90-9

Christine Nöstlinger

Günümüzün tartışmasız en çok sevilen çocuk ve gençlik kitapları yazarlarından biri olan Nöstlinger, 1936'da Viyana'da doğdu. Çocukluğu, iki yaşındayken Hitler ordusunun işgali altında kalan Avusturya'da bodrum sığınaklarında geçti. Polonya'ya kaçmak zorunda kalan sevgili babasının yokluğuyla ağırlaşan bu savaş yıllarında, bomba isabet eden evlerinin enkazından iki kez sağ olarak çıkarıldı. Ancak, dokuz yaşındayken, Kızıl Ordu Viyana'ya girdiğinde bodrum yaşamından kurtulan Nöstlinger, Viyana Uygulamalı Sanatlar Akademisi'nde öğrenim gördü. 1950'lerin sonunda evlenip iki kız çocuğu sahibi olduktan sonra "ev kadını" kimliğiyle yetinemeyeceğini anlayıp, iyi yaptığını düşündüğü kitap resimleme işine başladı. Ancak iki yıl üstünde çalıştıktan sonra yayıncıya göndermeyi göze aldığı ilk kitabı *"Die feuerrote Friederike"* düşündüğünün tersine çizimleriyle değil, yaratıcı öyküsüyle büyük ilgi çekince, Nöstlinger kitap resimlemeyi bırakıp yazmaya başladı.

Kendisi, yazma konusunda "tembel" olduğunu ileri sürse de, Nöstlinger, son otuz yıl içinde yüzün üstünde kitabı ve sayısız makalesi yayımlanmış çok üretken bir yazar. Çocuklara ve gençlere yazmanın yanı sıra yetişkinlere de, özellikle Viyana lehçesinde şiirler ve öyküler kaleme alıyor. Çeşitli gazete ve dergilerle Avusturya Radyosu için de çalışıyor. Günümüzde dünya çocuk edebiyatının klasikleri arasında sayılan *"Kim Takar Salatalık Kralı"* ile 1973'te Alman Gençlik Edebiyatı Ödülü'nü kazanan yazar, pek çok ödülün yanı sıra

1984'te uluslararası Hans Christian Andersen Ödülü'nü ve 2003'te de yine uluslararası Astrid Lindgren Edebiyat Ödülü'nü aldı. Yabancı düşmanlığına karşı etkin bir sosyal örgütlenmeye destek veren Nöstlinger, genellikle orta halli aile çocuklarının gündelik yaşamlarını ele aldığı kitaplarında, geleneksel aile yapısını ve okul kurumunu esprili bir üslupla eleştiriyor.

Günışığı Kitaplığı bugüne dek
yazarın beş kitabını Türkçe'ye kazandırdı:

Kim Takar Salatalık Kral'ı

(1 baskı Şubat 2003, 2. baskı: Kasım 2003, 3. baskı: Haziran 2004, 4. baskı: Ocak 2005)

Konrad ya da Konserve Kutusundan Çıkan Çocuk

(1 baskı Şubat 2003, 2. baskı: Ocak 2004, 3. baskı Ağustos 2004, 4 baskı Ocak 2005)

Konuk Değil Baş Belası

(1 baskı Ekim 2003, 2. baskı: Nisan 2004, 3 baskı Ekim 2004, 4 baskı Nisan 2005)

Lollipop

(1 baskı Şubat 2004, 2 baskı: Ekim 2004, 3 baskı: Ocak 2005)

Hadi Ama Baba!

(1. baskı: Eylül 2004, 2. baskı: Aralık 2004)

CHRISTINE NÖSTLINGER

Türkçesi
Suzan Geridönmez

günışığı
kitaplığı

KİTAPTAKİ KİŞİ ADLARININ OKUNUŞLARI

Bille	(Billi)
Ewald Leonhard Stefan Isidor	(Evalt Leonhart Ştefan İsidor)
Ewald Mittermeier	(Evalt Mittermayer)
Elsi	(Elzi)
Fischer	(Fişer)
Gertrud	(Gertrut)
Herbert Pivonka	(Herbert Pivonka)
Ilona	(İlona)
Irene Touschek	(İrene Tuşek)
Jasper	(Cespır)
Lene Stollinka	(Lene Stollinka)
Mary Goldener	(Meri Goldınır)
Martin Hodina	(Martin Hodina)
Maks Goldener	(Meks Goldınır)
Oskar Touschek	(Oskar Tuşek)
Peter Stollinka	(Peter Stollinka)
Petermeier	(Petermayer)
Prowaznik	(Provaznik)
Robert	(Robert)
Sebastian	(Sebastiyan)
Sybille	(Sibille)
Tannegeist	(Tannıgayst)
Tom Pickpeer	(Tom Pikpir)
Verena Haberl	(Verena Haberl)
Waldi	(Valdi)
Werwenka Otti	(Vervenka Otti)
Wolfgang Emberger	(Volfgank Emberger)

Kitaptaki İngilizce sözcük ve cümleler numaralandırılarak, arkada (sayfa 163'te) açıklanmıştır.

DAHA ÖNCE OLUP BİTEN HER ŞEY

Benim adım Ewald Mittermeier. Bu hikâye başladığında, on üçüncü yaş günümün üzerinden tam bir hafta geçmişti. Hikâyenin sonunda ise on üçüncü yaş günümün üzerinden yedi hafta geçmiş olacak.

Almanca öğretmenimi doğru anladıysam, kâğıda döktüklerime tatil raporu deniyor. Çünkü bunları gerçekten de yaşadım. Anlatacaklarımı kısa tutmaya çalışacağım. Ama, aktarmak istediğim altı hafta, benim ve ailem için öylesine olaylı ve heyecanlı geçti ki, bunu başaracağımdan emin değilim. Geçmişte evimizde hiç heyecanlı şeyler yaşanmadığından, heyecanlı olaylar anlatmakta pek deneyimli sayılmam. (Okulda kompozisyon yazdırdıklarında –örneğin ailecek geçirdiğimiz bir pazar günü veya benzer bir konu hakkında– hep bir şeyler uydurmak zorunda kalırdım. Evdeki gerçek pazarlardan veya bunun gibi şeylerden, elle tutulur bir kompozisyon konusu çıkarmak müm-

kün olmazdı.) Annem, bunu uyumlu aile yaşamımıza bağlıyor. Ablam ise bunun doğru olmadığını iddia ediyor. Biz uyumlu falan değil, düpedüz sıkıcıymışız.

Kim haklı olursa olsun, ben yalnızca birbirini tekrar eden sıradanlıklara alışkınım. Bu yüzden de heyecanlı olayları kaleme almayı pek beceremem. Bunu şimdi daha iyi anladım, çünkü birden hikâyeyi on üçüncü yaş günümden bir hafta sonra başlatamayacağımı fark ettim. En az beş hafta daha geri gitmeliyim.

Bir cuma günü, uzun ders arasındaydık. Sınıfta sırama oturmuş, çekirdeklerinin çevresi kararmış, olgunluktan tadı kaçmış, berbat bir elma yiyordum. Tam o sırada tuvaletten dönen Herbert Pivonka sınıfa girdi. Önümden geçerken, "Elsi, annen koridorun başında durmuş, İngilizce öğretmeniyle konuşuyor!" dedi.

Sınıfın büyük çoğunluğu beni "Elsi" diye çağırıyor. Bunu acayip komik buluyorlar. Bir keresinde nüfus kâğıdımı ele geçirmiş ve burada toplanan ön adlarımı keşfetmişlerdi: *Ewald Leonhard Stefan Isidor*. Ne yazık ki, Wolfgang Emberger, bu isimlerin başharflerinin "Elsi"yi oluşturduğunu fark etti.

Dört ön ada sahip olmamın nedeni, annemin Ewald'dan (erkek kardeşinin ismi olduğu için), anneannemin Leonhard'tan (nedenini bilmiyorum), babamla babaannemin de Stefan'dan (ben böyle çağ-

rılmak isterdim) yana olmasıymış. Korkunç Isidor'u ise büyük amcam Isidor'a borçluyum. Annem ve babam bunu, "Ona küçük bir jest yapmak için!" diye açıklar. Büyük amcam epey zenginmiş de! Eğer ona sık sık küçük jestler yaparsak, bize de mirasından bir şeyler bırakabilirmiş belki. (Ancak, kuzenlerimin hepsinin ikinci, üçüncü veya dördüncü adı Isidor. Yani sırf bu aptal isim yüzünden mirasa konma şansım yok gibi!)

"Acaba İngilizce öğretmeni annenden ne istiyor?" diye sordu Herbert Pivonka.

İngilizce öğretmenimin annemden hiçbir şey istemediğini garanti edebilirdim. Büyük olasılıkla annem ondan bir şey istiyordu. Hem de karneme İngilizce'den dört gelmesini... Okulun kapanmasına tam bir ay vardı ve karne notlarım aşağı yukarı belliydi. Bir sürü pekiyi ve iyi bekliyordum. Kısacası, "göstermelik bir karne". Yalnız İngilizce'm iyi ile orta arasında bir yerdeydi. Yani yazılılar bakımından. Açıkçası İngilizce konuşmam da dahiyane sayılmaz. Bu yüzden tahminim orta'dan yanaydı.

Oysa annem, birinci sınıf, göstermelik karnelere bayılır. Sanırım, ben ya da ablam sırf pekiyi dolu bir karne getirsek, annem buna siyah vizon bir mantodan daha fazla sevinir. Hem de, böyle bir manto gerçekleşmemiş en büyük düşlerinden biri olmasına rağmen.

İşte şimdi annem, İngilizce öğretmenime, onu bana iyi vermeye ikna etmek için gitmiş olmalıydı. Çirkin bir orta'nın karnemi berbat etmemesi için! Bunu bana böyle söylememiş de olsa, o kadını tanırım! Olup bitenler benim için açıktı. Ama bunu Herbert Pivonka'ya söylemedim tabii. Bence böyle bir şey, hiçbir sınıf arkadaşıma anlatılamazdı. Öylesine gülünçtü ki. Üstelik de sınıfta İngilizce'den kalacağı kesinleşen iki kişi varken ve en az beş kişi de İngilizce kurtarma sınavı için hâlâ titrerken.

Herbert Pivonka'ya, İngilizce öğretmeninin annemden ne istediği konusunda en ufak bir fikrim olmadığı yalanını uydururken, içimden de İngilizce öğretmenimin iyi'ye karşı direnmesini diliyordum içtenlikle. Nerden bakarsan bak, hakkım değildi. Ayrıca, bana not hediye edilmesini istemiyordum. Sınıftakiler bunu hemen fark ederlerdi. Sonra da dışlanır ve herkesin gözünde inek ya da yağcı durumuna düşerdim. İnek ya da yağcı olmaksa, istediğim en son şeydir!

Öğleyin, eve geldikten sonra, on dakikalık ders arasındaki kuşkularım doğrulandı. Annem İngilizce öğretmenini "iyi" için sıkıştırdığını kabul etti. İkna çalışmalarında başarılı olamadığı için de moralı bozuktu. "Bir türlü anlayamıyorum," diye söylendi, "onu anlayışlı, kolay ikna olan bir insan bilirdim! Kötü bir gününe denk gelmiş olmalıyım!"

İngilizce öğretmeninin kötü bir gün geçirdiği falan yoktu. Annemin ona ders arasında, koridorda çullanmasına sinirlenmiş olmalıydı. Çünkü, salamlı sandviçini yerken, anneler tarafından lafa tutulmaktan ve not sorunlarıyla rahatsız edilmekten nefret eder. Bunu bize daha önce birçok kere açıklamıştı. "Görüşme saatim ne güne duruyor," demişti. "Beni, alnımın teriyle hak ettiğim öğle paydosumda rahatsız etmek görgüsüzce ve kabul edilemez bir davranış. Lütfen, bunu saygıdeğer ana babalarınıza iletin!" Bunu evdekilere aktardım da. Ama annem İngilizce öğretmenim için, salamlı sandviçin karnemden önce geldiğini bir türlü hayal edemiyor.

Sonuçta, rahatlamış olarak öğle sofrasına oturdum. "Mutfak-yemeği" diye adlandırdığımız yemeklerden biriydi. Babam ve ablam evde olmadığında, annemle birlikte yemeğimizi mutfakta yeriz de. Soslu spagetti vardı. Çatalıma doladığım bir posta makarnayı tam ağzıma tıkmak üzereydim ki, annem, "O, seni de diğerleriyle birlikte İngiltere'ye yollamamızı istiyor," dedi.

Ağzımdaki makarna çokluğu yüzünden hemen cevap veremedim. Onları boğazımdan aşağı zar zor indirdikten sonra, "O, kim?" diye sordum. (Annemin İngilizce öğretmeninden söz ettiğini biliyordum elbette. Ama, düşüncelerini açıklama tarzı sinirime dokunuyordu. Ne de olsa artık, en az yarım saattir,

annemin İngilizce öğretmeninden not koparma çabaları hakkında değil, bambaşka konularda konuşuyorduk. Dolayısıyla, "o" ile kimi kastettiğinin hemen anlaşılmasını bekleyemezdi!)

Annem başını sallayarak bana baktı. "İngilizce öğretmeni tabii, başka kim olacak!" dedi. Sonra da, "Bu konuda çok ısrar ediyor," diye ekledi. "Telaffuzun yüzünden! Sana orta vermesinin tek nedeni iyi İngilizce konuşamamanmış. Derse de hiç katılmıyormuşsun!" Ses tonu müthiş suçlayıcıydı.

Spagetti dolu tabağımı ileri doğru ittim. İştahım kaçıp gitmişti. Annem yerinden kalkıp, el çantasını getirdi ve içinden açık yeşil bir kâğıt çıkardı. "Oxford'ta yaz okulu. 15 Temmuz-15 Ağustos arası," diye mırıldanarak okumaya başladı.

Açık yeşil kâğıdın içeriğinden haberdardım. Tüm sınıflara dağıtılan bu kâğıtlardan birini haftalardır okul çantamda gezdiriyordum.

"Hâlâ birkaç boş yer var," dedi annem. "Akşam konuyu babanla konuşacağım!" Sonra da yeşil paçavrayı mutfak tezgâhında duran ekmek kutusunun üstüne koydu, öğle bulaşığını bulaşık makinesine doldurdu ve makineyi çalıştırdı. Bu sırada yüzümün giderek solduğundan kesinlikle eminim. Büyük şehir karı gibi gri-beyaz bir renk almış olmalıyım. Böyle durumlarda başıma sık sık gelir bu. Bütün kan kafamdan çekilip, karnıma doğru iner ve burada çaresizlik

içinde fokurdayarak kaynamaya başlar. Çünkü insan, fikri veya istekleri hiçbir zaman sorulmazsa haliyle öfkelenir. Konu ister yün çoraplar, dolmakalem ya da İngiltere yolculuğu, ister don uzunluğu ya da gezi planları olsun hiç fark etmez. Annem her zaman benim için neyin iyi olduğunu bilir. Tam olarak emin değilse, babama sorar. Bana da sorabileceği ise, hiç aklına gelmiyor!

Hayatımdaki bu büyük sorun hakkında bugüne dek sık sık ve uzun uzadıya düşündüm. Düşündükten sonra da, büyük olasılıkla yeterince karşı çıkmadığım sonucuna vardım. Eskiden, ilkokula gittiğim sıralarda, yanımda Martin Hodina diye bir çocuk otururdu. Eminim ki, onun böyle bir sorunu yoktu. Çünkü bir şey işine gelmediği zaman hemen bağırmaya başlardı. Öyle yüksek ve tiz bir sesle bağırırdı ki, paydos saatinde öten fabrika sireni sanılabilirdi. Tüm sülalesinin bu çığlık konçertosundan ödü kopardı. Buna maruz kalmamak için herkes ona ne istediğini en az üç kez sorardı. Ancak, benim böyle bir şeye çok önceden başlamam gerekirdi. On üç yaşına gelince, bu artık işe yaramaz. Hem, bir insanın böyle bağırabilmesi için kafasında bol miktarda kan bulunması lazım. Çığlığı bastığında Hodina Martin'in kafası hep kan kırmızısı kesilirdi. Benimse kanım, daha önce de belirttiğim gibi, her bağırma vesilesinde doğruca karnıma süzülüp, fokurdamaya başlar.

Ablama göre, ben karşı çıkmak için fazla iyi niyetli ve ağır kanlıyım. Ama, bu kesinlikle doğru değil. Eğer iyi niyetli olsaydım, kanım karnımda öfkeden fokurdamazdı. Ağır kanlı insanlarınsa kanı karınlarında olsa olsa dalgalanır. Karınlarına inme zahmetine katlanmışsa tabii. Bunu ablama açıklamaya çalıştığımda bana güldü. "Öyleyse tek bir ihtimal kalıyor, Waldi. Bu durumda sen, iyi terbiyenin meyve verdiği ender çocuklardan birisin. İyi terbiye edilmiş çocuklar karşılık vermez," dedi. Belki de ablam haklı. Ama, Tanrı'ya şükür, Oxford'taki bir koleje postalanmaya karşı koymayacak kadar da terbiyeli değilim.

Böyle bir koleje gitmek isteyen yığınla çocuk vardır elbette. Daha şimdiden, sınıfımızda beş kişi kesin kayıt yaptırmıştı ve müthiş seviniyorlardı. Üç kişi de hâlâ evdekilerden izin koparmaya çalışıyordu. İngiltere'deki koleje gitmek için izin alamayan iki kişi ise üzüntüden neredeyse geberiyordu.

Ama benim canım biraz bile olsun, Bay Tannegeist hocanın yönetimindeki bir İngiliz kolejine gitmek istemiyordu. Beni azıcık tanıyan herkesin –ki aslında annem bu kişiler arasında yer almalıydı– bunu bilmesi gerekirdi. Ben ne kayak kurslarından, ne de kent dışına yaptığımız okul gezilerinden zevk alıyorum. Ben, bir yığın çocuğun yirmi dört saat boyunca, bir avuç öğretmenin denetimi altında yaşamak zorunda kaldığı hiçbir şeyden hoşlanmıyorum.

Kayak kurslarının ve kent dışı gezilerinin en azından iyi bir yanı vardı: Eziyet dolu hafta boyunca bir o kadar sıkıcı olan dersler kalkıyordu. Oxford koleji ise tatile denk geliyordu. Yani benim açımdan kazançlı hiçbir yanı yoktu: Berbat kahvaltılar, daha da berbat öğle yemekleri, düzenlenmiş boş zamanlar, ranzanın üst katında horlayanlar, kendin yıkamak zorunda kaldığın çoraplar, aman kimse kaybolmasın diye öncesinde ve sonrasında sayıldığın geziler... Bu gezilerde, öğrenci sürüsünün yalnızca yüz adım gerisinde kalsan ya da bir kilisede mihrabın arkasını üç dakika kendi başına incelemek istesen, gruptan ayrıldığın ve kaybolma tehlikesi yarattığın için fırça yersin hemen.

Kim ne derse desin bu böyle! Öğretmene ve sınıf arkadaşlarıma yıl boyunca, haftada altı gün, öğleye kadar dayanmak bana yeter de artar. Bir de tatilde buna gönüllü olamam.

Öğleden sonra bu düşüncelerimi anneme açıklamaya çalıştım. Ancak, o hiç üzerinde durmadı. İngiltere'deki kolejin, telaffuzumu ve sözcük dağarımı acayip geliştireceğini ve bu sayede gelecek yıl İngilizce'den kolaylıkla "iyi", hatta "pekiyi" alabileceğimi açıklamakta diretti. Ayrıca, beni değer bilmez bir çocuk olmakla da suçladı. Bunu doğrudan ifade etmedi tabii. Annem böyle biri değildir. Ne de olsa, "Çocuklardan teşekkür beklenmemelidir!" onun sürekli kullandığı bir deyiş. Yani, beni doğrudan değer bilmez-

likle suçlayamazdı. Ama en az on kere, "Başka çocuklar olsa, onlara İngiltere'ye yolculuk olanağı sağlayan ana babalarına minnettar olurlardı! Sonuçta bu, hiç ucuz sayılmaz. Hem biz, bunu devede kulak görecek kadar zengin de değiliz!" diye tekrarladı.

Babam ise, akşam gelince, İngiltere'ye postalanmam fikrine hemen katıldı. Bunun nedeni, gelecek ders yılında th'leri hatasız tıslamam beklentisinden çok, kişilik yapıma ilişkin kaygılarıydı.

"Ewald," dedi babam, Güne Bakış haber programının ardından, "Ewald, bunun sana ne kadar yarayacağını göreceksin! Bir ay boyunca yalnızca yaşıtlarınla birlikte olacaksın. Senin yaşındayken bundan daha güzel bir şey yoktur. Senin yaşındayken hayattaki en önemli şey arkadaşlardır. Oxford'ta gerçek arkadaşlar kazanacaksın. Yaz kamplarının arkadaşları nasıl kaynaştırdığını bilemezsin, Ewald!"

Tabii ya! Bunu daha önce nasıl düşünemedim! Anaokulundan beri babam "gerçek" arkadaşlara sahip olmadığım için endişe ve üzüntü duyuyor. Bu yüzden beni her fırsatta sorguya çekiyor. Babamın gençliğinde, sözde her zaman en az dört "gerçek" arkadaşı varmış ve kendisi de bu dört çocuğun saygıdeğer lideriymiş. Ne zaman "gerçek" arkadaşlar hakkında yine anlatacak bir şey bulamazsam, bana psikolojik bir vakaymışım gibi bakar. "Gerçek" bir arkadaşa kesinlikle özlem duymadığımı bir türlü kavramak iste-

miyor. O, arkadaşlık kuramadığımı sanıyor. Kimsenin beni arkadaş olarak istemediğini düşünüyor. Kimse beni arkadaş olarak istemediğine göre de, bende mutlaka bir aksaklık olmalı. Haliyle bu onu endişelendiriyor. Babam dört dörtlük bir erkek evlada sahip olmak isterdi.

Kısacası, eğer ablam araya girip bana yardımcı olmasaydı, bizimkiler beni tüm itirazlarıma karşın düpedüz Oxford'a yollayacaklardı. Ablam, yani Sybille, on beş yaşında, son derece akıllı bir kızdır. Hatta, olağanüstü zekidir. Ama bununla onun, en sıkıcı ders konularını en kısa süre için, en kısa zamanda beyin kıvrımlarına sokmasına yarayan ve sınavdan pekiyi aldıktan sonra da, bütün o işe yaramaz şeyleri hızla unutmasını sağlayan, o muhteşem kısa-süre-hafızasını kastetmiyorum. Sybille aynı zamanda uyanıktır da! İngiltere gezisine karşı çaresizlikle direnmemin hiçbir işe yaramadığını görünce, bana göz kırptı ve beni bekleyen felaketi engellemeye çalışacağını fısıldadı. Başta umudum yok denecek kadar azdı. Ama, Bille az domuz değildir. Karşıma oturdu ve yüksek sesle, "Artık Oxford'ta Verena'yla nişanlanırsınız herhalde, Waldi! Yanılmıyorsam, hoşlandığın kız oydu?" diye sordu bana.

"Deli misin?" dedim. Ama tabii, alçak sesle. Bille'nin bir şeyler planladığını anlamıştım.

Sybille ayağının ucuyla bacağıma dokundu ve

tekrar göz kırparak daha yüksek sesle devam etti: "Bunda anlamayacak ne var, Waldi? Kendi gözlerinle göreceksin! İngiltere kampında bu gelenektir. Her akşam, gece yarısı, öğretmenler uyuduktan sonra, çalılıklarda nişan törenleri yapılır. Geçen yaz sınıfımdan tam dört kişi nişanlandı!" Kendi kendine kıkırdadı. "Gertrud'un kampa katılmasına bu yüzden artık izin vermiyorlar."

Sahnelenen oyunu yavaş yavaş kavramaya başlamıştım.

"Belli mi olur?" diye mırıldandım sırıtarak. Kendimi aptal gibi hissediyordum. Tabii ki, okulumuzun yaz kamplarının da bir nevi aşk hayatı vardı. En azından kampa katılanlar daha sonra bundan bol bol söz ederlerdi. Ama bu tür bir aşk hayatı, zaten kayak kurslarında ve okul gezilerinde de yaşanıyordu. Eğer, sözü edilen aşk hayatının aslı esası bizim içki partimiz gibiyse, çok da heyecanlı olduğu söylenemez. Bir keresinde, Werwenka Otti kayak kursu sırasında, kalın çoraplarına gizlice bir şişe içki sarmıştı. Bir şişe votka. Bizim sınıftan birkaç kişi de gece yarısı ranzanın alt katında oturup bunun dibini bulmuşlar; sonra da fenalaşıp, baştan aşağı birbirlerinin üstüne kusmuşlar. Ama, Werwenka Otti ve onunla birlikte kafayı çekenler, yaza kadar hep, kayak kursundaki bu "müthiş çılgın" ve "acayip eğlenceli" gece yarısı partisini anlatıp durdular. Öğrenim yılının sonuna doğru

da hikâye gerçek bir aleme dönüştü. Hatta, diğer şubeden bir çocuk, partide herkesin "ot" içtiğinin doğru mu olduğunu sormuştu bana. Kafa çekerken sigara da içtikleri için, aptal gibi onaylamıştım ben de. "Ot"un yalnızca esrar için kullanılan bir laf olduğunu ise daha sonra ablamdan öğrenmiştim.

Kayak kursundaki içki alemi o anda aklıma geldiği ve aşk meselelerinde pek laf üretemediğim için, "En azından şişeyi kafamıza dikeceğimiz kesin!" dedim ablama. (Çok salakça bir laftı. Ama, İngiliz kolejine her yıl giden Herbert Pivonka bunu gerçekten de söylemişti.)

Ben ve Bille bu aşk ve içki alemi şovunu en az on beş dakika boyunca sürdürdük. Oxford kolejinin yöneticisi, saygıdeğer Tannegeist hoca bizi duysaydı beyninden vurulmuşa döner, öfkeden kudururdu herhalde. Annem de bu çifte konferansımıza daha fazla dayanamadı. Arka arkaya kekelediği, "Ama Bille!", "Ewald, ne biçim konuşuyorsun, Tanrı aşkına!", "Sizi sokak ağzıyla konuşmaktan men ediyorum!" ile sözümüzü kesmeye çalışıyordu. Ama bizi durduramayınca –ki ablamla birlikteyken epey cesaretli, hatta isyankâr oluyorum– kapıyı hızla çarparak odayı terk etti.

Ertesi sabah, kahvaltı sırasında, annem bana, babamla Oxford meselesini tekrar konuştuklarını ve uzun uzadıya düşündükten sonra İngiltere yolculuğunun benim için aslında pek de uygun olmadığına

karar verdiklerini açıkladı.

Sybille bana kahve fincanının üzerinden anlamlı bir bakış fırlatarak, "Neden birdenbire vazgeçtiniz?" diye sordu.

"Bunun için henüz küçük!" dedi annem.

"Dün daha büyük değildi ki!" dedi Sybille.

"Henüz hiç yalnız başına bir yere gitmedi!" dedi babam.

"Yapmayın!" dedi Sybille. "İki kere kayak kursuna, bir kere de okul gezisine katıldı!"

"Ama yurtdışına çıkmadı," dedi annem. "İkisinin arasında büyük fark var!"

"Hem madem kendisi de gitmek istemiyor..." dedi babam.

Tam Bille, "Ama dün bu umurunuzda bile değildi!" derken, masanın altından hafifçe bacağını dürttüm. Bazı şeyleri –özellikle de yalan yanlış uydurulmuşlarsa– abartmamak daha iyidir. Bana göre temel mesele Oxford'tan kurtulmuş olmamdı.

Ablam sustu. Ama belki de bunun tek nedeni saatin yedi buçuğa yaklaşması, dolayısıyla okula gitme zamanının gelmiş olmasıydı.

Daha sonra, okula doğru yürürken, Bille bana, "Bizim ihtiyarların cinsellik konusuna verdikleri tepkiler o kadar tutucu ki, deli oluyorum. O zaman da kendimi böyle konuşmaktan alamıyorum," dedi.

"Bütün ana babalar böyle," dedim.

Bille başını salladı. "Bizimkiler diğerlerinden daha tutucu," diye iddia etti. "Başka ana babalar yalnızca kendi çocukları söz konusu olduğunda cinselliğe karşılar. Oysa bizimkiler bu konuda konuşmayı bile beceremiyorlar!" Bille'ye göre, başka ana babalar, reşit olmayan oğullarının yaz tatilinde, bir kampta sevişmesine göz yumamayacaklarını rahatlıkla söylerlerdi. "Ya bizimkiler?" diye haykırdı Bille, parmağını alnına vurarak. "Yemin ederim ki, böyle bir şeyi telaffuz etmek zorunda kalsalar, kıpkırmızı kesilip, utançtan kekelemeye başlarlar. Konu cinsellik olunca küçükdillerini yutuyorlar sanki!" Sonra da dikkatle yüzüme bakıp, "Cinsellik hakkında seni hiç aydınlattılar mı?" diye sordu.

Başımı salladım.

"Demedim mi? Durum bu işte!" diye zaferle haykırdı Bille. "Bunu bile beceremiyorlar!"

Tam o sırada, Sybille'nin arkadaşı Irene Touschek bir ara sokaktan çıkıp, el sallayarak bize doğru koşmaya başladığı için, aydınlanma konusunda daha fazla açıklama yapamadım. Aslında ablam tümüyle haklı değildi. Çünkü babam yaklaşık bir yıl önce beni aydınlatmaya çalışmıştı.

Evde yalnız olduğumuz bir gün, şiddetli diş ağrısı çekiyormuş gibi bir yüz ifadesiyle, "Ewald, seninle konuşmam gerekiyor!" dedi. Korkunç bir şey mi oldu acaba, diye müthiş bir korkuya kapıldım. Yoksa an-

neannem ölmek üzere mi, diye içimden geçirdim. Ya da babaannem? Belki de hiç paramız kalmamıştır, diye düşündüm. Bundan böyle yemek bile alamayacak, tatile çıkamayacaktık. Belki de başka bir kente taşınmamız gerekiyordu. (Bir keresinde, babama daha iyi bir iş teklif ettiklerinde, neredeyse başımıza geliyordu bu. Tanrı'ya şükür, daha sonra o görevi başka bir iş arkadaşına verdiler.)

Neyse, sonunda babam, "insanların cinsel faaliyetleri" hakkında bilgi sahibi olmam gereken yaşa geldiğimi açıklayınca, müthiş rahatladım. Her iki büyükannem de hasta olmadığı, paramız tükenmediği ve taşınmamız söz konusu olmadığı için öylesine sevindim ki, babama beni bu konuda aydınlatmasına hiç gerek olmadığını, bunu okulda çoktan öğrendiğimizi söyledim. Zaten, güçlü tutkular, âşık insanlar, sıkı kucaklaşmalar hakkında acayip şeyler kekeleyen babamın beni "aydınlatma" işinde epey zorlandığını fark etmiştim. Ancak, söylediğim doğru değildi. Tamam, bebeklerin anne karnında nasıl büyüdüklerini ve nasıl doğduklarını ilkokulda öğrenmiştik. Yumurtalara giden spermlerden de söz etmişti öğretmenimiz. Ama, bebek isteyen bir kadınla erkeğin gerçekte ne yaptıklarını öğrenmemiştik. Peki, çocuk istemedikleri zaman bunu neden yapıyorlardı? Aslında bu konuda bilgilenmeyi çok istiyordum; ancak, odanın içinde dişi ağrıyan bir kaplan gibi dört dönen ve her

iki normal sözcüğün arasına üç "eee", iki "hmm" ve bir "yani" sıkıştıran bir baba tarafından değil. Durum baştan sona utanç vericiydi! Kutsal yalanımla bu utanca son verdiğimde, babam bana gıcır gıcır bir gümüş-yüzlük uzattı. Aslında, pazartesi günleri iç çekişler eşliğinde uzattığı harçlık dışında, babam bana hiç para vermez. Harçlığımla geçinemediğimde ise –ki bu pek sık olmaz– bana daha da derin iç çekişler eşliğinde birkaç şilin borç verir ve bunu bir sonraki harçlığımdan kesmeyi de hiç unutmaz. Yani babam bana hiçbir neden yokken bir yüzlük hediye ettiğine göre, acayip rahatlamış olmalıydı.

Ama şimdi, ana hatlarıyla anlatmak istediğim hikâyeyi tamamen sapıttırdım. (Yoksa, saptırdım mı demeliydim?) Bıraktığım noktaya geri dönmeliyim.

Bir haftayı aşkın bir süre boyunca yaşamımı tamamıyla huzur içinde sürdürdüm. Benim gibi karne kaygısı taşımayan insanlar için okulun kapanmasından önceki haftalar ılık ayak banyosu gibidir. Yumuşak ve gevşetici. Özellikle de öğlen önceleri. Okulda kendi kendine uyuklarsın. Yalnızca arada sırada yerinden sıçrar ve burada neden böyle gereksiz yere tünediğini düşünürsün. Yaz gribi geçirdiğine ilişkin uydurma bir kâğıt yazan anlayışlı velilere sahip olmadığın için hayıflanırsın. Öyle ya, yatakta uzanıp dirseklerine dayanarak kitap okumak, sıraya sıkışmış bir halde, dizlerinin üstündeki kitaba dirseklerinin

arasından gizlice göz atmaktan çok daha zevklidir.

Tüm bu eziyet, ders dışı bir faaliyetle ilgilendiğinin anlaşılmaması için! Çünkü böyle bir şeyden, öğretmenler kadar sınıf arkadaşların da hoşlanmaz. Onları anlayabiliyorum. İnsan, "geçer" ya da "başarısız" alacağını belirleyecek olan bir sınava çekilip, dik durmak zorundaysa, yanındakinin oturup bir bilimkurgu çizgi romanıyla keyif çatmasına sinir olur haliyle. Yalnız şu var ki, bu lanet olası sınav boyunca ciddi ve kederli bir ifadeyle gözlerimi boşluğa diksem bile, oradaki zavallıya, almak için çırpındığı geçer'i sağlayamam. Kopya verebilmem için, karşımdakinin az da olsa bir şeyler bilmesi gerekiyor. Ancak o zaman, fısıldanan ya da işaret edilen şeyi doğru yorumlayabilir. Ve ancak böyle birinin iyi ya da pekiyi almasını sağlayabilirsin. Ama, "başarısız" adayları söz konusuysa, çok üzücü de olsa, her türlü yardım olanaksızdır. Onlar inanmak istemeseler de, bu böyledir. (Bir keresinde Pivonka'ya coğrafya sözlüsünde, Güney Afrika'nın yeraltı kaynakları bakımından zengin olduğunu işaretle anlatmaya çalıştım. Konudan habersizdi. Kurşunu ona gösterebilirim diye düşünerek, kurşunkalemimi kaldırıp ucunu işaret ettim. Pivonka bana baktı, sırıtarak başını salladı, sonra da öğretmene şöyle dedi: "Güney Afrika'da boya kalemi üretilir, efendim!" Bütün sınıf gülüştü ve Pivonka da başarısız'ıyla kaldı.)

İşte böyle bir "ılık-ayak-banyosu-öğlen-öncesi"nde, Lene Stollinka bana matematik dersinde bir kâğıt fırlattı. İçinde, benim için gizem dolu olan şu satırlar yer alıyordu:

Onu alıyor musunuz, almıyor musunuz?
Annemin bunu bir an önce öğrenmesi gerek!
Dün size en az yüz kere ulaşmaya çalıştı,
ama telefon sürekli meşguldü!

Lene

Bu mesajda beni şaşırtmayan tek şey telefonumuzun sürekli meşgul olmasıydı. Çünkü o sıralar, Sybille ve yakın arkadaşı Irene Touschek'in arası iki gündür fena halde bozuktu. Bir üçüncü arkadaşları Verena Haberl, o gün ablama telefon etmiş ve Irene'nin arkadaş grubunda onun hakkında yaydığı yalanları rapor etmişti. Ablam da bunları telefon yoluyla dördüncü ve beşinci arkadaşlarına bildirmişti. Derken, Irene Touschek aramış ve bir altıncıdan, Verena'nın ablama anlattıklarını duyduğunu açıklamıştı. Böyle bir şeyi kabul etmediğini, fitneci olmadığını, dolayısıyla hepsinin yalan olduğunu söylemişti. Bunun üzerine ablam da bunları sayısız arkadaşına aktarmak için yine telefona sarılmıştı. Kısacası, telefon bir dakika boş durmamıştı.

Bir sonraki ders arasında kâğıtla birlikte Lene

Stollinka'nın yanına gittim. "Bunun anlamı ne, sevgili Lene?" diye sordum.

"Hani şu İngiliz yüzünden!" dedi Lene. "Annemin artık onu alıp almayacağınızı bilmesi gerekiyor. Yoksa bir an önce iptal ettirmek zorunda!"

"İngiliz nedir yahu?" diye sordum. Lene bana sanki kafadan kontakmışım gibi baktı. N'apim yani? Ben gerçekten de "İngiliz"in, annemin, Lene'nin bir mağazada satış elemanı olan annesine sipariş ettiği, tanımadığım bir tüketim maddesi olduğunu sanmıştım. Lene'nin annesinden yapılan her sipariş yüzde on beş indirim anlamına geliyor.

Ders arasını sonlandıran zil çalıdığında, "İngiliz"in, ne orijinal bir tencere seti ne de özel bir tür kareli elbise olmadığını biliyordum artık. Meğerse, on üç yaşında Londralı bir çocukmuş. Lene Stollinka'ya sorarsan, oğlan siyah saçlı ve sevimliymiş. Aslında bu çocuk yaz tatilini Stollinka'ların yanında geçirecekmiş. Çünkü geçen yaz, Lene'nin ağabeyi altı hafta Londra'da onların yanında kalmış.

"Bir konuk çocuk işte," dedi Lene.

Ama şimdi, Stollinka'ların büyükbabası çok ağır hastalandığından, bu konuk çocuk onlarda kalamazmış. Stollinka'lar, çok ağrı çeken ve bütün gün yüksek sesle inleyen dedelerini evlerine almak zorunda kalmışlar. "Doktor, artık iyileşmeyeceğini söyledi," diye açıkladı Lene. "Hatta belki de, ölecek. Annem, bu ko-

şullar altında, Tom'u alamayacağını söyledi. Bu ona uygun bir çevre değilmiş. Sonra da senin annen benim anneme, belki onu sizin alabileceğinizi söylemiş. Hani evvelki gün, annen annemde alışverişteyken!"

Lene, tüm bu meseleden en ufak bir haberim olmadığını anlayınca, bana şaşkın şaşkın baktı. "Annen Tom'u telaffuzun yüzünden almak istiyormuş," diye güldü. Oğlunun telaffuzunu düzeltmek için konuk çocuk alan bir kadına çatlak gözüyle baktığı apaçık ortadaydı.

"Onu almıyoruz!" dedim Lene'ye.

"Neden?" diye sordu Lene. "Hem, bunu şu anda nasıl bilebilirsin ki? Onu almak istediğinizden bile haberin yoktu senin!"

"Onu almıyoruz, çünkü onu istemiyorum!" diye bağırdım.

Lene başını iki yana doğru hafifçe sallayıp, dilini dudaklarının arasından çıkararak, "Thhhh!" yaptı. "Sanki senin fikrini soran var da, Waldi'ciğim!" diye de ekledi.

Sırtımı çevirip sırama geri döndüm. Kafamdaki bütün kan yine mideme inip kaynamaya başlamıştı. Hem de her zamankinden daha çok. Lene'nin benimle konuşma tarzından, evdekilerce önemsenmediğimin ve onlara sözümü geçiremediğimin sınıftaki herkes tarafından bilindiği gibi lanet olası bir durum çıkıyordu ortaya.

Öğleden sonraki son ders arasında ablamı sınıfında görmeye gittim ve ona "konuk çocuk" hakkında herhangi bir şey bilip bilmediğini sordum. Hiçbir şeyden haberi yoktu. Zaten, son günleri –telefonlaştığı zamanlar dışında– kulaklıklar ardında geçirmiş olduğu düşünülürse, hiç de şaşırtıcı değildi bu.

Annem, ablamın kulaklıklarla müzik bile dinlemesinden hiç hoşlanmaz. "Kulaklarda sürekli zangırtı zarardan başka şey getirmez," der. "Bunun konsantrasyon bozukluğuna ve aptallaşmaya yol açması kaçınılmaz!" Ama son günlerde ablam kulaklıları, müzik dinlemediği zamanlarda da takmaya başlamıştı. Böyle, arkasından sarkan kablolarla evin içinde dolaşarak, aile yaşamına katılmak istemediğini gösteriyordu. Bu da annemi fena halde kızdırıyor. Hatta birkaç kez, kulaklıkları ablamın kafasından hınçla çekip, yakmakla tehdit etmişti. (Oysa, evimiz merkezi ısıtma sistemli!) Bir keresinde de annem ve ablam kulaklıklar uğruna neredeyse boğuşmuşlardı. Sonunda kulaklığın metal sapı bükülmüş; bunun üzerine ablam bana, evden ayrılacağını ve yurtdışında bir yerde, geçimini çocuk bakıcılığıyla sağlayacağını söylemişti ağlayarak.

Yani, ablamın misafir İngiliz'den haberi falan yoktu. Söyleyebildiği tek şey, durumun tuhaf bir yanılgıdan ibaret olmadığıydı. Sabahleyin tam evden çıkmak üzereyken, annemin babama, "Bayan Stollin-

ka'yı aramalıyım! Sence mağazaya telefon etmek yerinde olur mu?" dediğini duymuştu. Bunun üzerine babam, "Tanrı'ya şükür ki, çalışanların işyerinde telefonla aranamadığı zamanlar geçti artık!" demiş. (Tabii ablam bu konuşmayı önemsememiş. O da, annemin Bayan Stollinka'dan, yüzde on beş daha ucuza bir şeyler almak istediğini sanmış. Annemiz indirime bayağı meraklıdır da. Hatta bazen, sırf daha ucuz diye, aslında hiç ihtiyaç duymadığı şeyleri satın aldığından kuşkulanıyorum.)

Özetlemek gerekirse: Sınıf arkadaşım Lene Stollinka haklıydı! Annem, Londralı veledi altı haftalığına yanımıza almayı planlıyordu. Ona, bunu neden Lene'den duymak zorunda kaldığımı, neden bana daha önce söylemediğini ve konuyu neden benimle tartışmadığını sorduğumda –daha doğrusu kanı çekilmiş dudaklarla tısladığımda– şu açıklamayı yaptı: Ortada fol yok yumurta yokken konuşmayı sevmiyormuş. Her şey düzene konduktan sonra bana da anlatacakmış zaten. Hem daha, Tom'un ana babasıyla mektup ve telefon yoluyla anlaşmaya varılmalıymış. Onlar, oğullarını öngörülenden başka bir aileye emanet etmeyi kabul ettiklerini bildirmeliymişler önce.

Ablam bu kez imdadıma yetişmedi. Şu kulaklık takıntısı yüzünden. O saçma şeyleri yakınmalarımı dinlemek için bile çıkarmadı. Cenaze törenlerine uygun bir suratla, "Benim için hiçbir şey fark etmez,

Waldi. O cüce gelecekse gelsin," demekle yetindi.

Sanırım o sıralar arkadaşı Irene'yle arası bozuk olduğundan, ablamın morali bayağı kötüydü. O uzun telefon konuşmalarından –bunları yapmak için kulaklıkları çıkarıyordu tabii– anlayabildiğim kadarıyla, kavganın nedeni Sebastian adını taşıyordu ve 7B'ye gidiyordu. İşte bu Sebastian'dan hem ablam hem de Irene çok hoşlanıyordu. Ama Irene denen utanmaz cadı, Bille'nin deli gibi Sebastian'ın peşinde koştuğunu, hatta cebine bir aşk mektubu koyduğunu anlatıyormuş herkese. Oysa ablam Sebastian'a piyano öğretmeninin bir notunu iletmişti o kadar. Çünkü ikisi de aynı piyano öğretmenine gidiyordu. Piyano dersinin salıdan çarşambaya kaydırılması konusunda bir şey yer alıyormuş notta. Irene şimdi de sınıftakilere, Bille'nin notun arkasına, ortasından ok geçen kırmızı bir kalp çizdiğini kendi gözleriyle gördüğünü fısıldayıp duruyormuş. Bu kadar adi bir arkadaşa sahip birinin –oklu kalp çizmiş olsun ya da olmasın– kendini mutsuz hissetmesini ve kulaklıksız yaşamak istememesini anlayabiliyorum. Özellikle de durmadan bu konuyu konuşarak açıklığa kavuşturma meraklısı bir anneye sahipse.

Annem telefon konuşmalarının hepsini dinlemişti. Bille ya da ben telefonla konuşurken, holden çıkacak kadar mahremliğe özen gösteren biri değildir o. Tersine, telefonla konuştuğumuzu fark ettiğin-

de özellikle gelir hole ve sanki aynayı parlatması veya ayakkabılığı toplaması gerekiyormuş gibi davranır. Bazen de yanımıza dikilir ve, "Telefon etmek pahalı! Anlatacaklarını kısa tut!" der durur.

Annem oldum olası Irene'den hoşlanmaz. Bille ile Irene'nin arasının bozulduğunu öğrendiğinden beri de Bille'nin üzerine fazlaca gidiyordu. O kızın ne kadar sinsi ve karaktersiz olduğunu baştan beri anladığından, ama ona zaten kimsenin inanmadığından dem vuruyordu. Bille'nin yaşananlardan ders çıkarması ve Irene'yle bir daha konuşmaması gerektiğini, gelecekte bu tür hayal kırıklıkları yaşamamak için deneyimli annesinin öğütlerini daha fazla dinlemesini umduğunu tekrarlayıp duruyordu.

Ben de olsam, bu koşullar altında, kulaklıkları kulaklarıma yapıştırırdım herhalde. (Tabii böyle bir cesaret bulabilseydim eğer! Kendim söz konusu olunca buna garanti veremem de.)

Kısacası, karnımdaki öfke ve kalbimdeki acıyla fena halde yalnızdım. Benim derdim, herhangi bir İngiliz istememem ya da onu bana sorma gereği bile duymadan başıma kakalamalarına duyduğum öfke değildi. Ama, yaz için benim de kendime göre planlarım vardı.

Güzel planlar! Gizli planlar! Dürüst olmak gerekirse, bugüne kadar bizimkilere açıklama cesareti bulamadığım planlar! Ancak, artık açıklama zamanı

geldi diye düşünüyordum.

Akşam, yemekten sonra, ezelden beri birkaç haftayı şöyle tek başıma geçirmek istediğimi söyledim onlara. Tamamıyla yalnız!

Anneannemin ufacık bir bostanı vardı. İçinde de daha ufacık bir kulübe. Anneannem, bacakları hastalanıp su topladığından beri, orayı neredeyse hiç kullanmıyordu. Bostana giden yol ona fazla yorucu, bahçe işleriyse fazla zor geliyordu. Üstelik de dedem öldüğünden beri artık oraları sevmiyordu. Bahçedeki her şeyin ona dedemi hatırlattığını söylüyordu. Dedemsiz canı sıkılıyormuş bostanda.

Koca kış boyunca, yazın en az bir ay anneannemin bostanında yaşamayı hayal etmiştim. Bir ben, bir de kütüphaneden bir yığın kitap, biraz ekmek ve kavurma, anneannemin frenküzümü çalılıklarıyla kayısı ağacı. Başka hiçbir şey! Ve hiç kimse!

Bunu benimkilere anlatmak büyük bir hataydı. Böylelikle, misafir İngiliz'den kurtulma şansımın son kırıntısını da yok etmiş oldum.

"Şimdi de tümüyle çıldırdı! Bostanda tek başına kalmak ha! Bir münzevi olmak istiyor!" diye bağırdı babam.

Annem de dehşete kapılmıştı. Asla böyle bir şeye izin vermezmiş. İngiliz gelmese bile! Yalnız yaşamak için fazlasıyla gençmişim. Hem, on üç yaşında biri için normal bir istek değilmiş bu. On üç yaşında-

kiler yalnız kalmak istemezlermiş. İsterlerse, anormallikmiş. Annelerin görevi de çocukların anormal davranışlarını desteklemek değilmiş.

"Bostan cücesi olacağına, evime yedi konuk çocuk daha alırım! O kadar çizgi dışıysan, başka çocuklara da alış bakalım! İşte bu kadar!" diye haykırdı babam.

"İşte bu kadar!" babam için tartışmasız son söz yerine geçer. Bu konuda deneyimliyimdir. Babam, böyle dedi mi, tartışma kapanmıştır. O noktadan sonra itiraz cümleleri formüle etmenin hiçbir anlamı yoktur. Her şey boşunadır! Bu konuda Bille de bana hak veriyor. O bile, babamın "İşte bu kadar!" lafını, geçilmesi olanaksız bir sınır kabul ediyor. Bunu hesaba katarak, başka bir şey söylemedim ve zaten iyi bildiğim bir şey yaptım: Baş eğdim. (Baş eğmek tuhaf bir laf. Onların suçu olmasa da, aklıma göl kıyısındaki eğilmiş ağaçlar geliyor hep.)

Sonraki haftalarda, Lene'nin erkek kardeşi ve İngiliz Tom'un arkadaşı olan Stollinka Peter'in, konuk çocukla tüm o altı hafta boyunca ilgileneceğine ilişkin yemin billah etmesiyle az da olsa avundum. Üstelik bunu tüm samimiyetiyle yapacaktı. Çünkü bu Tom, "acayip harika" bir çocukmuş. Sessiz, biraz içine kapanık ve müthiş terbiyeliymiş; hatta neredeyse, bir kitap kurdu bile sayılabilirmiş. "Ama sonra, daha yakından tanıyınca," dedi Peter bana, "ondan hoşlan-

maman mümkün değil."

Durum Peter'in betimlediği gibiyse, Tom bizde yalnızca "uyuyacak" demekti. Gündüzleri ise Peter onunla zaman geçirmeye gönüllüydü.

Ayrıca Peter bana, Tom'un ona yazmış olduğu birkaç mektup da verdi okumam için. Kabul etmem gerekir ki, eğlenceli sayılabilecek mektuplardı. Tom, Almanca'sını düzeltmek amacıyla, mektupların ilk sayfasını Almanca yazmıştı. İkinci sayfadan sonra İngilizce devam etmişti. Mektuplardan anlaşıldığı kadarıyla, Tom bira altlıkları ve kibrit kutuları topluyormuş, okulda herhangi bir zorluk çekmiyormuş, bir diş teliyle yaşamak külfetine katlanmak zorundaymış, bilimkurgu edebiyatı alanında uzmanmış, Jasper adında, ondan büyük bir erkek kardeşi varmış, bazen gecenin bir yarısı Ay'ı seyretmek için bahçeye çıkarmış, evlerinde ayrıca, Ay'ı izlerken onu izleyen, Sarah adında bir kedi yaşıyormuş.

Mektuplar gerçekten de sempatikti. Kendi kendime şöyle dedim: "Daha kötüsü olabilirdi, Ewald!" (Zaten bostan hayali, Tom olmasa da –bunu kendi kendime dürüstçe itiraf ettim– büyük olasılıkla gerçekleşemeyecekti. Bu hayali, gelecek yaza kadar saklamak üzere rafa kaldırmalıydım.)

Okulun kapanmasından bir hafta önce, uçuk mor renkte iki mektup geldi eve. Birinin üstünde anne ve babamın, ötekinin üstünde de benim adım vardı.

Tom'un küçük yuvarlak harfli el yazısını hemen tanıdım.

Benimkilere gelen mektupta Almanca birkaç nezaket cümlesi yer alıyordu o kadar. Sanki yetişkin biri Tom'a dikte ettirmiş gibiydi. Bana gelen mektup da oldukça kısaydı. Uçuk mor bir kâğıdın üstüne, siyah saçlı, acayip güzel bir oğlanın polaroid fotoğrafı yapıştırılmıştı. Altında da şöyle yazıyordu: *Ben olmak bu (sana neyin bekliyor olmak bilmek için).*

Ablam da –o sıralarda Irene Touschek'le yeniden can ciğer kuzu sarması olmuş ve kulaklıkları da, müzik dinlediği zamanlar sayılmazsa, çıkarmıştı– Tom'un fotoğrafını çok şeker bulmuştu. Hatta, derin derin iç çekerek, "Bu çocuğun topu topu on üç yaşında olması ne yazık! Birkaç yaş büyük olsaydı, tam bana göreydi. Bu yazı nasıl da heyecanlı hale getirirdi!" dedi.

Bunun üzerine ablama, kendisinin de ancak on beş yaşında olduğunu, yani Tom'la arasında öyle büyütülecek bir yaş farkı bulunmadığını hatırlattım. Bizimkilerin arkadaş çevresinde, kadının kocasından iki üç yaş büyük olduğu birkaç evli çift vardı. Üstelik gayet iyi anlaşıyorlardı. Ama ablam, kendisi için, yalnızca on sekiz-on dokuz yaş ve üstü erkeklerin söz konusu olabileceğini ileri sürdü. "Waldi'ciğim," dedi bana, "biz kadınlar çok daha erken olgunlaşıyoruz. Yaşıtlarımız bile gözümüze anaokul bebeleri gibi

görünüyor."

Öyle olsun! (Ben ablama böyle konuşup durduğunda, asla gülmem. Bille gibi çok iyi insanların bile, küçük çatlaklıkları vardır. Bence bunu hoş görmek gerekir.)

Annem Tom için gereken tüm hazırlıkları yapıyordu. Hem de günden güne artan bir coşkuyla. Bir zaman sonra, ağzından çıkan her üç sözcükten biri "Tom" olmuştu. Hatta eve, üstünde TOM yazan bir kupa bile getirdi. Bunu onun için özel olarak yazdırmıştı. "Kendisini dışlanmış hissetmemesi, sanki evindeymiş gibi duyması için," dedi bize. Hepimizin, üstünde adlarımız yazılı kupalarımız vardır da...

Annem odamı baştan aşağı yeniden düzenledi. Odamın bir duvarında bir sürü meyve kasası dizilidir. Toplam olarak dört metre uzunlukta ve bir metre yükseklikte olan bu kasaların hepsi mavi boyalıdır. İçlerinde tüm pılı pırtımı saklarım. Annem bu kasaları, uzunluğu yalnızca iki metre tutacak, buna karşın yüksekliği iki metre olacak şekilde üst üste yığdı. Boşalan iki metrelik duvarın önüne, çatı katından çıkardığı eski yatağı koydu ve onu maviye boyadı. Hatta, arabayla büyük alışveriş merkezine giderek, Tom için bir komodinle mavi bir gece lambası aldı. Sonra da giysilerimin yarısını –kışlıkları– dolabımdan çıkarıp, holdeki dolaba taşıdı. Böylece Tom'un giysileri için yer açılmış oldu. Eski mutfak masasını da bodrum-

dan getirip, aynı şekilde maviye boyadı ve pencerenin önüne yerleştirdi. "Tom'un bir çalışma masası olsun diye..." dedi bana. "Bayan Stollinka, onun çok kitap okuduğunu duymuş. Çok okuyan biri, mutlaka yazı yazmayı da seviyordur!"

Annemin eli değdikten sonra, odamda kendimi huzurlu hissettiğimi söyleyemem pek.

Babam sabah akşam bana, "yeni arkadaşım" Tom'un nazik mektubuna yanıt yazıp yazmadığımı sorup duruyordu. Ben cevap vermeyi gereksiz görüyordum gerçi, ama babam o kadar ısrar etti ki, ona bu iyiliği yapmadan edemedim.

Londra'ya yolladığım mektup inanılmaz derecede aptalcaydı. Babam dikte ettirmişti. Daha önce de, resim albümünden, geçen yazdan kalma bir fotoğrafımı çıkarmıştı. Fotoğrafta dağ zirvelerine dikilen türden bir haç ve bolca bulutlu gökyüzü görülüyordu. Babam haça, annem babama yaslanmıştı. Ben de ikisinin önünde çömelmiştim. Üstümüzde anoraklar, başımızda ise Tirol bölgesine özgü köylü şapkaları vardı.

Babam işte bu resmi mektup kâğıdının üstüne yapıştırdı ve benden de fotoğraftaki kişileri numaralandırmamı istedi. Resmin altınaysa şunları yazmak zorunda kaldım:

1- My father
2- My mother
3- That's me!
(My sister Sybille, called Bille, was taking us up, that is the ground, why you can not see her!) [1]

Bu sınırsız saçmalığı, aynen dikte edildiği gibi, öfkeli bir surat ifadesiyle kâğıda geçirdim. İçimden geçenlerse şöyleydi: "Peder bey, İngiliz diline vakıf olduğunu sanıyorsa eğer, bu yanılgıya inanmaya devam etsin!"

Sonra babam şunları da dikte etti:

Dear Tom,
We are all glad to meet you next week on Sunday. We have everything prepared for you. We hope that you will feel very well by us.
Your friend Ewald and his parents and sister! [2]

Bu satırları da yorum yapmadan kâğıda geçirdim. Hatta daha sonra, babam bana okuldayken en sevdiği alanın yabancı diller, özellikle de İngilizce olduğunu söylediğinde bile yorum yapma gereği hissetmedim. Mektubu hızla zarfa koyup yapıştırmakla yetindim. Çünkü Bille'nin oturma odasına girmesinden ve babamın dehşetli İngilizce bilgisini keşfetmesinden korkuyordum. Bille benim gibi sözünü sakın-

mazdı. Hemen kıkırdamaya başlar ve babamı İngilizce falsoları hakkında aydınlatırdı. Bunun üzerine babam alınır, ben de mektubu mutlaka yeniden yazmak zorunda kalırdım.

Sonraki günlerde, Tom'u havaalanından almaya gittiğimiz pazara dek, kayda değer bir şey yaşanmadı. Tabii doğum günümü saymazsak.

Doğum günlerim gerçekten de kayda değer sayılabilir. Çünkü, bugüne dek beni sevindiren bir hediye aldığımı hatırlamıyorum. Bu doğum günümde babamdan bir düzine bilimsel içerikli kitap (Astronomi, Atomların Bölünmesi, dört ciltlik Ülkemiz Bitkileri ve Mağara Resimleri) aldım. Annem ise yazlık bir takım elbise (beyaz üstüne bebe mavisi çizgili, çamaşır makinesine dayanıklı) armağan etti. Babaannemden, battal boy altı donla altı atlet, anneannemdense, tersine iki numara küçük, altı çift çorap aldım. (Anneannem boy attığımı ve geçen yılki ayakkabı numaramın artık bana uymadığını unutuyor.) Bilimsel kitaplardan (konusu hiç fark etmez), takım elbiselerden (hangi desende olursa olsun) ve iç çamaşırıyla çoraplardan (ister büyük, ister küçük gelsinler) nefret ederim.

Haksızlık yapmamak için, bir tek Bille'nin hediyesine sevindiğimi belirtmek zorundayım. Bana, bugüne kadar basılmış tüm Flash-Gordon ciltlerini armağan etti. Onları, o sıralar acilen paraya ihtiyacı

olan Irene Touschek'ten ucuza almış. Ama, bu güzel armağan bile bana pek de hayra alamet değilmiş gibi geliyordu. Beni kuşkuya düşüren şey, her cildin ikinci sayfasında yer alan, simsiyah ve kocaman birer *Oskar Touschek* damgasıydı. Bu, Irene'nin erkek kardeşinin adıdır. Oskar'ın, Flash-Gordon'ları Irene'ye hediye etmiş ya da benzer şekilde para sıkıntısı nedeniyle satmış olması mümkündü tabii ki. Ama bu konularda bazı deneyimlerim var! Daha şimdiden, Irene'nin utanmış bir ifadeyle evimize damladığını, Flash-Gordon'ları kardeşinden yürütmüş olduğunu kekeleyerek itiraf ettiğini ve sonra da, kardeşi hayatını zindan edeceği gerekçesiyle, onları benden geri istediğini görür gibi oluyordum.

Havaalanı-pazarından önce bir de karne günü yaşandı tabii. Babam karnelerimizi kusursuz ve iyi buldu. Sybille'ye her pekiyi için bir yüzlük, her iyi için de bir ellilik hediye etti. Bana da aynı şekilde ödeme yaparken, aslında karneler için para verilmesine karşı olduğunu, ancak artık genel bir alışkanlık haline dönüştüğünü ve bunun dışında kalmak istemediğini açıkladı.

Buna karşılık annem, İngilizce'den aldığım orta'ya üzgün üzgün bakıp iç geçirdi. Bille'nin karnesi karşısındaysa gerçekten öfkelendi. Çünkü, Bille'nin notları hep pekiyi'ydi, ama resimden iyi almıştı. "Bu haksızlık!" dedi annem. "Hem de sonuna kadar hak-

sızlık! Resim öğretmenin, böyle güzel bir karneyi bir iyi'yle mahvedebildiğine göre sana takmış olmalı!"

Ben, ablamın kesinlikle resim yeteneği olmadığını, ona iyi vermek için bile fazlasıyla iyi niyetli olmak gerektiğini söyledim. Bille de bana hak verdi. Çünkü, düzgün bir çizgi bile çekemez o. Uzun bir çizgi yapmak için bir sürü küçük çizgiyi birleştirir ve bu yüzden de çizgilerinin hepsi tırtıla benzer.

"Ne olmuş yani?" diye sordu annem hiç etkilenmeden.

"Geçen gün bir inek çizdim, ama sınıftaki herkes onu çok büyük bir köpek sandı!" diye açıklamaya çalıştı Bille.

Ancak annem yine de ikna olmadı. Bille'nin resim dâhisi olmadığını zaten bildiğini söyledi. Ama birinin karnesi yalnızca pekiyi'lerden oluşuyorsa, resim dersinden de pekiyi almak hakkıymış. "Çünkü resim önemsiz bir şeydir!" dedi.

Ben, Bille'nin sinirlenmek üzere olduğunu anlamıştım. Annem anlayamadı. Konuşmasını sürdürdü. "Sonbahar gelsin, resim öğretmenine gidip, sana karşı neyi varmış soracağım!"

"Gidemezsin!" diye haykırdı Bille. "Beni gülünç duruma düşürürsün!"

"Tabii ki, gideceğim!" dedi annem. "Resim gibi önemsiz bir dersten iyi almanı inanılmaz saçma buluyorum!"

Bille'nin soluğu tıkanmıştı. "O kadar mantıksızsın ki!" diye çıkıştı anneme. "Madem resim notunun senin için önemi yok, neden bu kadar çok kızıyorsun öyleyse?"

"Karneni berbat ediyor da ondan!" dedi annem.

Bunun üzerine Bille ayağa fırladı ve annemin gözlerine dik dik bakarak, "Sen anormalsin!" diye bağırdı. "Bir fetişistin lastik pabuç peşinde koştuğu gibi not peşinde koşuyorsun!" Sonra da odayı hışımla terk etti.

Annemin alnı kırıştı, dudakları aşağı sarktı. Endişe dolu bir surat ifadesiyle Bille'nin peşinden baktı. "Ne, nasıl, ben neyin peşindeymişim? Lastik pabuç da neyin nesi?" diye bana sordu. Omuzlarımı silkip, Bille'nin son cümlesini anlamadığımı öne sürdüm. Derken, annemin yüzü yeniden aydınlandı. Dudakları normal biçimini aldı ve neredeyse yumuşak bir sesle, "Biliyor musun, Ewald, aslında o da resimden iyi aldığı için sinirleniyor. Yalnız bunu itiraf etmek istemiyor. Gururundan! Ben Bille'mi tanırım. Çok hırslıdır o, inan bana," dedi.

Böyle anlarda anneme acırım hep. Hem de çok. İnsan *bu kadar* yanılıp, *bu kadar* anlamaktan uzaksa, gerçekten de acınası bir durumdadır bence.

Karşılama günü, yani okul kapandıktan sonraki ikinci pazar günü, evde hiçbir şey planlandığı gibi yürümedi. Bize, Tom'u havaalanından saat 15'i 10

geçe almamız gerektiği haber verilmişti. Bu yüzden annemle babam, havaalanı yolculuğunu saat 12'de başlatmayı kararlaştırmışlardı. Yol için üç saat hesaplamaları, havaalanına yüz kilometre uzaklıkta oturmamızdan değil, bizimkilerin hiçbir zaman zamanında gitmemelerinden kaynaklanıyordu. Hep ve her zaman, randevularına fazlasıyla erken giderler. Ama bence bu, en az geç kalmak kadar –ama bu kez tersinden– zamanında gitmemek anlamına geliyor.

Havaalanına giderken Peter Stollinka'yı da yanımıza almayı planlamıştık. Böylelikle İngiliz Tom, buraya varır varmaz tanıdık bir yüzle karşılaşacak ve kendisini fazla yabancı ve vatansız hissetmeyecekti.

Randevularına zamanında giden insanlar bu durumda şöyle bir hesap yaparlardı: Peter Stollinka'ya gitmemiz on beş dakika sürer, Peter'in arabaya binmesi beş dakika daha eder, havaalanı yolu ise kırk beş dakika çeker. Yani oraya uçak inmeden on dakika önce varmak istiyorsak, toplam bir saat on beş dakikaya ihtiyacımız var.

Ama, benimkiler böyle hesap yapmaz! Onlar, bizimkiyle Stollinka'ların evi arasında bir yerlerde trafiğin sıkışmış olabileceğini, trafiğin başka yollara yönlendirilmiş olabileceğini ya da korkunç bir kazanın yolu tıkamış olabileceğini hesap ederler. Peter'in evde hazır bekliyor olması da tartışmalı, diye düşünürler. Belki de onu beklememiz gerekebilir. Hatta, ha-

vaalanına varıncaya kadar kızılca kıyamet de kopabilirdi! Ya bir gösteriye falan rast gelirsek, ne olurdu? Arabada oturup, göstericilerin geçip gitmesini beklememiz gerekirdi. Böyle bir durumda, yarım saatin nasıl geçtiğini anlayamazdık bile. Uçakların erken inmesi de duyulmadık şey değildi! O zaman zavallı İngiliz Tom, ne yapacağını bilemeden, oracıkta öylece bekleyip duracaktı.

Yok yok, derler benimkiler, bunların hepsini göz önünde tutmak gerekir. Sonra da buraya on dakika, oraya beş dakika, şuraya on beş dakika ekleye ekleye, yetmiş beş dakikalık yol için üç saate ulaşırlar.

Ancak, olaylar o kadar farklı gelişti ki, bu yanlış hesap zaten çöpe gitti. Pazar sabahı erkenden Bayan Fischer aradı bizi. Bayan Fischer, babaannemin komşusudur. Babaannemin sağlığının hiç de iyi olmadığını haber verdi. Ona uğrayıp, ilgilenmemiz gerektiğini söyledi. Bayan Fischer telefon kulübesinden arıyordu. (Ne büyükannemin ne de Bayan Fischer'in telefonu var.) Bağlantı çok kötüydü. Jetonun yarısı –ki Bayan Fischer ikincisini harcamak istemiyordu– "Alo, beni duyuyor musunuz?" ve "Alo, sizi anlayamıyorum!" ile harcandı. Sonunda annemle babam epeyce endişelendiler. Babam, bu kez ters bir zamana denk gelmiş de olsa, büyükannemizin nasıl olduğuna bakmamız gerektiğini söyledi. Yani sabahın köründe babaanneme doğru yola koyulduk. Bille evde kaldı.

Annem babaannemden sonra doğruca havaalanına gitmek istediği için de, önce Stollinka Peter'i almaya gittik.

Babaannem kentin hemen dışındaki bir sitede, küçük arka bahçeli bir evde oturuyor. Babam sık sık, büyükannemin aslında bu kadar yalnız yaşamaması gerektiğini söyler. Sözde, bunun için fazla yaşlıymış. Ama babaannem bir huzurevine taşınmak istemiyor. Evinden ve bahçesinden ayrılmak zorunda kalırsa, sulanmayan bir saksı çiçeği gibi solarmış –öyle dedi babama.

Sekize beş kala babaanneme vardık. Arabada, yanımda uyuyakalan Peter Stollinka'yı sarsarak uyandırmak zorunda kaldım. Peter, ertesi sabah için bir planı yoksa, tatilde hep çok geç yatar ve Milli Marş'a dek televizyon seyrederdi. Tabii, onu bu kadar erken alacağımızı da bilmiyordu. Bu nedenle giyimi bir tuhaftı. Çizgili pijamasının üstüne alelacele kotunu geçirmişti. Yeşil çorabının eşi yerine eline, Lene'nin beyaz, diz altı çorabı geçmişti. Sanırım üstündeki tişört de Lene'nindi. Hem çok küçük hem çok dardı. V yakasından ve kısa kollarından çizgili pijama dışarı çıkıyordu. Ama Peter Stollinka yumuşak başlı biridir. Kızgın bile değildi. Arabada, omuzumda uyuyakalmadan önce, tüm rahatlığıyla bana şöyle demişti: "Ha benim ihtiyar dedemin inleyişini dinleyeceğim, ha senin ihtiyar büyükannenin, ne fark eder!" (Böyle ya-

zılınca kulağa epey kalpsizce geliyor. Ama Peter'in kötü bir niyeti olduğunu hiç sanmıyorum. Dedesini sevdiğini biliyordum. Babaanneme karşı da herhangi bir şeyi yoktu.)

Babaannem, yatakta, kalın beyaz battaniyesinin altında yatmış, gerçekten de –Peter'in öngördüğü gibi– inliyordu. Yatağa çok fazla yaklaşmadım; çünkü, babaannem yatarken takma dişlerini mutlaka çıkarır. Bense dişsiz yüzü karşısında her seferinde korkuyla irkilirim. Böyle durumlarda ağzı, tıpkı buruşuk bir huniye döner.

Annem, babaannemi konuşturmaya çalışıyor,- gerçekten hasta olup olmadığını anlamak istiyordu. Büyükannemin bir takıntısı var da. Hiçbir şeyi ziyan etmez o. Satın aldığı her şeyi yiyip bitirir. Bunlar küçük midesine fazla gelse de. Hatta, artık iyi kokmuyor ve renk değiştirmiş olsalar da. Sonra da iyice bir fenalaşır. Ama, bu o kadar da tehlikeli değildir. Asıl tehlikeli olan yüksek tansiyondan dolayı fenalaşmasıdır. Bozuk yiyecekler yüzünden fenalaştığında, papatya çayı iyileşmesine yetiyor. Tansiyon yüzünden hastalandığındaysa, doktoru çağırmak gerekiyor. Ancak büyükannem, annemle babamın ona kızacağı korkusuyla, bayat şeyler tıkındığını hiçbir zaman itiraf etmez. Dolayısıyla, papatya çayının mı yeterli olacağına, yoksa doktora mı telefon açılması gerektiğine karar vermek o kadar kolay değildi.

O pazar günü annem papatya çayında karar kılmıştı. Ama bir saat sonra, babaannem hâlâ nefes almakta zorlanıp inlemeye devam edince, babam doktordan yana karar verdi. Sonuçta doktor geldi de. Ama yine iki saat sonra! Pazar günü olduğu için, gelen nöbetçi doktordu. Babaannemin midesinin şiş, safrakesesi bölgesinin de basınca karşı duyarlı olduğunu saptadı. Bunun üzerine babaannem nöbetçi doktora, kaz yağı sürülmüş beş dilim ekmek yediğini itiraf etti. Nöbetçi doktor, ona o an için bir iğne, sonrası için de bir kutu hap verdi. Anneme de, yaşlıların büyük sorun olduğunu söyledi.

Doktor gittikten sonra, annem babaanneme, yaşlılıkta sağlıklı beslenme hakkında uzun bir söylev verdi. Büyükannem battaniyeyi başına çekerek, kulaklarını kapattı. Babam, annemin boşa kürek çektiğini söyleyerek, susmasını istedi. Annem sustu ve babaannemin kulübesinde temizliğe koyuldu. Peter'le birlikte ona yardım ettik. Babam da yabani otları ayıklamak üzere bahçeye çıktı.

Babaannem temizlik harekâtımıza hiç memnun olmadı. Battaniyesinin altından çıkıp, sözde her şeyi dağıttığımız için söylenmeye başladı. Daha bir sürü şey geveledi, ama bunları anlayamadım. Dediğim gibi, ağzında dişleri yoktu ve dişsizken de feci halde tıslıyor. Daha sonra, annemin kullanılmış beş kahve filtresini çöpe atmaya kalkışması üzerine, tam anla-

mıyla deliye döndü. "Filtrelerimi bırak! Onlar çiçek gübresi!" diye bağırdı. Hatta, annemin sıkılmış limonları atmasına da izin vermedi. "Onlardan punç konsantresi yapmayı planlıyorum!" diye protesto etti.

"Ama, bunlar tamamıyla küflenmiş," dedi annem.

"Küfü pekâlâ kazıyabilirim!" dedi babaannem.

"Tabii!" diye bağırdı annem. "Tekrar hastalanasın diye! Tekrar doktor gelmek zorunda kalsın diye! Tekrar sana bakmak zorunda kalalım diye!"

Babaannem yatağında doğruldu ve zehir gibi bir sesle, "Kimse bana bakmak zorunda değil! Sizi ben çağırmadım! Aptal Fischer'in size telefon etmesi de benim suçum değil!" dedi. Sonra da, içinde hâlâ bir miktar papatya çayı bulunan metal tası duvara fırlattı. Onu gerçekten anneme isabet ettirmek istemiş miydi, bilmiyorum. Daha sonra annem öyle olduğunu iddia etti. Stollinka Peter de aynı fikirdeydi. Ne olursa olsun, olay benim hoşuma gitmişti.

Aslında ben babaannemden çok anneannemi severim. Büyük olasılıkla, anneannemi babaannemden çok daha iyi tanıdığım için. Küçükken sık sık anneannemde kalırdım. Babaannemi ise, yalnızca her ayın ikinci pazar günü ziyaret ederdim. Her durumda, tersine gelen bir davranış karşısında metal tas fırlatan biri hoşuma gider. Sahne gerçekten de etkileyiciydi. O an huni ağzı bile beni ürkütemedi. Büyü-

kannem yatağında, öc kusan yaşlı bir tanrıça gibi oturuyordu. Omuzlarına dek inen ince telli beyaz saçları karmakarışıktı. Öfkeden dört bir yana doğru dikilmişlerdi sanki.

Annem bozuldu ve bahçeye, babamın yanına gitti. Ben de Peter'le birlikte babaannemin yanında kaldım. Babaannem artık kendisini daha iyi hissettiğini ve biraz uyumak istediğini söyledi. Çünkü mide ve karın ağrısından dolayı gece uyuyamamıştı. Bunun üzerine biz de bahçeye çıktık.

Annem beni, Bille'ye telefon edip, büyükannenin ciddi şekilde hasta olmadığını bildirmem için telefon kulübesine yolladı. Peter'le birlikte telefon kulübesine gittim, ama evin telefonu sürekli meşguldü. Beş kez falan denediysek de, ulaşmayı başaramadık. Bille'ye iletmem gereken notu pek önemsemediğimden, tekrar bahçeye döndük. Bu arada öğlen olmuştu bile. Annem, kendisine metal tas fırlatan kötü bir ihtiyarın uykusuna bekçilik yapmak zorunda olmadığını ve bir yerlerde öğle yemeği yemek istediğini söyledi. Peter Stollinka da bu fikri destekledi. Kahvaltı etmediği için karnı gerçekten de müthiş gurulduyordu. Ama, annem önce babaannem için yeniden papatya çayı demledi. Annem küs olduğundan, çay dolu sürahiyi babaannemin komodinine ben taşıdım. Büyükannem hem bana hem de Peter'e –ki bunu abartılı buldum– birer ellilik hediye etti. Ellilikleri komodini-

nin çekmecesinden çıkardıktan sonra, öpücük için yanağını uzattı. Yanağını kaplayan derin kırışıklıklar yüzünden, istemeye istemeye öptüm onu. Normalde, onunla vedalaşırken, öpmemek için bin bir bahane uydururum. Ama bu kez, tas fırlatma gösterisi nedeniyle babaanneme büyük yakınlık duyduğumdan, isteksizliğimi yenmek için kendimi zorladım. Babaannemin öteki yanağını da Peter öptü. Ellilik için duyduğu minnet yüzünden. Daha sonra, yanaktaki kırışıklıklardan hiç rahatsız olmadığını söyledi bana. Öpemeyeceği tek yanak, kız kardeşi Lene'ninkiymiş. Üstündeki sayısız sivilce yüzünden!

Arabayla güzel bir lokantaya gittik. Ne yazık ki, saat neredeyse iki olmuştu ve iyi yemeklerin çoğu mönüden çıkarılmıştı. Hiçbirimizin sevmediği balık dışında, dana budu eti ve gulaş kalmıştı. Dana budu etini de kimse istemediğinden, gulaş sipariş ettik. Annemin sinirleri epey gergindi. Birincisi, oldukça kibar bir yer olan lokantada Peter'in giysilerindeki tüm açıklıklardan fışkıran çizgili pijama onu utandırıyordu. İkincisi, yemeğin fazla uzun sürmesinden ve havaalanına geç kalmamızdan korkuyordu. Bu yüzden Peter'le bana birer dondurmayı bile çok gördü. Az kalsın babamla da kavgaya tutuşuyordu. Sırf babam –ona göre– yeterince yüksek sesle, "Hesap!" diye bağırmadığı, garsonun da bu yüzden –ona göre– hâlâ hesapla gelmediği için. Bunun üzerine babam, gar-

son onu fark edip yanına koşuncaya kadar, bir beş yüzlüğü havada sallayıp durdu.

Tabii, havaalanına geç değil, her zamanki gibi erken vardık. Neredeyse yarım saat boyunca, cam bölmelerle çevrelenmiş bekleme salonunda dikilip, bizimle hiç ilgisi olmayan uçaklardan inenlerin bavul beklemelerini izledik. Bu sırada birdenbire beni, uzak diyarlara gitme özlemi sardı. Konuk öğrenci karşılamak üzere biriken kalabalığın arasında konserve gibi sıkışıp, İngiliz Tom'u beklemektense, gidiş yönünde bir yerlerde bavullarımı teslim edip, *uzaklara ta uzaklara* doğru havalanmak isterdim.

Sonunda, Londra'dan gelen dolmuş uçağın iniş yaptığı anons edildi. Birkaç dakika sonra bir sürü çocuk ve genç, camların gerisindeki salona girmeye başladı. Peter Stollinka burnunu cama dayamış, döner bagaj bandına yönelen kızları ve oğlanları inceliyordu. Durmadan da, "Tom'u göremiyorum! Bunların arasında Tom yok! Tom burada değil!" diye mırıldanıyordu.

"Yarısını yalnız arkadan görebiliyorsun!" diye onu yatıştırmaya çalıştım.

Ama Peter, arkadaşı Tom'u bırak arkadan tanımayı, Ay'ın parlamadığı zifiri karanlık bir gecede bile tanıyacağını iddia etti. "Yok yok!" diye söyleniyordu. "Gelmedi!" Sonra birdenbire, bir karış önünü seçmekte zorlanan görme özürlüler gibi gözlerini kıstı ve,

"Tanrı aşkına! Şimdi çarpılacağım!" diye mırıldandı.

"Neyin var? Neyin var, söylesene?" diye sordum. Peter bir eliyle yanağını tutarken, gözlerini de hâlâ kısıyordu. Sanki karşısında hilkat garibesi varmış gibi bakıyordu. Annem ve babam da onun tuhaf davranışlarını fark etmişlerdi.

"Bir şey mi var, Peter?" diye sordu annem endişeyle.

"Peter, ne oldu?" diye sordu babam daha da büyük bir endişeyle.

Camların gerisinde, döner bagaj bandında Londra uçağının çanta, bavul ve sırt çantaları görünmeye başlamıştı. İlk önce, ateş kırmızısı büyük bir çanta geldi. Fermuarı yarı açıktı ve içindeki pılı pırtı görülebiliyordu. Onu, yamru yumru olmuş, kurbağa yeşili bir bavul ve bir tür gezgin çıkını izliyordu. Çıkın epeyce büyüktü ve siyah-beyaz bir Arap poşusunun düğümlenmesinden elde edilmişti.

Tombul, kızıl saçlı ve çilli bir oğlan bagaj bandına doğru atıldı; bir eliyle kırmızı çantayı ve gezgin çıkınını, öteki eliyle de kurbağa yeşili bavulu kaparak, gümrük görevlisinin durduğu çıkışa doğru paytak paytak yürümeye başladı.

Peter Stollinka gördüklerine inanamıyormuş gibi bize bakarak, "For heaven's sake! It's Jasper the devil!" dedi. (Büyük olasılıkla, yaşadığı şoktan anadilinden olmuştu. Geçen yaza ilişkin kötü anılar, o

zamanlar sıkça kullandığı sözcükleri söyletmiş olmalıydı ona. Çevirirsek, "Aman Tanrım! Bu, Jasper iblisi!" demişti.)

Peter tarafından "Jasper iblisi" olarak adlandırılan oğlan bekleme salonuna girdi; elindeki üç parça bagajı küt diye yere bıraktı ve çevresine bakınmaya koyuldu.

"Jasper da kim?" diye sordu annem.

"Tom'un kardeşi," dedi Peter.

"O da mı konuk öğrenci olmuş?" diye sordu babam.

"Peki, bizim Tom nerede?" diye sordu annem.

Peter Stollinka çaresizlik içinde omuz silkmekle yetindi.

Londralı çocuklar, birbiri ardına yavaş yavaş gümrükten geçerek, konuk olacakları aileler tarafından teslim alınıyorlardı. İki refakatçinin çevresinde ise kalabalık bir grup çocuk halka oluşturmuştu. Bunlar, konuk aileleri tarafından hemen tanınamayan çocuklar olmalıydı.

Jasper adındaki tombul çocuk ise, tüm bu karmaşanın ortasında, bir kaya gibi duruyordu. Bazı çocukların, çevresine saçtığı bagajlara takıldığını bile fark etmiyordu.

Bu herif bir biçimde beni cezbediyordu! Gözlerimi Jasper'a dikmiş, kayıp Tom'u aramıyordum bile artık. Bu arada pantolonunun arka cebinden bir şey

çıkardığını gördüm. Bir fotoğraf. Mektup kâğıdına yapıştırılmış bir fotoğraf.

Fotoğrafı kısaca inceledikten sonra, pek de sevecen olmayan bir ifadeyle, gözleriyle salonu taramaya başladı Jasper. Ta ki, bizi görünceye kadar. Önce başıyla, yine sevecen olmayan bir ifadeyle, Peter'i selamladı. Sonra bavul, çanta ve çıkını tek eline aldı ve ağırlıktan kaykılarak, paytak paytak bize doğru yürümeye başladı. Tam önümüzde durup, bagajlarını yine küt diye yere bıraktı. Fotoğraftaki Tirol şapkalı kişileri bizlerle karşılaştırdıktan sonra, kendi kendini başıyla onayladı ve "I am Jasper!" [3] dedi bize.

"And where is Tom?" [4] diye sordu Peter Stollinka.

Jasper adındaki tombul oğlan, Peter'e öfke dolu bir bakış fırlatarak, "He is sick. Broke his left leg! They sent me instead of him!" [5] dedi.

"Boka battık!" diye fısıldadı Peter Stollinka, ancak benim duyabileceğim bir sesle.

Sanırım annemle babam, Tom'un sol bacağını kırmış, yerine de Jasper'ın yollanmış olmasını fazlaca umursamıyorlardı. Durum açıktı! Ne de olsa babamın tek istediği beni başka çocuklara alıştırıp, arkadaş edinmemi sağlamaktı. Annemin tek ilgilendiğiyse doğru tıslanmış th'lerdi.

Ancak, içimde kötü bir his uyanmıştı hemen. Öngörüsü güçlü kişiler sınıfına mı giriyorum, yoksa bu, Peter'in dehşet dolu fısıldamalarından mı kaynak-

lanıyordu, bilmiyorum.

Ama, açık olan şuydu ki, Jasper'la, yani bana kakalanan konuk çocukla ilk gün başlıyordu. Böylece, aslında anlatmak istediğim altı haftaya da girmiş oluyorduk.

JASPER'LA İLK YARI

19 Temmuz, Pazar

Babam ve annem bagajlarını arabaya taşımak isteyince, Jasper, tıpkı kemiği alınmaya çalışılan iri bir köpek gibi hırlamaya başladı. Gerçekten hırlıyordu. Babamla annem korkuya kapılarak, yardımseverlikten hemen vazgeçtiler. Jasper, çıkın, çanta ve bavuluna uzandı. Ama önce, dağlı-haçlı fotoğrafı öylesine elinden bırakıvermişti. Annem yere süzülen fotoğrafı kaldırırken, sevecen bir tarzda gülümsemiş ve, "Kafası hâlâ karışık olmalı. Bu hiç de şaşırtıcı değil," demişti babama.

Arabaya vardığımızda babam bagajı açtı ve Jasper çantayla bavulunu bagaja fırlattı. Babam, gezgin Arap çıkınını da onların peşinden fırlatmak istedi,

ama çıkın bunun için fazla ağırdı.

"Offf!" diye inledi babam. "Çocuk buna ne koymuş acaba?" Sonra da nefes nefese çıkını kaldırıp, "En az yirmi kilo çeker!" diyerek, bagaja yükledi.

"İçinde çakıl koleksiyonu olduğuna bahse girerim," dedi Peter. "Onu götürmediği yer yok gibi."

"Küçük bir koleksiyoncu demek, ne ilginç!" diyerek Jasper'a gülümsedi babam. Sonra da Arap çıkınına işaret ederek, "Stones?"[6] diye sordu.

Jasper cevap vermedi.

"In Austria we have many stones,"[7] diye sürdürdü babam azimle. "If you are interested in stones, you will make eyes by us!"[8]

Jasper yine cevap vermedi. Babamı tümüyle görmezlikten geliyordu. Babam iç çekerek arabaya bindi. Biz de yerlerimizi aldık. Jasper öne, babamın yanına; annem ise arkaya, Peter'le benim arama oturdu. "You will make eyes by us!"[8] gibi bir şey duymanın, bir İngiliz üzerindeki etkisini düşünürken, sırıtmamı engelleyemedim. "Yemin ederim, yakında artık böyle gülemeyeceksin," dedi Peter bana.

Babam bir yandan arabayı sürerken, bir yandan da Jasper'a çevreyi biraz olsun tanıtmaya çalışıyordu. "This is the big petrol rafinerisi,"[9] ve "This is a little town named Schwechat,"[10] ve "This is merkez-mezarlık. All dead people of Vienna living here!"[11]

Jasper, mezarlıkta yaşayan bütün o Viyanalılar'a

bakma zahmetinde bulunmadı bile. Aynı şekilde, babamın hoş bir tarzda ifade ettiği, "Now we drive the belt along!" cümlesi de onu azıcık olsun etkilemedi. (Babam bununla, –bizim orada bir cadde adı olan– "Kemer boyunda ilerliyoruz," demek istemişti.) Jasper, askılı pantolonunun ön cebinden bir paket fıstık çıkarmıştı. Kabuklu fıstık! Fıstıkları ayıklayıp, içlerini tıkınıyordu. Kabuklar, küçüklü büyüklü parçalar halinde, dolgun bacaklarında gerilmiş pantolonuna düşüyor; Jasper da onları arabanın siyah pelüş yer döşemesine süpürüyordu. Anneme büyük bir merakla gizlice baktım. Arabamızın içini temiz tutmak en temel aile kurallarımızdan biridir. Bugüne dek, bu kuralı ben ya da ablam her çiğnediğimizde, annemin uzattıkça uzattığı, yüksek perdeden söylevlerine maruz kalmıştık. Oysa şu anda annem, biraz donuk da olsa hâlâ gülümsüyordu.

"Peter, lütfen Jasper'a söyle fıstık yemeyi bıraksın. Ona güzel bir pasta yaptım. Böyle tıkınmaya devam ederse, başka bir şey yiyemez hale gelecek!" dedi annem.

Peter başını salladı. Jasper'ın koltuğuna işaret ederek, "Acil bir durum olmadıkça onunla asla konuşmam. Biz can düşmanıyız!" dedi. "Hem zaten..," Peter anneme acıyarak baktı, "o hiçbir zaman söyleneni dinlemez. Israrla tersini yapar!"

"Aman canım! O kadar da kötü olamaz, Peter,"

dedi annem. Ama, bu arada yüzündeki gülümseme donup kalmıştı.

"Siz daha ne gördünüz ki?" dedi Peter. Gözlerini öfkeyle önündeki koltuğun boyunluğuna ve o boyunluktan taşan kızılımsı saç demetlerine dikmişti. "Onu geri yollayın. Size beladan başka bir şey getirmez!"

Jasper'ın boyunluktaki başı öne doğru sıçradı. Jasper geriye döndü ve başını ön koltukların arasından uzatarak, oldukça yavaş bir sesle ama tane tane, "Shut up, old bloody bastard!" [12] dedi. Sonra yine öne dönüp, başını boyunluğa yasladı ve dikkatini yeniden kabuklu fıstıklarına verdi.

Annemin yüzü çarşaf gibi olmuştu. Peter'e dönerek, "Sanırım, ne dediğini anladı!" diye fısıldadı.

"Tabii!" dedi Peter. "Yıllardır okulda Almanca görüyor, ne de olsa!"

"Sen Almanca konuşabiliyor musun, Jasper?" dedi annem, ön koltuğa doğru eğilerek. Az önce o kadar terbiyesiz laflar eden birine sevecenlikle hitap etmek annemin epey zoruna gitmiş olmalıydı.

"No!" [13] dedi Jasper. Sesi tehdit doluydu. Beni rahat bırakın, yoksa tokadı yapıştırırım, der gibiydi.

Yolculuğun bundan sonraki kısmı derin sessizlik içinde geçti. Hatta evin önüne gelip, arabadan inince bile konuşmadık. Yalnız Jasper, babam ağır Arap çıkınına uzanmaya kalkışınca, yeniden hırlamaya başladı.

Biz, anıtlar ve tarihi eserler kanunu uyarınca devletin koruması altında olan eski bir evin dördüncü katında oturuyoruz. Asansörümüz yok. Dairemize döner bir merdivenle ulaşılıyor. Turna katarı gibi merdivenleri çıkmaya koyulduk. Jasper, bagajlarıyla birlikte en arkadan geliyordu

"Ona yardım et," diye fısıldadı annem babama. "Görmüyor musun, elindekiler ağır geliyor!"

"Ama hırlıyor!" diye fısıldadı babam da anneme doğru. "Eşyayı almaya kalkarsam, ısırmaya kalkışacağından eminim!" Buna rağmen Jasper'a döndü ve, "Would you be so kind and give me a part of your things?" [4] diye sordu. Jasper'dan yanıt gelmedi. Yükünü basamaktan basamağa kaldıra kaldıra ilerletmeye devam ederek, başını sallamakla yetindi.

"Teklif var, ısrar yok," diye mırıldandı babam. Merdiveni tırmanmayı sürdürüyorduk. Her katla birlikte, bagajsız olan bizlerle ağır yük altında inleyen Jasper arasındaki mesafe artıyordu. Biz dairemize vardığımızda, Jasper henüz ikinci kata yeni ulaşmıştı. En azından, epey uzaktan gelen puflamalarından öyle tahmin ediyordum.

Ablam giriş holünde bizi, Tom yerine kardeşi Jasper'ı misafir edeceğimiz haberiyle karşıladı.

"Peki, sen bunu nereden biliyorsun?" diye sordu annem.

"Pickpeer'lerle saatlerce telefonda görüştüğüm

için," dedi ablam gururla. Söylediğine göre, Londra'dan ilk telefon, biz evden ayrıldıktan kısa süre sonra gelmiş. Bay Pickpeer diye biri, sevgili oğlu Tom'un gece merdivenden inerken –Tanrı bilir nasıl– bacağını kırdığını ve bu yüzden Viyana'ya uçamayacağını bildirmiş. Ne bugün ne de yakın gelecekte gelmesi mümkünmüş. Konuk alan bir aileye alçılı bir çocuğu yük edemezlermiş. Bille'nin dediğine göre, Bay Pickpeer bunun dışında daha bir sürü şey söylemiş. Ama hem hızlı –özellikle de, Bille'nin zayıf İngilizce bilgisi için fazla hızlı– konuşuyormuş, hem de bağlantı epeyce hışırtılıymış.

"Bunun üzerine Stollinka'ları aradım, ama oradan ayrılmıştınız," dedi Bille. "Yarım saat sonra Bay Pickpeer yeniden aradı. Tom yerine kardeşi Jasper gelse, bizim için fark edip etmeyeceğini sordu. Sanırım beni, bütün o süre boyunca annem sandı. Uçak bileti parasını artık geri alamayacaklarını söyledi. Kendi kendime, hangi genç Pickpeer'in geleceğinin hiç önemi yok, diye düşündüm. Büyükannemdeyken size ulaşmam da olanaksızdı. Hızlı bir karar vermem gerekiyordu. Doğru yaptım, öyle değil mi?"

Annemle babam, kaderlerine teslim olmuş bir halde başlarını salladılar. Bille çevresine bakındı. "O nerede?" diye sordu.

O anda, merdivenlerden, açık daire kapısından içeri kulakları sağır eden bir gürültü geldi. Ses uza-

dıkça şiddeti azalıyordu. Ancak bir erozyon bölgesinde yaşanan ciddi bir toprak kayması böyle ses çıkarabilirdi.

"Jasper'ın çakıl taşı koleksiyonu!" dedi Peter büyük bir umursamazlıkla. "O başörtünün bu ağırlığı taşıyamayacağını anlamıştım zaten!"

"Ona yardım etsek mi?" diye sordu annem tereddütle.

"Sana yine hırlamasını mı istiyorsun?" diye sordu babam.

"Amma tuhafsınız!" dedi Bille ve kapıdan fırlayarak, merdivenlere koştu.

Annem kahve pişirmek için mutfağa, babam da sofrayı hazırlamak için salona gitti. Peter'le ikimiz holde, kapının yanında kalıp, alt kattan gelecek hırçın hırlamayı beklemeye koyulduk. Ama hırlama falan gelmedi. Bunun yerine bir sürü tık tık duyuldu. Birileri küçük taşları üst üste atıyormuş gibi.

Çok sonra –ben, Peter, annem ve babam kahve sofrasına kurulmuştuk bile– Bille'yle Jasper salona girdiler. Jasper yine taş dolu Arap çıkınını sürüklüyor, Bille ise çantayla bavulu taşıyordu.

"Ta bodruma kadar yuvarlanmışlar!" diye puflad ı Bille. "Ama hepsini bulduk. Acayip çılgın parçalar var aralarında: Kalpler, böbrekler, ortası delikler. Hatta, çizgililer bile var! Böyle taşlar olması müthiş bir şey!"

"Please, take a seat, Jasper!" [15] dedi annem ve Jasper için öngördüğü sandalyeyi davetkâr tarzda biraz yana çekti.

Jasper masaya yaklaşıp oturdu. Elleri kömür karasıydı. Bizim apartman boşluğumuz pek sık temizlenmez. Merdivenin pisliği arasından taş ayıklayan birinin parmakları başka bir renk alsa, şaşardım zaten. Bille'nin de elleri kirliydi. Bille banyoya yöneldi. Su sesi duyuldu.

"Jasper, your hands," [16] dedi annem.

Jasper, fazla kızarmış sigaraböreğine benzeyen parmaklarını gözden geçirdi. Onunu da yerli yerinde bulmaktan memnun olmuş görünüyordu.

"They are dirty!" [17] dedi annem. Sesi şikâyet doluydu. Ama Jasper, parmaklarına olan ilgisini kaybetmişti. Gözlerini önündeki tabakta duran kremalı pasta dilimine dikmişti. Tabağı kendisine doğru çekip, pastayı ayrıntılı bir tarzda inceledi. Beyaz kremanın içinde fark ettiği kırmızı vişneyi iki kızarmış-sigaraböreği-parmağıyla yakalayıp ağzına götürdü. Çatal bıçak yerine kullandığı parmaklar, ağzından çıktığında belirgin derecede temizlenmişlerdi.

"Jasper, go and wash your hands!" [18] dedi annem. Jasper rahatı kaçmışçasına anneme baktı. Ama annem bu bakışa direnmekte kararlıydı. Jasper iç geçirdi, pantolonunun cebinden bir ıslak mendil paketi çıkarttı, ambalajı yırtıp yere attı, özenle bir mendil

açtı, ellerini iki üç kez bu mendile sürdü; sonra da, kurşuni bir renk alan mendili buruşturup, yere fırlattı. Annem olan biteni şaşkınlık içinde izliyordu.

"Eskiden beri tam bir pislik torbasıdır o," diye açıkladı Peter anneme. "Hiçbir zaman yıkanmaz! Bir tek yazın, denizde yüzünce, kat kat kirlerinden kurtulur!"

Jasper kahve içmiyordu. Pasta dilimini ise, kremasının içindeki vişnelere ulaşabilmek için enkaz haline dönüştürmüştü. Yalnız vişneleri yiyordu. Arta kalan krema-kek bulamacını öylece tabağında bıraktı.

Yemekten sonra annem Jasper'ı odama götürerek, yatağını, masasını ve dolabın boş kısmını gösterdi.

Jasper yatağının üstüne oturdu. Odamın hoşuna gidip gitmediği belli değildi. Parmağını uzatarak yatağımı işaret etti.

"Here sleeps Ewald," [19] dedi annem telaşla.

"No," dedi Jasper. "I need a room for my own!" [20] Sonra da ayağa kalktı, paytak paytak pencereye doğru yürüdü ve karşımızda duran evin duvarını ısrarla incelemeye koyuldu.

Durum değerlendirmesi yapmak için salona çekildik. Peter, Jasper'ı, belirsiz adrese postalanmış bir paket gibi geri yollama önerisini tekrarladı. Sanırım babam bu fikri seve seve onaylamak istiyordu. Ama annem karşı koydu. "Hemen pes etmek olmaz," dedi.

"Hem de daha ilk günden! Bizim hakkımızda ne düşünürler sonra!"

Bille, onun odasında yatmamda bir sakınca görmediğini açıkladı. Onun için hava hoşmuş. Bille'nin odasında bir misafir yatağı var. Anneannemin bizde gecelediği zamanlar için.

Bunun üzerine odama gittim ve benim için yaşamsal olan eşyayı bir çamaşır sepetine doldurdum. Jasper hâlâ pencerenin önünde durmuş, karşıdaki eve bakıyordu.

"Now you have your own room!" [21] dedim Jasper gerzeğine. Bunu çok nazik söyledim, çünkü önümüzdeki altı hafta boyunca bu herifle aynı odada yaşamak zorunda kalmayacağım için acayip mutluydum.

20 Temmuz, Pazartesi

Bille'yle birlikte, gecenin geç saatlerine kadar uyanık kaldığımız için, yataklarımızdan uzun süre kalkamadık. Sevdiğin biriyle aynı odada yatmak bazen çok zevkli olabiliyor. Bille'yle, yaşam hakkında dertleşip durduk. Nihayet birbirimize iyi geceler dilediğimizde saat sabahın üçüne geliyordu. Jasper hakkında da konuştuk ve ona ilişkin farklı düşündüğümüzü fark ettik. Bille, onu hiç de korkunç bulmadığını söyledi.

Benim, Peter Stollinka'nın önyargılarından etkilendiğimi öne sürdü. Birisi hakkında, yarım gün içinde doğru dürüst bir karara varılamazmış. Bille'ye göre, birisi hakkında kesin karara varmadan önce, o kişiyle ilgili iyi şeyler düşünülmeliymiş bir tek. Kulağa çok yüce gönüllüce geliyor. Ama ben, onun Jasper'ı yalnızca, bizimkilerin hoşlanmadığı biçimde davrandığı için koruduğu hissine kapıldım. Jasper'a nasıl davranmaları gerektiğini bilememelerine hınzırca seviniyormuş gibi geldi bana. Tamamıyla yabancı bir çocuğa, kendi çocuğun gibi çıkışamazsın kolay kolay. Üstelik, söylev dinlemeye de pek yatkın sayılmazdı Jasper. Her şeyden önce Almanca bildiğini reddediyordu. Babam ise, terbiye konusunda söylev verecek kadar İngilizce'sine güvenmiyordu.

Bille ve ben ancak dokuz buçukta kalkabildik. Annem bizi hafif ekşimiş bir suratla karşıladı. "Yatakta keyif"ten hoşlanmaz o. Tatilde bile. Kendisi "doğuştan erken kalkanlar"dandır ve bizim de öyle olmamızı ister.

Annem, Jasper'ın uyuduğunu söyledi. Bunu biz de duyabiliyorduk. Odamdan muazzam bir horlama yükseliyordu. Aslında o gün Jasper'a, Kahlenberg ve Leopoldsberg adlı dağlarla Viyana ormanını göstermek istediğini açıkladı annem. Sırf bu yüzden babam arabasını ona bırakmış. "Ama uyumaya daha fazla devam ederse," dedi annem isteksizce saatine baka-

rak, "bunun için geç kalacağız."

"O zaman onu uyandır," diye önerdi Bille.

"Öyle mi dersin?" Annem tereddüt içindeydi. "Yok yok," dedi sonra. "Bırakalım, ilk gün istediği kadar uyusun."

Bille dirseğiyle beni dürttü. "Yalnızca, cesaret edemiyor," diye kıkırdadı. "Aman ne hoş! Çocuğu uyandırmaktan çekiniyor! Bunun için herife beş şilin vereceğim." (Öyle ya, annem uyandırma konusunda tam bir uzmandır aslında. Bazen, bizi sarsarak uykudan kaldırmaktan gizli bir zevk aldığı bile sanılabilir. Özellikle de, ıslak banyo kesesi veya örtü kapmaca yöntemiyle.)

Jasper odamdan, öğle yemeğini yediğimiz sırada çıktı. Uyku sersemi bir halde hole girdi. Açık duran salon kapısından onu rahatça görebiliyorduk. Annem sessizce ciyakladı ve o anda ağzına götürmeye çalıştığı mantı parçasını çatalından düşürdü. Jasper düpedüz çıplaktı! Bizim aile geleneklerimizde ise çıplak dolaşmak yer almıyor. Belki çıplak dolaşma yasağı açıkça konmadı, ama kimse bunu yapmıyor. (Yalnız Bille arada sırada, üstünde bir tek külotla, odasından banyoya koşuyor. O an tesadüfen onunla karşılaşırsam, hemen kafamı çeviriyorum.)

Jasper sarsak adımlarla kilere doğru ilerledi ve hızla kapıyı açtı. Reçel kavanozlarının dizilmiş olduğu rafları görünce, kapıyı hışımla geri çarptı.

"Take the door on the left side!" [22] diye seslendi Bille hole doğru. Jasper sola doğru yalpalayarak, banyoda kayboldu.

"Ona bornozunu götür," dedi annem bana.

"Neden benimkini?" diye itiraz ettim. (Cimri değilimdir, ama bornozum –özellikle de tatil günlerinde– en temel giysilerimden biridir.)

"O zaman benimkini götür," dedi annem.

"Neden?" diye sordu Bille. Ses tonundan tuhaf bir beklenti içinde olduğu sezilebiliyordu. "Çıplaklığı ayıp mı buluyorsun?"

"Elbette, hayır!" dedi annem.

"O zaman neden çıplak dolaşmasın ki? Hem soğuk da değil!" Bille, yeni doğmuş kuzu gibi saf saf bakıyordu.

"Biz çıplak dolaşmıyoruz! İşte o kadar!" dedi annem. Ama Bille için, annemin işte-o-kadar'ı babamın işte-o-kadar'ı kadar güçlü bir engel teşkil etmiyor.

"Zaten bizim çıplak dolaşmamız gerekmiyor," dedi Bille. "Konu, *onun* çıplak dolaşıp dolaşamayacağı!"

"Sence, Jasper'ın çıplak görüntüsü göze hoş geliyor mu hiç?" Annem tartışmayı saptırmaya çalışıyordu sanki.

"Donla daha güzel görünmeyeceği açık," dedi Bille. Ona, kardeş dayanışması adına destek vermek için, "Hem zaten bir şey de görünmüyor. Karnı her

şeyin üstüne sarkıyor," dedim.

Bille kıkırdadı; annemse –yemin ederim– gerçekten kıpkırmızı kesildi.

Sifonun sesi duyuldu.

"Ewald!" diye haykırdı annem. Sesine panik karışmıştı. "Bornozu götür, lütfen!"

Ama daha ben sandalyeden popomu kaldırıncaya kadar, Jasper odasında, yani odamda kaybolmuştu bile. Bille sırıttı.

"Bornozu yatağının üstüne koy," dedi annem. "O zaman, onu giymesini istediğimizi anlar herhalde."

Bille bana otoriter bir bakış fırlattı. Bunun anlamı; gitme, bornozu götürmeydi.

"Senin bornozun menekşe desenleriyle dolu, hem de üç kat fırfırlı. Onu giymek aklının ucundan bile geçmez," dedim.

"O zaman babanınkini götür!" dedi annem.

"Ona dolanıp, düşebilir. Sonra da alçıyla dolaşmak zorunda kalır," dedi Bille. (Babam neredeyse iki metre boyundadır da.)

Jasper tekrar odasından, yani odamdan çıkınca, tartışma daha fazla uzamadı. Bu kez üstünde bir tişört ve çizgili bir pamuklu kumaşın cömertçe harcanmaktan kaçınılmadığı bir şort vardı. Bizi gözleriyle selamlamayı bile çok görerek, mutfağa gitti. Buzdolabı kapısının açılıp kapandığı duyuldu. Sonra, elinde bir litrelik süt kutusuyla yeniden göründü Jasper.

Açılmış süt kutusunu ağzına dikerek holü geçti ve ardında geniş bir süt izi bırakarak –süt kutularından içmek zordur– odasında, yani odamda kayboldu.

"Böyle bir çocukla ilk kez karşılaşıyorum," dedi annem.

"Öğrenmenin sonu yoktur," diyen Bille, sofradan kalktı. Müthiş keyifli görünüyordu.

Jasper, gün boyunca üç kez daha süt aldı. Derken, süt stokumuz tükendi. Bu arada üç kere de çişe gitti. Süt almak ve tuvalete uğramak dışında odadan bir kez olsun çıkmadı. (Bu yazı boyunca, odam üzerinde hak iddia etmekten vazgeçtim. Artık, bu odayı "onun odası" olarak anacağım.)

Jasper akşam yemeğinde de ortaya çıkmadı. Onu yemeğe çağırmak için görevlendirilen Bille, "He is not hungry," [23] diye bildirdi bize.

Sonra, gecenin kaçıydı bilmiyorum, –ben ve Bille çoktan yatağa girmiştik, annem ve babam da yatmışlardı– holden gelen ayak sesleri işittim. Ama ışık açılmadı. Bille'nin kapısı iyi kapanmadığı için, kapının altından sızan ışığı fark ederdim.

"Holde dolaşıp duruyor," dedim karşıda yatan Bille'ye. Ama o uyumuştu bile. Örtüyü tepeme çektim. "Başımıza zorla bir konuk çocuk sararlarsa, olacağı buydu!" diye geçirdim içimden. Şimdi, onunla nasıl başa çıkacaklarını kendileri düşünsünlerdi.

Ancak, bu düşüncelerin beni mutlu ettiği söyle-

nemez. Nedense, holdeki ayak sesleri kulağıma oldukça üzgün geliyordu.

21 Temmuz, Salı

Jasper yine öğleye dek uyudu, iki litre süt içti ve odasına çekildi.

"Bu böyle devam edemez," dedi annem. Sinirlerinin gerildiği belliydi.

Akşama doğru Bay ve Bayan Pickpeer aradı bizi. Babam henüz eve gelmemişti. Annemse, Jasper sayesinde evdeki süt yine tükendiğinden, sütçü kadına kadar gitmişti.

Pickpeer'lerin telefonuna ben çıktım. Ama Pickpeer'lerin Londra'dan aradıkları ve oğullarının nasıl olduğunu öğrenmek istedikleri dışında bir şey anlayamadım. Bunun üzerine Bille'ye seslendim ve ahizeyi ona uzattım.

Bille ahizeyi kulağına dayadı. (Aynı anda da, ahizenin altını eliyle kapatıp, "Beni yine annem sanıyorlar!" dedi bana. Bu durumdan hoşlandığı belliydi.) Sonra da –bu kez ahizeye doğru– 'Oh no, oh no!" ve "Really not!" [24] cümlelerini birkaç kez tekrarladı. Bir kez de, "No, no, he is a nice fellow! I like him!" [25] dedi. Sonra yine dinlemeye koyuldu. Ardından, Jasper'ın

odasına doğru, "Jasper, your parents!" [26] diye seslendi.

Jasper, üstünde cömert donuyla odadan çıktı. Bille ona ahizeyi uzattı. Jasper ahizeyi alıp biraz dinledi, sonra da başını sallayarak, Bille'ye geri verdi. Ahizeden yalnızca hışırtı duyulabiliyordu. Londra'yla bağlantı kopmuş olmalıydı.

"Sorry," [27] dedi Bille. Jasper başıyla onayladı ve odasına döndü.

Tam kapının arkasında kaybolmuştu ki, annem dört süt kutusuyla nefes nefese eve girdi. (Hepimiz eve nefes nefese geliriz. Döner merdivenli dört kat yüzünden. Sanırım bu tür merdivenlerin insanlar üzerinde, aşırı hızlı tırmanmaya kışkırtan bir etkisi var.)

"Pickpeer'ler yine telefon etti," diye açıkladı Bille anneme.

"Ne dediler?" diye sordu annem, süt paketlerini mutfağa taşırken. Bille onu takip etti. Ben de onları.

Bille mutfak kapısını kapattı. "Bizi duymaması için," dedi. "Sanırım, Almanca'yı gayet iyi anlıyor." Sonra da, anladığı kadarıyla, Pickpeer'lerin söylediklerini bize aktarmaya başladı:

Pickpeer'ler, Jasper'la nasıl anlaştığımızı sormuşlar. Eğer onunla başa çıkamazsak, geri gönderebilirmişiz. O sorunlu bir çocukmuş. Bunu kendileri de biliyorlarmış. Zor bir vakaymış. Eğer, Tom'un bacağının alçıya alınması gibi bir durum doğmasaymış, asla Jasper'ı konuk öğrenci olarak yollamayı düşün-

mezlermiş. "Ama onun psikoloğu–" diye başladı Bille, ama annemin araya girmesi yüzünden lafını tamamlayamadı. "Onun neyi?" diye sordu annem. Yüzünde acayip tedirgin bir ifade vardı.

Bille omuzlarını silkti. "Bir psikoloğu var anlaşılan. Pickpeer'lerin dediğine göre, bu psikolog, Jasper'ın çevre değişikliğine ihtiyacı olduğunu söylemiş. Bu ona iyi gelirmiş belki –falan filan işte."

"Neden psikoloğu var?" diye sordu annem. Süt kutuları kucağında olduğu halde mutfak iskemlesine çöktü.

Bille, bu konuda gerçekten de fikri olmadığını söyledi. Zaten az önce anlattıklarının neredeyse hepsi tahminden ibaretmiş. Diplomalı bir tercüman değilmiş. Her cümle için garanti veremezmiş. Ama, dediğine göre, Pickpeer'ler nasılsa yarın ya da öbür gün, akşam saatlerinde tekrar arayacaklarmış. O zaman annem daha ayrıntılı bilgi edinebilirmiş.

Akşam yemeğinde, taze soğan soslu Avusturya usulü et ve patatesli mücver vardı. Bille tarafından kapıya vurula vurula odasından çıkarılan Jasper da yemeğe geldi. Annemin mutluluğu yüzünden okunabiliyordu. Babam da sevinçliydi. Gördün mü, durum yavaş yavaş düzeliyor; yeter ki, sabrımızı yitirmeyelim, dercesine gülümsedi anneme.

Jasper sofraya oturup, yemeklerin dizili olduğu servis tabaklarını büyük bir kuşkuyla süzdü. Annem

onun tabağını aldı ve bol kepçeden yemek doldurdu. Jasper'ın bakışındaki kuşkuya, bir de ağzının kıyısına yerleşen kederin eklendiğini fark ettim. Onu anlayabiliyordum! Annemin boş tabağıma uzanması benim de hoşuma gitmiyor. Artık bebek değilim ne de olsa. İstediğim yemekleri kendim alabilirim. Ama annem, farklı yemekler arasında doğru dengeyi bulamayacağımı düşünüyor. Yani eti fazla, sebzeyi az alacağımı sanıyor. Veya sosu fazla, patatesi az. Belki de, tümünü fazla ya da tümünü az! Annem, babamın yiyeceklerini de kendi ayarlıyor. Onu bile, kendi ihtiyaçlarını bilebilecek olgunlukta görmüyor.

Jasper dolu tabağını karşıladıktan sonra ayağa kalktı ve büfenin üstünde duran ketçap şişesini aldı. Bizde ketçap yalnız ızgara etle birlikte yenir. Taze soğanlı et yemeğiyle gitmediği bir gerçek! Ama, kimin neyi neyle sevdiğini kendisine bırakmak en doğrusu. Bu yüzden annemin dehşetle, "No-no-no, Jasper!" [28] diye haykırmasını epey abartılı buldum.

Zaten Jasper da buna hiç aldırmadı. Şişenin kapağını döndüre döndüre açtı ve içinde ne kadar ketçap varsa, etin, patatesin ve sosun üstüne boca etti. Şimdi tabakta kocaman kırmızı bir dağ duruyordu. Jasper dağa kaşık sallamaya başladı, ta ki, kırmızıya bulanmış et, patates ve sos yeniden ortaya çıkana dek. Sonra kaşığını masaya bıraktı, babamın bira şişesinde kalan birayı bardağına boşalttı, birayı içti,

geğirdi ve ayağa kalkıp odasına yollandı.

Annemin gözleri doldu. Gözyaşlarını sildi, gülümsemeye çalıştı ve, "Sinirlerim gevşedi o kadar! Aptal sinirler işte!" dedi.

22 Temmuz, Çarşamba
23 Temmuz, Perşembe
24 Temmuz, Cuma

Durumda değişiklik olmadı. Jasper litrelerce süt içti, çarşamba günü yeni alınan ketçapı da bitirdi. (O günden bu yana annem tekrar ketçap almadı.)

Bunun dışında odasında kalmayı sürdürdü. Yalnız geceleri karanlık holde dolanıp durdu. Perşembe gecesinden beri bunun ardındaki nedeni biliyordum artık. Çünkü o gece yine oralarda turlayıp durduğunu duyunca, yatağımdan kalktım ve ayakucuma basa basa kapıya gittim. Kapıyı bir parmak aralayarak, dışarıyı süzdüm. Hol karanlıktı. Ama, kilerin kapısı açık duruyor ve ışığı da yanıyordu.

Jasper orada durup, raflardan bir kavanoz kayısı reçeliyle bir kutu balık konservesi aldı. Dipfrizden de bir paket aile boyu dondurma çıkardı. Sonra kilerin ışığını söndürdü ve karanlıkta odasına yollandı. Öyle yakınımdan geçti ki, ona dokunabilirdim. Tam

o sırada ona, "Bu karışım mideni fena halde bulandıracak!" diye fısıldamak istediysem de, korkup elindeki reçel kavanozunu düşürebilir düşüncesiyle, vazgeçtim.

Ertesi sabah Bille'ye, geceki gözlemlerimi aktardım. Bana, bunu kimseye anlatmayacağıma, annem-babam-kardeşim-yaşamım-göz nurum üzerine yemin ettirdi. Ama zaten böyle bir niyetim yoktu. Bunun nedeni Jasper'a karşı sevgimden çok, annemin sinirlerini daha fazla yıpratmamaktı. Şimdiden tam bir sinir küpüne dönmüştü annem. Bunu babam da fark etti. Akşamleyin anneme, "Sevgilim, sanki diken üstündesin! Bu herife altı hafta dayanamazsın, söyleyeyim sana. Pickpeer'ler tekrar aradıklarında, ne yaptıysak da oğullarıyla bu işin yürümediğini açıklayacağım. Ve onu geri yollamak zorunda olduğumuzu da," dediğini duydum. Ayrıca, "bu şahısların", böyle bir çocuğu yabancıların "üzerine salmakla" büyük sorumsuzluk yaptıklarını söyledi.

"Bu hilkat garibesini onlar yetiştirdiklerine göre, onu çekmek zahmetine de katlanmak zorundalar!" dedi babam. Sonra da, "İnsan başkalarının çocuklarını görünce, en azından kendi çocuklarının değerini anlıyor," diye ekledi.

Bu cümle içimi büyük bir memnunlukla doldurdu.

25 Temmuz, Cumartesi

Bugün, korkunç bir faciaydı. Terslikler sabahın erken saatlerinde başladı. Cumartesi babamın tatil günüdür ve daima "günü değerlendirmek" ister. Ya havuza giderek, ya piknik yaparak, bazen de babaannemi bahçesinde ziyaret ederek. Tıpkı diğer günlerde olduğu gibi, cumartesileri de erkenden kalkar. Evin içinde şarkı söyleyerek dolanıp, kahvaltıyı hazırlar. Babam, neşeli olduğu için şarkı söylediğini iddia eder. Bille'ye göreyse, bizi şarkılarıyla uyandırmaya çalışıyor. Ne de olsa, günü bizimle birlikte "değerlendirmek" istiyor. En azından, babamın La-Paloma-Ohé haykırışları arasında uyumaya devam etmek olanaksız gibi bir şey. Her şeye rağmen bunu denediğinizde ise, "Omuzunu-öpebildim-onun-yalnız-ah!" inleyişleriyle yatağınızdan fırlarsınız. Böylece, en geç sekizde, Bille'yi ve beni –annem zaten hepimizden önce ayaklanır– kahvaltı sofrasına getirir.

Tıpkı, epey güneşli olan o cumartesi günündeki gibi. "Bir gezintiye çıkacağız," dedi babam, sandviçini çiğnerken. "Jasper'a çevreyi göstereceğiz ve açık havada piknik yapacağız."

"Niye yüzmeye gitmiyoruz?" diye mızıldandı Bille. "Bugün sıcaktan kavrulacağız neredeyse."

"Çünkü Jasper'a, şehrimizi yeşil bir kuşak gibi saran ormanlarımızı göstereceğiz," dedi babam. "Havuzlar dünyanın her yerinde var. Ama, bizim çevremiz gibisi hiçbir yerde yok. Hele büyük kentlerde!"

"Bizim çevremizin Jasper'ın umurunda olacağını hiç sanmıyorum," diye itiraz etmeye çalıştım. Ama babam beni dikkate bile almadı. Anneme, izlemeyi planladığı güzergâhı ve mola vermeyi düşündüğü yerleri ayrıntılarıyla anlatmaya koyuldu. Annem, "Dürüst olmam gerekirse, bu oğlanın araba koltuğuna yayılıp, asık suratla fıstık tıkındığını gözümün önüne getirince tüm keyfim kaçıyor," dedi şikâyet dolu bir sesle. "Bu ketçap canavarıyla bir lokantaya girmeyi ise hayal bile edemiyorum. Öyle bir yerde, onun adına utançtan yerin dibine geçerim ben."

"Bugün farklı davranacak!" dedi babam zaferinden emin bir edayla.

"Neden farklı davransın ki?" diye sordu annem.

"Çünkü, yanında ben olacağım!" dedi babam ve annem buna fena halde bozuldu.

"Yoksa, benim yüzümden mi böyle tuhaf davrandığını söylemek istiyorsun?" diye sordu.

Babam, kesinlikle bunu demek istemediğini temin etti. Ancak, durumu tekrar gözden geçirdiğini açıkladı. Annem, utandığı için, Jasper'ı geri göndermeye cesaret edemediğine göre, "başka yöntemler denenmeliymiş". Bu oğlanın, "güçlü bir yönetime"

ve "sert bir otoriteye" ihtiyacı olduğunu bildirdi babam. İddiasına göre, kendisi bu bakımdan annemden daha yetenekliymiş.

"Bol şans," dedi annem acı bir ifadeyle.

"Bu şans meselesi değil, ısrar ve süreklilik meselesi," diye cevap verdi babam. "Boyun eğmeyi öğrenmesi gerek! Öğrendiğinde de, kendi iyiliği için olduğunu kavrayacaktır. Bir çocuğun elini, doğru yolu iyice belleyinceye kadar bırakmamak gerekir."

"Amin!" dedi Bille.

Babam yerinden sıçradı. "Bunu anlayamayacak kadar aptalsan, çeneni tut! Niteliksiz yorumlarına ihtiyacım yok!" diye bağırdı.

"Ama benim var!" dedi Bille. Bunun üzerine babam onu tokatlamakla tehdit etti. Bille'nin suratı ateş gibi kıpkırmızı kesildi, ama karşılık vermedi.

"Dokuzda yola çıkıyoruz," dedi babam bana dönerek. "Bunu kafana iyice yerleştir!" Babam ne zaman Bille'ye kızsa, bana da kaba davranır. Bence bu vicdansızlık. Uğradığım haksızlıktan çok, Bille için! Meselenin iç yüzünü bildiğimden beri, bunu takmıyorum artık. Ama eskiden tam bir vicdansızlıktı! Çünkü, eskiden olaylar şöyle gelişirdi: Bille babamı kızdırırdı. Babam Bille'ye kaba davranırdı. Sonra ben de babamın kabalığından payımı alırdım. Bunun üzerine Bille'ye müthiş öfkelenirdim; çünkü, babamın bana iyi davranmamasından onu sorumlu tutardım. Ve

ben de Bille'ye kaba davranırdım. Üstelik, Bille bana gerçekte hiçbir şey yapmamış olmasına rağmen. Babamın bu zincirleme etkiyi amaçladığını sanmıyorum. O sinirlenince, herkes öfkesinden payına düşeni alıyor o kadar. Ama Bille, –ki bu konuda ona hak vermek gerekir– bir şey kötü sonuç veriyorsa, bu şey kötüdür, der. Planlanmış olup olmaması hiç fark etmez.

Babam tereyağı ve bal sürdüğü bir sandviç daha yemeye başladı. Her lokmayla birlikte sanki öfkesi de midesinde kayboluyordu. Son parçayı yuttuktan sonra Bille'ye döndü ve sakin sayılabilecek bir ses tonuyla, "Git, Jasper'ı uyandır!" dedi.

Ancak Bille öfkesini henüz hazmedememişti. "Neden hep ben?" diye sordu ve başını sallayarak, kahvaltı etmeyi sürdürdü. Bir çıkmaza düşmemek için tuvalete koştum. Eğer sofrada kalmış olsaydım, babam, Jasper'ı uyandırma görevini mutlaka bana verirdi. Sonra da Bille bana, sen-de-karşı-koy bakışını fırlatır; babamsa, iyi-çocuk-ol bakışıyla bakardı. Tuvalette bu bakışlardan uzak, güvendeydim. Klozetin üstüne oturdum ve beklemeye başladım. Ta ki, annemin sesini duyuncaya kadar: "Pekâlâ! Madem küçükhanım inat ediyor, onu ben uyandırayım bari."

Bu anı kaçırmamalıyım, diye düşünerek tuvaletten dışarı fırladım ve annemin peşine takıldım. Çünkü, Jasper'ın süt ya da tuvalet turlarına çıktığı ender anlarda, birkaç kez odasına göz atma fırsatı yaka-

lamıştım.

Benim gördüklerim karşısında annemin krize gireceği açıktı. Ama, kapıyı açtığında, neredeyse baygınlık geçirip, hıçkırmaya başlamasını yine de abartılı buldum. Dağınıklık o kadar da korkunç değildi. Tamam, Jasper'ın giysileri olduğu gibi yere saçılmıştı. Elektrikli trenim kutusundan çıkarılmış, raylarının hepsi ve diğer parçaları etrafa dağılmıştı. Tabii, silinip süpürülmüş reçellerin, balık konservelerinin ve dondurmaların ambalajları da bunların arasına karışmıştı. Sağa sola, epeyce fazla sayıda kirli kâğıt mendil de atılmıştı. Ayrıca odada acayip çok sinek vardı. Herhalde yani! Yazın sinek bol olur. Özellikle de, yapış yapış, parça parça kâğıtların, balıkyağı dolu konserve kutularının, reçele bulanmış kavanozların bulunduğu yerlerde.

Gerçekten iğrenç olan tek şey, yere ve Jasper'ın giysilerine bulaşmış olan balıkyağıydı. Jasper balık konservesi kutularını yere bırakmış, sonra da onlara takılmış olmalıydı. Ama giysiler yıkanabilir şeylerdir; odanın yer döşemesi de plastik. Kısacası, çözümü olmayan, gerçek bir felaketle karşı karşıya değildik.

Annem öyle yüksek sesle hıçkırdı ki, Bille ve babam koşarak geldiler, Jasper da gözlerini açtı. Aniden uykudan uyanmış olmanın şokuyla yataktan dışarı fırladı. Deli bakışlarla çevresine bakarak, önümüzde çırçıplak duruyordu. Gerçekten çıplaktı; ayağındaki

kırmızı çorapları ve göbeğine bağlamış olduğu geniş deri kemeri –kemer taktığına yemin ederim– saymazsak tabii. Kemerine kılıf benzeri bir şey bağlamıştı; o şeyin içinde de bir bıçak duruyordu. (Sonraki haftalar boyunca Jasper hakkında çok şey öğrendim, ama neden göbeğine bağlı bir bıçakla yattığını hâlâ bilmiyorum.)

Annemin hıçkırıkları bir türlü dinmek bilmedi. Annem –bunu açıklama gereği duyuyorum– çok düzenli bir kadındır. Hatta babaannem, onun hastalık derecesinde titiz olduğunu söyler. Gerçekten de annem kirin üstüne, tazının tavşanın peşinden gittiği gibi gider. Dolabın altında bir parça toz birikintisi –o bunlara "bulutçuk" der– keşfetmeye görsün, hemen elektrikli süpürgeyi kapar ve yalnızca bulutçuğu değil, tüm evi baştan sona süpürür. Ya da, odama girdiğinde, örneğin, yatağımın önünde duran terliklerin askeri düzende yan yana değil de, biraz eğri durduğunu görse, hemen koşup düzeltir onları. Bunu yaptığının farkında da değildir. Öyle anlarda bilinçaltı onu tümüyle ele geçirir. Her zaman her şeyi düzeltir. Yemek masasındaki örtü setleri yetmiyormuş gibi, çalışma masamdaki kırtasiye malzemelerimi de. Ayrıca, her altı günde bir yatakların nevresimlerini değiştirir, her on dört günde bir ise perdeleri yıkar. Ona mutfakta yardım ettiğimde, bardak kurulama bezini yanlışlıkla tabak kurulama beziyle ya da tabak kurula-

ma bezini tencere kurulama beziyle karıştırırsam, hemen sinirlenir ve bulaşıkları tekrar yıkayıp kurular.

Kısacası annemin, Jasper'ın odası karşısında, sanki canına kastediliyormuş gibi şoka girmesini anlamak gerekir. Babam da şok olmuştu. Ama bunun nedeni Jasper'ın kendisiydi.

"Kendisi de kir pas içinde!" diye haykırdı babam. Bu konuda haklıydı. Jasper bir kir tabakasıyla kaplanmıştı sanki. O anda, Jasper'ın bizde kaldığı süre boyunca –ki altıncı gününü dolduruyordu– bir kez olsun banyoyu ziyaret etmediğini hatırladım.

Babamın yüzü birden kararlı ve sert bir ifadeye büründü. Jasper'ı omuzundan yakalayarak, "Come on!"[29] diye buyurdu.

Jasper kapının çerçevesine tutunarak, karşı koymaya çalıştı. Ama, babam çok güçlüdür. Jasper'ı çekip kapıdan uzaklaştırdı ve holden sürükleyerek, banyoya tıktı. Banyo kapısını da kapattı.

Babamın Jasper'la birlikte banyoya girmesinden sonra, annem hıçkırmayı kesti. Koşup, çamaşır sepetini, elektrikli süpürgeyi ve çöp kovasını getirdi. Bir salgınla mücadele eder gibi, Jasper'ın saçılmış giysilerini sepete doldurdu. Konserve kutularını, dondurma ambalajlarını, kâğıt mendilleri ve hatta boş cam kavanozları bile –ki bu beni şaşırttı– çöp kovasına attı. Ardından, nefes nefese süpürmeye koyuldu. Aynı anda da emirler yağdırıyordu: "Bille, bana bir kova

su getir!", "Bille , toz bezini getir!" ve "Bille, yer bezini getir!" (Yer bezini ben getirdim, çünkü annemin, sırf kız olduğu için bu tür işleri hep Bille'ye yıkmasını hiç adil bulmuyorum.)

Elektrikli süpürge yüksek sesle homurdanıyor, annem daha yüksek sesle emirler yağdırıyor, ama en yüksek ses banyodan geliyordu. Jasper böğürüyordu.

"Onu öldürecek!" dedim anneme.

Nefes nefese elektrikli süpürgeyle boğuşan annem, "Baban Jasper'ı yıkamaya çalışıyor, öldürmeye değil!" dedi. (Anneme, Jasper'ın hayatı için endişelenmediğimi, o an aklıma onun göbeğinde asılı duran bıçak ve o bıçağı nefsi müdafaa amacıyla kullanabileceği geldiğini açıklama gereği görmedim.)

Annemin, domuz ahırını andıran odayı temizleyip eski steril düzenine sokması ve benim trenimin dağılmış parçalarını kutu ve kartonlara yerleştirmem yaklaşık yarım saat sürdü. Yarım saatin sonuna doğru banyodan gelen bağırtılar da kesilmişti. Biz Jasper'ın odasında işimizi bittirdiğimizde, babam banyodan çıktı. Yorgun ama memnun görünüyordu.

"Kafasına bir şişe dolusu şampuan boşalttım," diye rapor verdi. "Sonra da boynundan ayak parmaklarına dek her yanını sabunladım. Sırasıyla bir sıcak, bir soğuk duş yaptırdım. Üstündeki kir tabakası yılların birikimi olmalı! Ayak tabanları için ponza taşını kullanmak zorunda kaldım!"

Annem saate bakıp, "Dokuza geliyor!" dedi.

Babam banyoyu işaret etti. "Birkaç dakika dinlenip, kendine gelsin. Sonra, giyinmesi için çağırırım onu."

Annem yatağıma yöneldi. Üstüne, yıkamaya gerek görmediği birkaç parça giysi bırakmıştı. Bunları çatık kaşlarla inceliyordu. Anlaşılan hoşuna gitmiyorlardı. "Bille!" diye seslendi. "Bana beyaz kazağını getir, büyük olanı hani. O, Jasper'a uyar sanırım. Bir de, büyükannenin sana hediye ettiği kocaman çoraplardan bir çift."

O ana kadar Bille'ye dikkat etmemiştim. Ama şimdi ona bakıyordum. Pencerenin yanında duruyordu, yüzü kızarmıştı ve öfkeden titriyordu. Bille bu haldeyken, her an korkunç şeyler yapabilir.

"Haydi, getir artık şunları!" dedi annem. Bille yerinden kıpırdamıyordu. Annem bunu yanlış yorumladı. "Bu kadar cimri olma," dedi. "Düzineyle kazağın var. Birini ödünç versen ne olur? Bu korkunç giysiler içindeyken Jasper'la hiçbir yere gidemem ben! Babanın giysileri de büyük gelir ona."

Bille'yi izlerken, işte şimdi patlayacak, diye düşündüm.

Haklıydım! Bille titreyen ellerini sıkıp yumruk yaptı, ayağıyla yere vurdu ve bağırmaya başladı: "Sizlerden öyle nefret ediyorum ki! Hiç kimseyi rahat bırakamaz mısınız siz? Herkesi sizin gibi olması için

zorlamak zorunda mısınız sanki! En azından zavallı Jasper'la uğraşmaktan vazgeçin! Siz küçük dünyanızdan başka şey göremeyen züppelersiniz!"

Bille bunları haykırdıktan sonra, odayı koşarak terk etmek istedi. Ama babam yolunu kesti ve yüzüne iki tokat yapıştırdı. Bille şamarları kılı kıpırdamadan, bir kraliçe edasıyla karşıladı. Kollarıyla yüzünü korumaya kalkışmadı bile. Hatta, üçüncü bir tokat bekliyormuş gibi davrandı. Gelmeyince, başını dikleştirip odasına yürüdü.

"O evde kalacak! İşte bu kadar!" diye bağırdı babam. Sanki bu koşullar altında bu bir cezaymış gibi.

Annem babama ayıplayan gözlerle baktı. O sırada orada ben bulunmasaydım, babama söylev çekeceğinden eminim. Çünkü annem dayağa karşıdır. Ona göre, yalnız laftan henüz anlamayan küçük çocuklar, bazen ufak bir şaplakla yola getirilebilirler. (Bille'nin görüşüne göreyse, küçük çocuk dövmek, büyük çocuk dövmekten daha da ayıpmış. Çünkü, küçükler başlarına geleni hiç anlayamazlarmış. Nedenini bilemedikleri için de dehşete kapılırlarmış. Ama bunu anlatamadıklarından, kimse farkına bile varmazmış.)

"Şimdi," dedi babam, tokatlamaktan acıyan ellerini ovuşturarak, "oğlanı buraya getireceğim!" Banyoya gidip kapıyı açmak istedi. Ama, kapı içerden kilitlenmişti. Babam kapıya vurmaya başladı. Bu arada,

"Open the door, Jasper, and let me in!" [30] diye en az on kere tekrarladı. Banyodan çıt çıkmıyordu.

"Bille'nin dışında kimseyi takmıyor, belki onu dinler!" dedi annem sinirli sinirli. "Evet, onu Bille çıkarmalı!" diyerek, Bille'nin odasına yöneldi. Kapı kolunu aşağıya bastırarak, kapıyı sallamaya başladı; bir yandan da, "Bille, kapıyı aç! Bırak içeriye gireyim!" diye bağırıyordu.

Bir an kendimi tımarhanede sandım! Annemle babam beyaz boyalı birer kapıya yapışmış, açılması için dil döküyorlardı.

Bu çılgın çabadan ilk vazgeçen babam oldu. "Pekâlâ!" dedi acı bir sesle. "İçerde kalsınlar öyleyse! Biz gidiyoruz!"

Karşı koymaya cesaret edemedim. Annem el çantasını alıp, mavi hasır şapkasını taktı. Babam ceketini üstüne geçirdi. Sonra da, Bille'nin askılıkta duran anahtarlığını alıp, ceketinin cebine soktu. Büfenin çekmecesindeki yedek ev anahtarını da aldı. "Dışarı çıkabileceklerini sanıyorlarsa, yanılıyorlar!" dedi son derece hain bir ses tonuyla.

Evden çıktık. Babam kapıyı sıkıca kilitledi. Anahtarı normalde yaptığı gibi bir kez değil, iki kez çevirdi. Hatta, yalnız tatile gittiğimiz zamanlar kullandığımız alt kilidi de kilitlemekten geri durmadı.

Cumartesi gününden arta kalanı, yurdumun "yeşil-kuşak"ını seyretmekle geçirdim. Babam, aslın-

da Jasper'a anlatmak istediği her şeyi bana açıkladı. Tek fark, Almanca konuşuyor olmasıydı. Buna üzüldüm, çünkü sabahleyin, babamın yeşil kuşağı "greenbelt" diye tanıtacağına, kendi kendimle bahse girmiştim.

26 Temmuz, Pazar

Bille'yle ben gözümüzü açtığımızda saat sekize geliyordu. Annemin odaya girip pencereyi açmasıyla uyandık. Annem, "Buranın havalanması lazım!" dedi ve odayı terk etti.

Bille yorganı tepesine çekti. Birdenbire, Bille'nin dün akşam bana önemli bir şey anlatmak istediğini hatırladım. "Ama herkes yatmadan olmaz! Belli mi olur, belki de bizi gizli gizli dinliyorlar!" demişti. Ancak ne yazık ki, uyuyakalmıştım. Babamın yeşil-kuşak turu beni bitirmişti. O kadar çok oksijene ve kilometreye dayanmak kolay değildi.

"Bille!" diye seslendim.

Bille başını yorganın altından çıkardı.

"Hani dün bana önemli bir şey anlatacaktın?" dedim.

"Anlatmama kalmadan uyuyakaldın," dedi Bille yatakta doğrularak. Tam anlatmaya başlayacaktı ki,

annem tekrar odaya daldı. Bu kez elinde temiz nevresimler vardı.

"Yataktan çıkın artık!" dedi. "Çarşafları değiştirmem gerek."

"Sonra!" dedi Bille. Bunu bana söylemişti ve o önemli meseleyi bana daha sonra anlatmayı kastetmişti. Ama annem, çarşaf değiştirmesine yordu bunu. "Hayır, şimdi!" dedi. "Sonra, Schönbrunn'a gidip, şatoyu gezeceğiz."

İç çekerek yataklarımızdan çıkıp, odayı terk ettik. Jasper'ın oda kapısı açıktı. İçerisi pırıl pırıl parlıyordu. Annem buraya çoktan el atmış ve en küçük düzensizlik izini daha tohum halindeyken yok etmiş olmalıydı. Jasper odada değildi. Salondaki kahvaltı sofrasının başında oturuyordu. Saçları ıslaktı. Anlaşılan, babam onu bu sabah da yıkamıştı. Jasper'ın direnci kırılmışa benziyor, neredeyse hayvanat bahçesindeki ruh hastası gorili andırıyordu.

Babam da kahvaltı sofrasına kurulmuştu. Bizi başıyla hafifçe selamladı. Sanırım, Bille'yle konuşup konuşmamak konusunda kararsızdı: "Küçük dünyalarından başka bir şey göremeyen züppeler"in karşılığı iki tokat mıydı, yoksa onu "gün boyu hor görmek"le de cezalandırmalı mıydı?

Kahvaltımı ederken, Bille'yle Jasper'ın bakıştıklarını fark ettim. Bakışları tam bir uyum ve anlaşma içindeydi. Bu bakışmaya ben de dahil olmaya çalış-

tım. Ama, bir tek Bille'yle göz teması kurmayı başardım. Jasper tüm denemelerimi boşa çıkarıyordu. Bir süre sonra babam, "Saat dokuzda hareket ediyoruz! Schönbrunn'u gezmeye gideceğiz," komutunu verdi.

"Ben gelmiyorum," dedi Bille. "Kendimi iyi hissetmiyorum."

"Kendini iyi hissetmiyormuş! Saçmalığa bak!" dedi babam. "Ama istediğin gibi olsun. Biz sensiz de pekâlâ idare edebiliyoruz!"

Bille ayağa kalktı. Jasper'a gözleriyle işaret ettiğini gördüm. Jasper başını belli belirsiz bir tarzda salladı. "I feel sick!"[31] dedikten sonra, o da kalktı. Bille kararlı adımlarla salondan çıktı. Jasper peşinden gitti. Birden kendimi acayip yalnız ve terk edilmiş hissettim. Aynı zamanda onları kıskanıyordum da. Çünkü, aralarında, benim anlamadığım bir şey olduğu açıktı. Zorla yeşil-kuşağa sürüklendiğim için ne olduğunu bilemiyordum. Bille için, yalnız yakışıklı ve on sekiz yaşından büyük erkekler söz konusu olduğunu bilmesem, birbirlerine âşık olduklarını sanabilirdim.

Bir gün daha dışlanmak istemiyordum. Çaresizliğin verdiği cesaretle, "Ben de kendimi iyi hissetmiyorum!" diye haykırdım ve oturma odasını koşarak terk ettim. Bille'nin odasına doğru koşarken, Jasper'ın açık duran oda kapısının yanından geçtim. Jasper giysileriyle yatağa uzanmıştı. Kapalı gözleri ve karnında kavuşturduğu elleriyle tıpkı tabuttaymış gibi yatıyor-

du. Bille'yi odasında aynı durumda, temiz nevresimli yatağına uzanmış olarak buldum. Bunun üzerine ben de misafir yatağına uzanıp, tabut pozisyonu alarak gözlerimi kapattım.

"Sen de mi grevdesin?" diye sordu Bille sessizce.

"Herhalde yani," dedim.

Bille iç geçirdi. "Sence," diye sordu, "şimdi şatoyu baş başa mı gezecekler?"

"Sanmam," dedim.

"İçimden, kulaklıkları yeniden kafama geçirip, kendimi dış dünyaya kapatmak geliyor," dedi Bille.

"Niye yapmıyorsun öyleyse?" diye sordum.

"Olmaz!" dedi Bille. "O zaman Jasper'ın konuşacak hiç kimsesi kalmaz. Sen de zaten ondan hoşlanmıyorsun."

Öyle olmadığını mırıldandım.

"Aynen öyle!" dedi Bille. "Onu sevmiyorsun, çünkü konuk öğrenci işini, sana sorma gereği bile duymadan başına sardılar."

"Onlar Tom'u çağırmışlardı–"

Bille lafımı tamamlamama izin vermedi. "O örnek öğrenci müsveddesinin gelmediğine şükürler olsun!"

"Örnek öğrenci müsveddesi de nerden çıktı?" diye sordum. "Onun fotoğrafına hayran kalan sen değil miydin?"

"Herkes yanılabilir," dedi Bille. "Onun nasıl biri

olduğunu bir de Jasper'a sor bakalım!"

Jasper'a bir şey sormak fikri bana öyle saçma geldi ki, birden Bille'ye öfkelendim. "Jasper'ına toz kondurmaya da gelmiyor!" diye tısladım. "Onu al başına çal!"

Bu kez tıslama sırası Bille'deydi. "Tabii ya! Bizim uslu oğlanın, peder beyle valide hanımın sevmediği birinden hoşlanmasını nasıl bekleyebiliriz ki?" Yatağında doğruldu. "Ne diye yatıyorsun ki burada? Uslu uslu şato gezmeye gitsene sen! Sana dondurma da alırlar mutlaka!"

"Çok kötüsün!" dedim.

Kısa bir sessizlikten sonra, "Evet!" dedi Bille. "Özür dilerim, Waldi!" Sonra da ayağa kalktı ve parmakuçlarında hole doğru ilerledi. Geri geldiğinde sırıtıyordu. "Galiba, gitmeye hazırlanıyorlar!" diye fısıldadı. "Babam, anneme eski pantolonunu giyeceğini söyledi. Annem de, sandviç hazırlayacağını söyledi."

Bille haklıydı. Holden telaşlı adımlar duyuluyordu. Annem, böğürtlenlerin olgunlaşmış olması olasılığına karşı yanına mutlaka bir sepet alması gerektiğinden söz ediyordu. Sonra da annemin annesiyle telefonda konuştuğunu duyduk. "Bahçeye gitmeyi düşünüyoruz," dedi annem. "Sen de bizimle gelmek istermisin?" ve "Yok, çocuklar gelmiyor. Canları istemiyor!"

"Tipik," diye mırıldandı Bille. "Yeter ki, kimse-

nin evde olup bitenden haberi olmasın." Annemin sesini taklit etti: "Yok, onlar gelmiyor. Canları istemiyor! Ha ha ha! Onları önce bir güzel pataklıyor, sonra da kapıyı üstlerine kilitliyoruz! Ama bunun dışında huzur dolu, harika bir family [32] bizimki!"

Bille haklıydı aslında. Ama sesinin bunca öfke ve nefret dolu olması yine de rahatsız etti beni. Başka anne babamız yok ki! Bu saatten sonra da olmayacak. Hem onların, Bille'nin sinirine dokunan olumsuz yanları dışında birçok olumlu yanları da var. Ancak, bunları Bille'ye anlatmak için uygun an değildi kanımca.

Dışardan kapının kapanma sesi gelir gelmez, Bille pencereye koştu.

"Yukarıyı iki kez, aşağıyı da iki kez kilitledi," dedim kulak kabartarak.

"İstediğini yapsın," dedi Bille. Pencereden aşağıdaki sokağı inceliyordu. "Şimdi arabaya binip gitmelerini bekleyeceğim, sonra da Jasper'la lunaparka gideceğim. Sen de gelmek ister misin? Dün de oraya gittik. Jasper lunaparka bayılıyor."

Çıldırmış olmalı, diye düşündüm. Babam anahtarların hepsini cebinde taşırken, dört kere kilitlenmiş kapıdan nasıl çıkacaktı? Peki, dün evden nasıl ayrılabilmişti?

"Kafayı çalıştırmak gerek, Waldi," dedi Bille. "Buna boyun eğeceğimi sanıyor olamaz. Hem de on

beşime gelmişken! Nerdeyiz biz? Zindanda mı? Yoksa ortaçağda mı?" Sevimsiz bir tarzda güldü. "Hah! Toz olup gittiler bile!"

Gözcü pozisyonunu terk ederek, hole geçti. Jasper odasından seslendi: "Ana baba gitti?"

Bille onun odasına doğru bağırdı: "Parents gone! Waldi will come with us!" [33]

Jasper odasından çıkarak yanımıza geldi. Bille'nin koca kazağını ve yırtık bir kot pantolon giymişti. Kalın deri kemeri de kazağın üstüne bağlamıştı. Kemere bıçak kılıfının dışında bir de küçük çanta asılmıştı.

Bille telefona gitti, ahizeyi kaldırdı ve bir numara çevirmeye başladı. Hattın diğer ucunda telefonun bir kez çaldığını duydum. Sonra biri o kadar yüksek sesle, "Alo!" dedi ki, bunu da duymak zor olmadı. Bille ahizeye, "Ben Bille Mittermeier!" ve "Bir kez daha yardımınızı rica edebilir miyim, Bay Prowaznik?" dedi. Sonra da, "Teşekkür ederim, çok naziksiniz!" diye ekledi. Bille telefonu kapattığında, olay benim için aydınlanmıştı. Bay Prowaznik, bizim yaşlı kapıcımız olur. Biz yokken evde yangın çıkması ya da su borusunun patlaması olasılığına karşı onda yedek anahtarlarımız durur.

Yaklaşık bir dakika sonra Bay Prowaznik, dört kere kilitlenmiş olan kapımızı açmıştı bile. Bizler daireden çıktıktan sonra Bay Prowaznik kapıyı tekrar dört

kere kilitledi.

"En geç beşte evdeyiz," dedi Bille.

"Ya anne babanız daha erken dönerlerse?" Bay Prowaznik, kendini huzursuz hissediyordu.

"Daha erken gelmezler," dedim.

"İyi öyleyse," diye iç geçirdi Bay Prowaznik. Ama sonra gülmeye başladı. "Bence hava hoş," dedi. "Hele bir gelsinler! Eve çocuk kapatmak neymiş, soracağım onlara. Hangi çağda yaşıyoruz? Wotan'ıma bile yapmam bunu!" (Wotan, Bay Prowaznik'in köpeği olur.)

Biz merdivenden aşağıya koşarken, Bay Prowaznik arkamızdan el sallıyordu.

Tramvaya binip lunaparka gittik. Zamanımız hiç bitmeyecekmiş gibi atari oynadık. Jasper hiç durmadan kazandı. Sonra, üç kat sarmısaklı sos sürerek, mısır ununda krepler yedik. Jasper ayrıca ringa balığı şişi ve fıstıklı kurabiye yedi. Bu bileşimin en az balık-patates kadar –evdeki temel besiniymiş– iyi olduğunu iddia etti. Ve de, her şeyi bize –araya sıkıştırdığı birkaç İngilizce sözcüğü saymazsak– Almanca anlattı. O gün ayrıca bana bir kez de gülümsedi: Dönme dolabta midem bulandığı sırada. "Birazdan gelir!" dedi. "Birazdan geçer!" kastetmiş olmalıydı.

Lunapark gezimizi Bille finanse etti. Karne parasından. "Lunapark, plak almaktan daha iyi!" diye açıkladı. Bille, nerdeyse tüm parasını plak için harcar da!

Jasper çok özel bir atari oyunundan bir türlü ay-

rılamadığından, eve vardığımızda altıyı birkaç dakika geçiyordu. Meğer rahatlıkla daha da geç kalabilirmişiz. Annemle babamı, Bay Prowaznik tarafından tekrar üzerimize kilitlenen evde bir saatten fazla bekledik.

Bizimkiler iki sepet böğürtlenle döndüler. Annem Bille'yi böğürtlenleri ayıklaması için mutfağa çağırdı. Bille'ye yardım etmeye karar verdim. Jasper da mutfağa geldi ve böğürtlen ayıklamaya koyuldu. Annem, her tarafından acı bir alaycılık akan bir sesle, hâlâ çok mu hastasınız, diye sordu. İstersek bizim için yulaf lapası yapabilirmiş. Bu hasta çocuklar için çok faydalıymış. Bille ve ben, "Teşekkürler, aç değiliz!" diyerek, teklifi geri çevirdik. Jasper ise başını sallayarak, bizimle aynı görüşü paylaştı. Bu durum annemi şaşırttı. Eziklik içinde, ondan jambonlu sandviç ya da benzeri bir şey dileyeceğimizi hesap etmişti anlaşılan. Ne de olsa, annem öğle yemeği yemediğimizi sanıyordu.

Birdenbire Bille üç kez arka arkaya geğirdi. Her geğirmesiyle birlikte ortalığa sarmısak kokusu yayıldı. O kadar ki, koku tüm mutfağı sardı.

Bu annemi daha da çok şaşırttı. Çünkü sarmısaktan nefret ettiği için asla evde bulundurmazdı. Çok geçmeden annem holdeki dolabın üstünde duran üç kırmızı kâğıt gülü de fark etti. Jasper bunları atış poligonunda Bille için vurmuştu.

"Bu güller de neyin nesi?" diye sordu annem.

Kafası karışmış bir halde gözlerini bize dikti. Kırmızı kâğıt güller, evde alışık olduğumuz şeylerden değildir. Jasper sırıttı. Bille omuzlarını silkti. Annemin bakışları kuşkuyla doldu.

Bu tür durumlarda her zaman acayip huzursuz olurum. Bu yüzden hızla atıldım: "Çalışma masamın çekmecesinden çıktılar. Bugün masamı topladım da!"

Annem bu yanıtla tatmin olmuş göründü. Ancak, Bille başını salladı ve, "Neden böyle söyledin? Bıraksaydın kafasını biraz meşgul etseydi ya!" diye fısıldadı bana.

27 Temmuz, Pazartesi

Babam yine işe başladığından, huzurlu bir gün geçirdik. Jasper yıkanmaktan kurtulduğu gibi, kahvaltı sofrasına gelmeye de zorlanmadı. Annemin temizlik harekâtı için odasını açmak zorunda kaldı o kadar. Bu sırada küçük bir sürtüşme de yaşadılar. Annem, Jasper'ın yere saçılmış sayısız taşını toplayıp, bir kutuya doldurmaya kalkıştı. Bunun üzerine Jasper yine hırlamaya başladı. O kadar kötü hırladı ki, annem buna fena halde içerledi ve elektrikli süpürgeyi kaptığı gibi odayı terk etti.

Annem, bana ve Bille'ye de sıcak davranmıyor-

du. Sanırım, Jasper'la iyi anlaşıyor olmamız hoşuna gitmiyordu. Büyük olasılıkla, Jasper onun kafasında "kötü etki eden çocuk" tipinin bir örneğiydi. Bille'yi ve beni dünyaya getirdiğinden beri, bu tür çocuklardan deli gibi korkar annem. (Ben ilkokuldayken, örneğin, her üç ayda bir öğretmene koşup, yanımda oturan çocuk sözde beni "kötü etkilediği için", yerimin değiştirilmesini isterdi. Tanrı'ya şükür, öğretmenim bunu hiç yapmadı.)

Pazartesi öğleden sonrasını pişti oynayarak geçirmemiz de annemi fena halde rahatsız etti. Annem kart oynanmasına karşıdır. Ona göre, kâğıt oyunu da "büyük bela" sayılan şeylere girer. Ancak, bunu anlayışla karşılamak gerek. Çünkü annemin uzun süre önce ölen babası sürekli kâğıt oynayan biriymiş. Para için de oynarmış. Üstelik, bir iki defanın dışında neredeyse hiç kazanmamış. Bir keresinde de, tüm haftalığını bir cuma gecesinde oynadığı kumarda kaybetmiş. Oysa, biz eski düğmelerle oynuyorduk. Tamamıyla farklı bir şey bu! Ama annem bir türlü anlamıyor! Ona, Jasper'ın piştinin mantığını şıp diye kavradığını ve nasıl hızlı bir oyuncu olduğunu anlattığımda, yüzünü ekşitti. "Tabii, bu ona uyar! Sigara da içiyordur o!" dedi. (Gerçekten bilgim olmadığı halde, başımı sallayarak reddettim bunu.)

Akşam geç vakit, son bir kez tuvalete gitmek üzere annemle babamın yatak odası kapısının önün-

den geçerken, içerde konuştuklarını duydum. "Jasper" sözcüğü kulağıma çalınınca, durup dinlemeye başladım. (Bunun için utanacak değilim. Çoğu kişi başkalarının konuşmalarına kulak kabartır, kendine ait olmayan mektupları okur, hatta kimisi kapı deliğinden başkalarını dikizler. Yalnız bunları itiraf etmezler.)

Duyabildiklerim şunlardı:

Babam (sabırsız): Konuşmaların dönüp dolaşıp aynı yere varıyor. Hem burada kalmasını istemiyorsun, hem de geri gönderemeyeceğini söylüyorsun! Saçmalık bu! Önünde sonunda ikisinden birini yapmak zorundasın!

Annem (acıklı): Sen Bay Pickpeer'e telefonda, çocukla ne kadar iyi anlaştığımızı söyledikten sonra bunu nasıl–

Babam (annemin sözünü keserek): Ama bu bir nezaket deyişinden başka bir şey–

Annem (babamın sözünü keserek): ...iki gün sonra arayıp, artık tahammülümüzün kalmadığını söyleyemez miyiz?

Babam: Çok kolaymış gibi konuşuyorsun. Telefonda o adama oğlunun tam bir felaket olduğunu söyleyemem ya! Hem bunu ona daha önce de nazikçe ifade etmeye çalışmıştım.

Annem (alaylı): Nazikçeymiş! Adam bir şey anlamadığına göre, fazla nazik ifade etmiş olmalısın!

Babam: Ne istediğini söyle öyleyse. Sana göre

burada kalamaz! Ama geri yollamamıza da taraf değilsin. Ne yapayım, onu öldüreyim mi?

Annem (dehşetle): Rica ederim sus! Bunun şakası bile kötü! (Kısa bir ara.) Bence sakin adımlar atmalıyız. Sanırım ona bir hafta ya da on gün daha dayanabilirim. (Hiddetle) Ama onunla tatile gidemem –bunu reddediyorum. Dinlenmek olmaz bu! (Yine kısa bir ara.) Şimdilik kalsın bakalım. Tatile gitmeden birkaç gün önce telefon açıp, deriz ki... ne bileyim herhangi bir şey deriz işte. Mesela annenin ölüm döşeğinde yattığını söyleriz.

Babam (itiraz ederek): Neden benim annem? Ölüm döşeğine yatıracaksan, kendi anneni yatır...

Annem: Tamam! Benimki olsun. Ne fark eder? Yoksa, batıl inançların mı var?

Babam: Hayır, yok! Ama birilerini hasta göstermekten hoşlanmıyorum.

Annem: Tamam! Başka bir şey uyduralım o zaman. Mesela aniden yurtdışına çıkmak zorunda kaldığımızı söyleriz. (Kısa bir ara.) Peki, neden yurtdışına çıkmak zorundayız? Söylesene!

Babam (düşünceli): Bir saniye bekle! Neden olabilir? Bırak düşüneyim! (Esnemeler) Şu anda çok yorgunum. (Umutlu) Ama yarın aklıma mutlaka bir şey gelir. Sabah büroda Petermeier'e sorarım. O bahane bulmakta uzmandır...

Tuvalete gitme ihtiyacım o kadar şiddetlenmişti

ki, bir saniye daha kulak kabartmaya dayanacak halde değildim.

28 Temmuz, Salı
29 Temmuz, Çarşamba
30 Temmuz, Perşembe
31 Temmuz, Cuma

Kulak misafiri olduğum konuşmadan Jasper'a söz etmemek konusunda anlaştık Bille'yle. Çünkü, insanın istenmediği bir yerde kalması korkunç olmalı.

Akşam yatakta, Jasper bizi duyamadığında, onu geri yollama planını nasıl bozabiliriz diye düşünüp durduk. Ama, aklımıza elle tutulur bir şey gelmedi. Hemfikir olduğumuz tek konu, Jasper'ın yanımızda kalmasını istememizdi. Gerçekten de bunun nedeni, bizimkilerin başına bela olması değildi yalnız. (En azından benim için temel neden bu değildi.) Jasper'dan günden güne daha çok hoşlanmaya başlamıştım. Kabul, gerçek bir pislik torbasıydı! Hem kendi bedeni bakımından, hem de çevresindeki eşyayı kullanma alışkanlıkları bakımından. Belki düzenli ve düzgün bir hayat ona göre değildi. Ama en azından kendisi düzgün bir insandı. Başta tepkimi çeken bazı şeyleri de zamanla, onu daha iyi tanıdıkça anlamaya

başlamıştım. Örneğin, odada tek başına kalmayı, korkunç bir biçimde horladığı için talep etmiş. Çünkü, hayatı boyunca pek çok insandan, onunla aynı yerde yatmanın kâbus olduğunu dinlemiş durmuş. Taş koleksiyonuyla ilgili hırlama tiki ise, annesinin daha önce birkaç kez taşları atmaya kalkışmış olmasından kaynaklanıyordu. Daha önce kaldığı yatılı okullarda da, taşları yanında tutmasına izin vermemişler.

Jasper bize, şimdiye dek, her birinde üç ay dayandığı dört yatılı okul değiştirdiğini anlattı. Özel İngiliz erkek kolejleri. İkisinden atılmış, diğer ikisindense kaçmış. Eğer ilk ikisinden atılmasaymış, onlardan da kaçarmış. Çünkü, bu tür yatılı okullarda Jasper'ın deyimiyle "korkunç-*awfully*" bir hayat varmış. Öğretmenler acayip gıcık tiplermiş, büyük öğrencilerse onlardan da gıcıkmış. Jasper gibi, diğerlerinden biraz farklı olan birinin böyle bir yerde çok zor durumda kalacağı açıktı. Özellikle de, sporcu yetenekleri yoksa ve üstüne üstlük sakarsa.

Jasper'a bu kurumlara hangi gerekçeyle yollandığını sorduk. "Babam böyle arzu ediyor!" diye cevap verdi.

"Peki, Tom için niye aynı şeyi arzu etmiyor?" diye sordu Bille.

"His father is not mine," [34] diye yanıt verdi Jasper. Bize bunu daha iyi açıklaması için bekledik, ama anlaşılan bu konuda konuşmak istemiyordu. Aslında

durum zaten açıktı. Jasper on dördüncü yaşını yeni doldurmuştu, Tom'unsa on üçüncü yaşını doldurmasına az kalmıştı. Yani Jasper'ın annesi, Jasper daha minicik bir bebekken, Jasper'ın babasından boşanıp, başka bir adamla evlenmiş ve Tom'u doğurmuş olmalıydı. Bu tür şeylerin günümüzde sık sık yaşandığı biliniyor.

Geçen dört gün içinde meydana gelen, kayda değer olaylardan biri de, Jasper'la birlikte yüzme havuzuna gitmemizdi. Yüzmeye annemsiz, yalnız başımıza gittik. Jasper'ın suda hiç hantal bir hali yoktu. Aksine, bir balık gibi yüzüp dalıyor, ayak ve el parmaklarının derisi buruşup dalga dalga oluncaya kadar da sudan çıkmıyor.

Perşembe günü ise lunaparktaydık. Yine annemsiz. Benim karne paramla.

Son günlerde, Bille'yle birlikte, Jasper'ın dağınıklığını annemden olabildiğince saklamaya çalıştık. Sümkürülmüş kâğıt mendilleri yerlerden topladık, boş süt kutularını çöp sepetine attık, hatta giyilmiş iç çamaşırlarını bile kirli çamaşır sepetine kaldırdık. (Jasper bunları fark etmedi bile. Onunki bilinçli bir dağınıklık değil.) Böylelikle annemi yumuşatmaya çalıştık. Ancak bunu gerçekten başardık mı, bilmiyorum. En azından annem, ortada elle tutulur bir neden kalmayınca, Jasper'a sinirlenmedi. Istırap dolu bir ifadeyle dolaşmakla yetindi. Ama tabii, Jasper'ın yine

eskisi gibi, öğle ve akşam yemeklerinde ortaya çıkmaması annem için feci bir durumdu. Cuma günkü akşam yemeğinde babama, "Olaya yalnızca sağlıklı beslenme açısından baksak bile, bu herifle böyle devam edemeyeceğimiz açık. Süt sağlıklı olabilir. Ama tek başına süt yeterli değil," dedi.

"Neden kilerin kilidini tekrar açmıyorsun?" diye önerdi Bille. "O zaman Jasper, istediklerini nasılsa alır." (Annem, Jasper'ın geceleri kilerdeki stoklardan faydalandığını fark ettiğinden beri, kiler kilitliydi ve anahtarı da annemin anahtarlığında duruyordu.)

Annem, Bille'nin Jasper için getirdiği kendi-ihtiyaçlarını-kendin-karşıla önerisine katılmadı. "Baştan sona yanlış besleniyor," dedi. "Bu her halinden belli. Yoksa yağ fıçısı bir canavara dönüşmezdi!"

Bunun üzerine tabağımı itip ayağa kalktım.

"Yemeğini bitirmeyecek misin?" diye sordu annem.

"Hayır!" dedim. "Arkadaşıma hakaret etmeni daha fazla dinlemek istemiyorum." Sonra da babama döndüm. "Hep bir arkadaşımın olmasını istedin. Şimdi bir tane var ve ona hakaret edilmesine izin vermeyeceğim."

Bille bana gururla baktı.

"Ne demek istiyor?" diye sordu annem babama. "Yani şimdi Jasper onun arkadaşı mıymış?"

"Evet, öyle diyor," dedi babam, işaretparmağıyla

burnunu ovalayarak. Bu onun yoğun bir biçimde düşündüğünün işaretidir. Düşünürken onu rahatsız etmek istemedim. Salondan çıktım ve bir parti poker oynamak için Jasper'ın odasına gittim.

1 Ağustos, Cumartesi

Cuma gecesi babam bağırsak enfeksiyonu geçirdi. Bu yüzden cumartesi sabahı yatağında kaldı. Tabii, tuvalette olmadığı zamanlar. Annemin ise başı ağrıyordu. Babam durmadan, "Bende baş ağrısıyla başlamadı!" diye tekrarlamasına rağmen, annem bunu bağırsak enfeksiyonunun başlangıcı sayıyordu.

"Herkeste farklı başlar," diye iddia eden annem, önlem olarak papatya çayı içip, etimek yiyip duruyordu. Bille'nin de alışverişe gitmesini istedi. Ama Bille, saçlarını yıkayıp fönlemeyi planladığından bu görevi bana devretti. Jasper'a süpermarkete birlikte gitmeyi teklif etmedim. Çünkü, eşya yürüten biri süpermarkette kesinlikle işime yaramazdı. Sert bir ifade olacak ama, söylemek istediğim şey şu: Jasper çalıyor! Sakız, şeker, çikolata, kısacası eline ne geçerse. Bu konuda oldukça usta. Alışveriş sırasında Bille'yle hiçbir şeyin farkına varmıyorduk. Ancak Jasper dükkândan dışarı çıkıp da, sokakta bize o şeyleri gösterdiğinde mesele-

yi çakıyorduk. Bunun salakça bir davranış olduğunu kabul etmek istemiyor Jasper. Dükkân sahiplerinin, fiyatları belirlerken, yüzde on hırsızlık payını zaten hesaba kattıklarını iddia ediyor. Yani daha az kişi çaldığında, dükkân sahipleri hak ettiklerinden fazla kazanıyorlarmış. Dört haftadır hırsızlık olmuyor diye, fiyatları indirecek değiller ya. Jasper'a göre, salakça olan, hep aynı kişilerin hırsızlık yapması, dolayısıyla hiç hırsızlık yapmayanların şişirilmiş fiyatları ödemek zorunda kalmasıymış. Ama, bazı insanların dürüstlük fanatiği olması onun suçu değilmiş. Jasper böyle işte!

Ona, önemli olanın, bu tuhaf teorik varsayımlar değil, acımasız pratiğin kendisi olduğunu anlatmaya çalıştım. Pratikte ne yaşandığını sınıfımızdaki Ilona'dan biliyorum çünkü. Ilona da, sakız, tükenmezkalem gibi saçma sapan şeyler yürütüyordu sürekli. Bu konudaki ustalığı konusunda herkes hemfikirdi. Buna rağmen yakalandı. İlk seferinde, ailesi para cezası vermek zorunda kaldı yalnız. Onun da evdekilerle başı belaya girdi. Ama ikincisinde, durum okula ve Sosyal Yardım Bakanlığı'na –ya da adı her neyse– bildirildi. Ilona karakolda saatlerce sorguya çekildi. Bu onun için korkunç bir deneyim oldu. Sınıfta da, eskiden Ilona'nın dağıttığı sakızları zevkle çiğneyenler, çaldığı kalemlerle yazanlar arkasından fısıldaşmaya başladılar. Bir gün Herbert Pivonka'nın kolek-

siyonundan birkaç pul eksildiğindeyse Wolfgang Emberger, bunu yapabilecek tek kişinin, hırsızlık dürtüsü resmi belgelere bile geçtiğine göre, Ilona olduğunu iddia etti. Oysa Ilona'nın ganimetleriyle –tabii, yenilebilir oldukları ölçüde– midesini dolduranların başında Emberger geliyordu.

Jasper, bu anlattıklarımdan az da olsa etkilendi ve bana yüzde altmış hak verdi. Bille büyük bir kararlılıkla, "Crime does not pay!" [35] diye ekleyince de, etkilenme oranı yüzde doksana çıktı. Ama, arta kalan yüzde on benim için hâlâ yeteri kadar büyük bir riskti. Hem, hata yapmaya eğilimli birini bile bile tehlikeye atmanın alemi yoktu. Jasper birkaç aptal sakız yüzünden polis tarafından götürülse olacakları hayal etmek bile istemiyordum. Üstelik, on dört yaşını geçmişken, yani ceza alma ehliyeti –ya da adı her neyse– varken.

Sonuç olarak, süpermarkete yalnız başıma yollandım ve burada –bir alışveriş arabasını iteklerken– Peter Stollinka'ya rastladım.

"Hâlâ sizde mi?" diye sordu Peter.

Sanki bu en doğal şeymiş gibi, "Herhalde yani!" diye cevap verdim. Sonra da, "Peki, sen ondan neden hoşlanmıyorsun?" diye sordum Peter'e.

Şu anda, Peter'in açıklamasını ve benim verdiğim karşılığı, bütün ayrıntılara sadık kalarak aktarmak fazlasıyla zor ve sıkıcı. Ama, yarım saat süpermarkette turladıktan sonra, en azından benim için, birçok şey

netleşmiş oldu. Kısaca şöyle:

Jasper'ın annesi, daha Jasper karnında bir embriyonken, Jasper'ın babasından boşanmış. Peter'e göre bunun nedeni, Jasper'ın babasının, tıpkı Jasper gibi bir pislik olmasıymış. Bir yıl sonra, Jasper'ın annesi Bay Pickpeer'le evlenmiş. Bu arada Jasper'ın babası da yeniden evlenmiş. Eşinin adı Mary'ymiş. Derken, Jasper'ın babası, küçük Jasper'ın aslında kendi yanında kalması gerektiğini düşünüvermiş. O sıralarda Tom'u doğurmuş olan Jasper'ın annesi de bunu kabul etmiş. Bunun üzerine Jasper babasının ve Mary'nin yanına taşınmış. Sekiz ya da dokuz –Peter tam emin değildi– yaşına geldiğindeyse, Jasper'ın babası bu kez Mary'den boşanmış. Ya da Mary ondan. Ya da her ikisi birbirinden. Ama Mary, Jasper'ı geri vermek istememiş. Çünkü, çok uzun süredir yanındaymış ve bir bakıma kendi çocuğu sayılırmış. Ama, Jasper'ın annesi buna katılmadığını söyleyip, Jasper'ı geri istemiş. Kendi aralarında anlaşamadıkları için mahkemeye gitmişler. Buradan, Jasper'ın hiçbir biçimde Mary'nin çocuğu sayılamayacağı sonucu çıkmış. Çünkü, Mary onun akrabası bile değilmiş. Jasper'ın hafta içi annesine, pazar ve tatil günlerindeyse babasına ait olduğuna karar verilmiş. Ama, Jasper bu kararlara uymamış. Ne zaman yalnız kalsa, hafta içi veya hafta sonu, bir fırsatını bulup, hemen evden kaçar ve Mary'ye gidermiş. Tabii, Mary onu geri götür-

mek zorunda kalırmış; yoksa, hakkında çocuk kaçırma davası açılırmış. "İşte bu yüzden," diye açıkladı Peter Stollinka, "onu yatılı okula verdiler. Çünkü oradakilerin, birini kaçmaktan alıkoymak için daha fazla zaman ve olanakları var."

Elbette, Peter Stollinka'dan daha pek çok şey öğrendim: Jasper bir seferinde Tom'u öyle ısırmış ki, Tom'u doktora götürmek zorunda kalmışlar. Bir seferindeyse, hainlik olsun diye kendini tuvalete kilitlemiş ve bütün gün oradan çıkmamış. Pickpeer'ler tuvalet için komşuya gitmek zorunda kalmış. Babasının Noel'de hediye ettiği satranç takımını da, eline alır almaz pencereden dışarı fırlatmış. Ağır tahta kutu, aşağıdan geçmekte olan birinin kafasını kıl payı sıyırmış. Geçen yaz ise, bir kâse dolusu sıcak domates çorbasını Peter Stollinka'nın kafasından aşağı boşaltmış. Bir başka sefer, kaval kemiğine öyle bir tekme atmış ki, "neredeyse" kırılmış. Tom'a da sık sık tükürüyormuş ve saçlarından çekiyormuş. Son olarak da, Jasper'ın bu yılın başından beri artık evden kaçmadığını öğrendim. Çünkü, Mary yeniden evlenmiş ve şimdi Amerika'da oturuyormuş. "Denizi yüzerek geçip, ona ulaşamayacağını biliyor," dedi Peter. Bu yüzden Jasper artık yatılı okula da gitmek zorunda değilmiş. "Maalesef," dedi Peter, "şimdi tümüyle Tom'un başına kaldı. Ama, Tom'un bana yazdığına göre, son zamanlarda artık eskisi gibi öfkeli-çılgın-kötü değilmiş. Ar-

tık çevresine saldırarak, bağırıp durmuyormuş. Kokuşana dek bir köşede pinekliyor ve hiç durmaksızın tıkınıyormuş, o kadar."

İki alışveriş çantasıyla üç naylon torba dolusu yiyecek maddesini kan ter içinde eve kadar taşıdım ve sonra da iki seferde, döner merdivenden yukarı çıkarttım.

Bille hâlâ banyoda uzun saçlarını fönlemekle meşguldü. Jasper ise yerde oturmuş taşlarını düzenliyordu. (Bu işe zaman ayırmadığı tek gün geçmiyordu.)

Çanta ve torbaları mutfağa bıraktım. Hatta, her zamanki düzenliliğimle, yiyeceklerin bozulabilir olanlarını buzdolabına yerleştirdim. Sonra da, getirdiğim gazeteyi okumaya koyuldum. Saç kurutma makinesinin uğultusu kesilince, "Bille!" diye seslendim. Bille başını soru sorarcasına banyo kapısından uzattığında, elimle işaret ettim ona. Bir şey anlatmak zorunda olduğumu, ama bunları babamla annemin de duyması gerektiğini, aynı şeyi iki kez anlatmak zorunda kalmamam için benimle annemlerin yatak odasına gelmesini söyledim.

Yani birlikte yatak odasına gittik.

"Gazetem nerede?" diye sordu yatak döşek yatan babam.

Ayna silen annem ise, "Bana papatya çayı aldın mı?" diye sordu. (Yatak odasında, her kapısına birer ayna takılmış, sekiz kapılı bir dolap var. Annem işte

bu aynaları silip parlatmak için, her gün yarım saat harcıyor.)

Onlara, çay ve gazeteyi aldığımı, ama çok önemli bir şey anlatmam gerektiğini söyledim. Ve başladım Jasper'ın hayat hikâyesini anlatmaya. Ben mi fazlasıyla sarsıcı anlattım bilmiyorum ama, en azından annem fazlasıyla sarsıldı. Daha, Mary'nin Jasper'ı artık geri vermek istemediğine gelmiştim ki, annem ayna silmeyi bıraktı. Jasper'ın yatılı okullara yollanışındaysa bir sigara yaktı. Hem de, yatak odasında sigara içmeme kuralını kendisi koymuş olduğu halde. Jasper hakkındaki raporumun sonuna geldiğimde; derinden sarsılmış, sigara içen bir anne, derinden sarsılmış, sigara içen bir babanın yanında, yatağın kenarında oturuyordu. Bazen kolayca hassaslaşan Bille ise pencerenin kenarında durmuş, gözyaşlarını siliyordu.

"Korkunç bir şey!" diye mırıldandı babam. "Çocuklar bazen nelere maruz kalıyor. Bu hale geldiklerine şaşmamalı! Kendilerini öldürmediklerine şaşmalı!"

Annem sigarasını babamın papatya çayı fincanının tabağında söndürdü (Bu, onu tanıyan herkes için, hayal bile edilemez bir falsoydu.) ve ayağa kalktı. Sonra da, "Üzgünüm! Gerçekten!" diyerek tabaktaki izmaritle odadan çıkı. Babam gözlerini boşluğa dikmiş burnunu ovalıyordu.

Bille, "Sizse ondan nasıl kurtulacağınızı düşünüyorsunuz yalnızca! Aferin size!" dedi babama.

Babamın yüzü allak bulak oldu. "Nasıl yani? Hiç de değil! Asla!" diye kekeledi. Ne de olsa, Jasper'ı yollama planlanna kulak kabarttığımdan haberi yoktu.

Annem tekrar yatak odası kapısında belirdi. "Bu kadar kötü bir durumda olduğunu bilmiyordum ki," dedi.

"Şimdi biliyorsun!" diye çıkıştı Bille. Annem başını salladı.

2 Ağustos, Pazar

Annem, ondan beklediğimden daha fazla çaba gösteriyordu. Kilerin kilidini tekrar açtıktan sonra, Bille üzerinden Jasper'a, istediği oranda ve sıklıkta buradan yararlanabileceğini iletti. Jasper'a da, ona rastladığı her yerde, ürkek ürkek gülümsedi.

Babam öğleden sonra hasta yatağından kalktı. Artık daha iyi olduğunu söyledi ve bize, bir şeyler yapmak istiyor muyuz, diye sordu. (Dikkatinizi çekerim. Kendi kararını bildirmedi, bizim isteklerimizi öğrenmek istedi.) Jasper'a ise, "Have you a wish to forbring the day?" [36] dedi.

Jasper hafifçe sırıttı ve, "Evet! Atarili lunapark

isteniyor gezmek," dedi. (Aslında Jasper çok daha iyi Almanca biliyor. Ancak, babamın İngilizce'sine yaraşır bir yanıt vermek istemişti.)

Gerçekten de babam bizi lunaparka götürdü. Hatta, atari bile oynadı. Oldukça hırslı hem de. Sanırım bundan keyif aldı. Bille bana, onun bu halini epey dokunaklı bulduğunu söyledi. Haklıydı!

3 Ağustos, Pazartesi
4 Ağustos, Salı
5 Ağustos, Çarşamba
6 Ağustos, Perşembe
7 Ağustos, Cuma

Annem, balık-patatesin yerini tutsun diye Jasper'a günde dört defa patates kızartması yaptığı, ızgaraya ise dönüşümlü olarak uskumru, ringa balığı ve hatta alabalık koyduğu için evimiz bir tuhaf kokuyordu. Jasper deli gibi tıkınıyor ve her yeni porsiyon karşılığında anneme geniş bir gülümseme bahşediyordu. Annem de ona aynen karşılık veriyordu. Neredeyse sürekli, sirk atı gibi sırıtıyorlardı birbirlerine. Ama hâlâ sohbet edecek noktaya gelmemiş görünüyorlardı.

Babam her akşam Jasper'a İngilizce çizgi romanlar getiriyordu. Jasper bunları gecenin geç vaktine

kadar okuyordu. Bazen, gelirken yanında getirdiği kitabı okuduğu da oluyordu. Adı Finnegans Wake'di ve James Joyce diye biri tarafından yazılmıştı. Jasper bize kitaptan aslında hiçbir şey anlamadığını söyledi. Buna rağmen muhteşemmiş.

Akşamları beşimiz kumar oynuyorduk. Bazen kartlarla, bazen zarlarla. Bu arada annemin acayip bir kart ve zar oyuncusu olduğu ortaya çıktı. Yani tam bir kumarbazmış.

"Tıpkı baban gibi," dedi babam.

"İşte," diye karşılık verdi annem, "tam da bu nedenle kumara bu kadar karşıyım ya!"

Cuma gecesi sinemasını da birlikte seyrettik. Babam durmadan uyukladığı, ama her silah patlayışında yerinden sıçrayıp, "Ne kadar vahşice!" diye mırıldandıktan sonra tekrar uyduğu için acayip güldük.

Cuma akşamı ise –gece sinemasından önce– Jasper banyo yaptı. Üstelik, kimse uyarmadan! Annem onunla fena halde gururlandı.

"Çıkınca onu övsem mi?" diye sordu bana. Bunu fazla abartılı buldum. Ama annem bir aferini hak etmişti. Ona, son günlerde kelimenin tam anlamıyla harika olduğunu söyledim.

Annem müthiş sevindi. "Canavar değilim ya!" dedi. "Birinin neden böyle çarpık bir insan haline geldiğini öğrendiğim zaman, tabii ki anlayış gösteririm!"

Benimle birlikte annemi dinleyen Bille, "Benim

sinirime dokunan da tam bu işte!" dedi azarlar bir tonda. "İnsanları, neden böyleler demeden, oldukları gibi sevmeyi beceremiyorsun!"

Bille'ye susmasını işaret ettim. Ama, buna niyeti yoktu, konuşmasını sürdürdü. "Çünkü sen hatasız ve düzgün davranan insanları seviyorsun bir tek! Yalnız iyi davranışlar karşılığında sevgi veriyorsun! Zaten Jasper'ı da sevmiyorsun! Ona acıyorsun! Sevgi bambaşka bir şey! Bundan böyle ders çalışmasak ya da esrar içmeye başlasak ya da para çalsak, bizi bile sevmezsin artık!"

Bille konuştukça, annemin rengi giderek soluyordu. Allak bulak olmuştu.

"Kes artık!" diye bağırdım.

Bence, Bille'nin bu yaptığı kabul edilemezdi. Tıpkı Robert'in annesi gibi davranıyordu. Robert'in eskiden matematik not ortalaması ikiydi. Hem de virgülsüz. Ama sonra acayip bir çaba gösterdi, deli gibi çalıştı ve yıl sonunda eve kusursuz bir üç getirmeyi başardı. Evdekilere gururla kusursuz üçünü müjdelediğinde, annesinin aklına onu kutlamak gelmedi. Aksine, daha fazla çalışmış olsa, kolaylıkla bir dört ya da beş getirebileceği konusunda uzun bir söylev çekti.

Bence biri –ister çocuk, ister anne olsun fark etmez– gerçekten çaba gösteriyorsa, onu takdir etmek gerekir. Yoksa, neleri hâlâ doğru yapamadığını didik-

lemek değil!

Bunun dışında ve bir bütün olarak değerlendirildiğinde, bu hafta gerçekten de güzeldi. Eğer, aile hayatında uyum denen bir şey gerçekten varsa, son hafta boyunca hissettiklerim buna yakın olsa gerek.

8 Ağustos, Cumartesi
9 Ağustos, Pazar

Bir Avusturya turu olması planlanan tatil yolculuğumuz için bavulları toplamaya başladık. Annem, Jasper'a mayo ve palet almak için onunla birlikte alışverişe çıktı. Babamsa Jasper'a manyak bir bavul aldı. Hani şu dışı alüminyum, içi kadife olup da, her biri kilitlenebilen çok gözlü aletlerden. Taş koleksiyonu için!

Jasper mutluluktan konuşamadı. Ama babama sevincini göstermek için, hem cumartesi hem pazar günü banyo yaptı. Çevreye saçtığı kâğıt mendillerin çoğunu da daha sonra yerden topladı.

Pazar akşamı bana parent'lerimin[37] neden böyle değiştiğini sordu. Ona, mutsuz hayat hikâyen karşısında çok sarsıldılar, diyemeyeceğimden, "N'apalım böyleler işte!" dedim. "Gerçek sevecenliklerini göstermeleri hep biraz zaman alıyor!"

"Tıpkı benim gibi!" dedi Jasper ve sırıttı.

JASPER'LA İKİNCİ YARI

10 Ağustos, Pazartesi
11 Ağustos, Salı
12 Ağustos, Çarşamba
13 Ağustos, Perşembe
14 Ağustos, Cuma

Tatilimizin ilk beş gününü Atter Gölü'nde geçirdik. Hava hep güneşliydi. Buna rağmen göl otuz iki dişe keman çaldıracak kadar soğuktu. Ama bu Jasper'a vız geldi. Palet ve şinorkelle donanmış olarak saatler süren gezintilere çıktı. Ayrıca, babamın kocaman yelkenlisi olan bir arkadaşıyla yelkencilik de yaptık. Jasper buna bayıldı. Büyüdükten, babası öldükten ve babasının parası ona kaldıktan sonra, kendine bir yelkenli alacak ve hep su üstünde yaşayacakmış –öyle dedi bize. Sakalını da upuzun uzatacakmış.

Her yemekte üç porsiyon kızarmış patatesle bir

şişe ketçap sipariş ettiği için tüm otel çalışanları Jasper'ı "Ketçap" diye çağırıyorlardı. Otel mönüsündeki balıkları bile beğenmiyordu. Hem de birinci sınıf balık olmalarına rağmen. Annem Jasper'ın tat alma duyusunda bir sakatlık olduğunu iddia ediyordu. "En severek yediği balık," dedi, "geçen gün ızgarada kömüre çevirdiğim balıktı." Jasper'ın, gerçekten de anormal bir lezzet anlayışı vardı. Örneğin, bir torba bonbon şekerini önce suya yatırıyor, sonra çıkarıp, yapışık bir bulamaç halini alana kadar, otel penceresinin önüne, güneşe koyuyordu. Ardından, otelin buzdolabında donuncaya kadar bekletiyordu. Ancak ondan sonra bu maddeyi büyük bir keyifle emiyordu. Kahvaltı sütüne ise, altı kaşık kayısı reçeli karıştırmaktan hoşlanıyordu. Babamın, akşam yemeğinde içmesine izin verdiği üç yudum biraya ise şeker ekliyordu. (Annem Jasper'a tanınan üç yudum biraya karşıydı. Ama babam telaşlanmasına gerek olmadığını söylüyordu. Annemin bir dilim fındıklı kekinde –kattığı romdan olsa gerek– daha fazla alkol varmış.)

Perşembe günü yelkenliyle küçük bir tur yapmaya karar vermiştik. Jasper alüminyum bavulu da yanında götürmek istedi. Çünkü babamın arkadaşı taşlarıyla ilgileniyordu.

Ondan sonra olanları bugüne kadar anlamış değilim! Bille, Jasper ve ben otelin lobisinde duruyorduk. Jasper'ın ayağının dibinde de bavulu. Hâlâ oda-

larından çıkmamış olan annemleri bekliyorduk. Lobide bizden başka, lastik bir topla oynayıp duran küçük bir de oğlan çocuğu vardı. Top bize doğru yuvarlandı. Jasper topu ayağıyla durdurup, geri yollamak istedi. Ama, veledin topu o uzaklıktan tutamayacağını düşünmüş olacak ki, çocuğa birkaç adım yaklaştı. Sonra da topu şutladı. Ufaklık topu yakaladı; Bille ve ben, "Bravo!" diye bağırdık. Ufaklık tekrar şut çekti. Bu kez bana doğru. Topu şutlayarak geri yolladım. Ancak, bunların hepsi en fazla bir dakika sürdü. Küçük oğlana yeniden sırtımızı döndüğümüzde alüminyum bavul yok olmuştu. Her tarafa baktık. Boşuna! Bille durmadan, "Kim taş çalar ki? Bu kafasızlık!" diye söylenip duruyordu.

Jasper lobideki kocaman deri koltuklardan birine çöküp, sessizce ağlamaya başladı. O kadar çok gözyaşı döktü ki, göbeği sırılsıklam oldu. Sonra bizimkiler geldi. Annem daha fazla aramanın mantıksızlık olduğunu söyledi. Ona göre, hırsız bavulda taş olduğunu kesinlikle tahmin etmemişti. Çünkü, bavul çok lüksmüş. İnsanlar böyle bavullarda pahalı fotoğraf malzemesi falan taşırlarmış. Hırsız da mutlaka böyle bir şey bekliyor olmalıymış.

Jasper o kadar çaresizdi ki, annemin okşamalarına hiç itiraz etmeden başını onun göğsüne dayadı. Burnu annemin memeleri arasına gömülmüş olarak hıçkırıyordu. Otelde büyük bir telaş başlamıştı. Kısa

bir süre sonra herkes, "Ketçap"ın alüminyum bavulunu aramaya koyulmuştu. Ama Jasper bunu fark etmedi bile. Annemin göğüsüne doğru, "I wish I were dead!" [38] diye mırıldanıyordu durmadan. Annem ise onu, "Oh no, my dear, oh no!" [39] diye mırıldanarak, okşamaya devam ediyordu.

Bu böyle sürüp gitti. Ta ki babam –bunun için hatalarının büyük kısmını affediyorum– kararlı bir şekilde, "Jasper, my honourword! We drive first off, when all stones are back!" [40] diyene kadar. Bunun üzerine, Jasper ağlamayı kesti, akan burnunu ve gözyaşlarını annemin giysisinin kollarına sildi.

Planlanan yelken gezisi o akşam iptal edildi. Babam, annem, Bille, Jasper, ben, babamın arkadaşı, onun eşi, onun kardeşi ve elin oğlu üç yabancı otel müşterisi aşağıdaki yazıyı kaleme aldık:

Çağrı!

Schafberg Oteli'nin lobisinde bir alüminyum bavul (60 çarpı 40 çarpı 20) kaybolmuştur. İçinde bulunan taş koleksiyonunun, sahibi olan on dört yaşındaki İngiliz delikanlı dışında kimse için bir değeri yoktur. (Onun için ise değeri ölçülemeyecek kadar büyüktür!)

Yanlışlıkla götürülen bavulun, en kısa sürede Schafberg Oteli'ne teslim edilmesini rica ederiz. Eğer bavulu elinde bulunduran kişi, ondan ayrılmakta zorlanıyorsa, içindekileri başka bir kapta geri verme yolunu seçmesini rica ederiz!

Jasper mektubu İngilizce'ye, babamın arkadaşının hanımı Fransızca'ya, babamın arkadaşının hanımının erkek kardeşi İtalyanca'ya ve otelin komisi de Felemenkçe'ye çevirdi. Ne de olsa, hırsızın yabancı olma ihtimali de vardı. Annem çağrıyı otelin daktilosunda tüm dillerde daktilo etti. Babamsa onu otelin fotokopi makinesinde tomarlar halinde çoğalttı.

Ondan sonra –ki epeyce geç olmuştu– dört arabaya dağılarak, yola koyulduk. Çağrıları her yerde dağıttık. Birahanelerde, otellerde, lokantalarda, diskolarda, sokaklarda ve gölün bütün çevresinde. Reklam panolarına ve direklere de yapıştırdık. Hatta, sahil yolunun ötesinde kalan inek ağılları ve samanlıklar bile kâğıtlarla donatıldı. Eğer, Jasper'ın acısı bu kadar iç burkucu olmasaydı, müthiş eğleneceğimiz kesindi.

Gece yarısına doğru otele döndüğümüzde it gibi yorulmuştuk.

"We made what we could," dedi babam ve avutucu bir tarzda, "and tomorrow I think what other out!"[41] diye ekledi.

Ama ertesi sabah babamın başka "out-think"[47] yapmasına gerek kalmadı. Alüminyum bavul, gün ağırırken bir oda hizmetçisi tarafından otel kapısının önünde bulunmuştu. Sapına küçük bir kese asılmıştı. Kesenin içindeki küçük kâğıt parçasında, *"Sorry!"*[27] yazıyordu. İki de taş vardı kesede. Biri pembe üstüne beyaz noktalı ve yassıydı, diğeri ise koyu gri üstüne

beyaz çizgili ve ovaldi. Jasper, mutluluktan saatlerce tek bir kelime bile edemedi. Annem ise, "Hâlâ iyi yürekli hırsızlar var demek," dedi.

15 Ağustos, Pazar (bayram günü)

Arabayla Salzburg'a gittik ve Tomaselli'de dondurma yedik. Jasper bir an bile bavulu elinden bırakmıyordu. Hatta bir ara onu el bileğine bağlamayı bile düşündü.

Öğleyin yolumuza Innsburck'a doğru devam ettik. Arabanın içi sıcaktan kaynıyordu. İstesek, arka camın içinde yumurta pişirebilirdik.

Jasper bana, Innsbruck'tan Roma'ya "far" [43] olup olmadığını sordu.

"Bin kilometre far," dedim. "Neden soruyorsun?" Jasper sanki özel bir nedeni yokmuş gibi davrandı.

Innsbruck'ta Altın Çatı adlı yapıyı görmeye gittik ve Tirol usulü "knödel" yedik. Daha önce Jasper, üç torba dolusu patates kızartması edinerek, önlemini almıştı. Knödel lokantasındakilerin ketçabı olmadığı için tam bir şişe dolusu hardal tüketti. Bille mızmızlanıp duruyordu. Innsbruck'ta kalmak istemiyordu. Vorarlberg'e devam etmek istemiyordu. O, Brenner üzerinden Bozen'e gitmek istiyordu. "Orası daha güzel de ondan!" dedi. Ama ben onu bilmez

miyim! Aslında giysiler ve pabuçlar yüzünden Bozen'i istiyordu. İtalyan modasına içi gidiyordu. Annem de Bozen fikrine sıcak bakıyordu. Büyük olasılıkla onun da nedeni modaydı.

Ama, babam ve ben Brenner'den geçmek istemiyorduk. Çünkü, bizi neyin beklediğini ve bunun da ne dayanılmaz olduğunu çok iyi biliyorduk. Saatlerce Bille ve annemle vitrin önlerinde dikilecek, kazak, pantolon ve sandaletleri seyredecektik. Sonra da onları, neyi alacaklarına karar verinceye dek, dükkânın ya önünde ya da içinde beklemek zorunda kalacaktık.

Kısacası, durum ikiye ikiydi. Dolayısıyla, son zamanlarda uyguladığımız demokrasiye göre, her şey Jasper'a bağlıydı. Jasper bize Bozen'in Roma'ya daha "far" olup olmadığını sordu. Bunu onayladığımızda ise, ağırlığını Bozen'den yana koydu.

16 Ağustos, Pazar

Bozen'de vitrinlere baktık. Hem de gün boyunca. Her şey sanki ayakkabı ve pantolondan, kazak ve etekten ibaretti. Bunların hepsi başımı döndürdü ve ayaklarım Matterhorn Dağı'na tırmanmaktan beter oldu. (Üstelik, sabahtan beri ölesiye uykusuzdum. Yalnızca, bir çift yataklı ve bir üç yataklı oda bulabildiğimizden

–haliyle rezervasyon yaptıramamıştık– Bille, ben ve Jasper aynı odayı paylaşmak zorunda kaldık. Jasper'ın horlaması insanı gerçekten öldürebilir. Hayatımda böyle şey görmedim! Yalnız horlasa iyi. Bütün gece boyunca inledi, mırıldandı ve acayip sesler çıkardı. Hatta bazen ağlıyormuş gibi geldi bana.)

17 Ağustos, Pazartesi

Bille ve annem alışveriş yaptılar. Neler aldıklarını tam olarak bilemiyorum. Dört alışveriş çantası dolusu eşya satın aldıklarını söyleyebilirim yalnızca. Bundan eminim; çünkü, annem onları dondurma yediğimiz, kahve içtiğimiz ve durakladığımız bir sonraki her yerde sayıp durdu. Aman, birini unutmasın diye!

Akşamleyin ben, babam ve Jasper dolaşmaya onlarsız çıktık. Bille ve annem otel odalarında kalarak, ayakkabı ve giysilerini deneyip, durmaksızın değiş tokuş ettiler. Hani, şu bildik terane: "Bille, şu pembe bana pek gitmedi gibi. Onu almaya ne dersin?" ve "Anne, burada tekrar bakınca, sanki sarı sandaletler bana daha iyi oldu gibi geldi." (İkisinin ayak ve beden numaralarının aynı olması ne büyük şans!)

Annem ve Bille bütün gün can ciğer kuzu sarması gibiydiler. Bu giysi gününe bakıp, normalde iliş-

kilerinin epeyce sorunlu olduğunu anlamak mümkün değildi. (Kimi anneler bazen, "Biz kızımla abla kardeş gibiyiz!" derler ya. Annem gerçekten de "abla" gibi davranıyordu. Yalnızca bizim bu Bozen'dekiler biraz çılgın kız kardeşleri andırıyorlardı. Bana ve babama bozuk çalıyorlardı. Çünkü onlara uyup giysi falan almamıştık. "Öyle bir görüntü doğdu ki," diye yakındı annem, "sanki biz parayı çarçur ediyoruz da, sizler tutumluymuşsunuz gibi." Oysa, yalnızca öyle görünmüyordu, gerçekten de öyleydi! Sonunda babam, tatil bütçemizin sonsuz olmadığı üzerine birkaç laf etti.)

18 Ağustos, Salı

Horlama dolu bir gece daha! Sabahleyin annemle Bille birdenbire Güney özlemine kapıldılar.

"Biricik babacığım, en azından Floransa'ya kadar!" diye yağ çekti Bille. "Sanat tarihi öğretmenim, Floransa'nın sanat hazinelerini herkesin görmesi gerektiğini söyledi!"

Hahaha! Sanat hazineleriymiş! Gerçekte Armani'den bir pardösüyü kastediyordu. Sol kulağım *hakkında* (Yoksa, *üzerine* mi denir?) bahse girerim ki, öyle!

Annem öğretmen önerilerini –bakınız İngiliz koleji konusu– her zaman dikkate değer bulur. Üs-

telik, Armani pardösüler onun da ilgi alanına giriyor. Özellikle de, gümrüksüz olanlar.

Ama babamla ben, yine karşı cephe aldık. Cildimizin iyiliği için. Biz bu yüzden deniz tatili de yapmayız hiç. Çünkü Güney'in sıcağında, Güney'in aydınlığında ve de Güney'in güneşinde her yanımız kırmızı isilik dolar bizim. Üstelik bunlar kaşınır da!

Annem ve Bille, havanın bozacağı gerekçesiyle, kaşınan isiliklerimizi önemsemediler. Yarından itibaren, Floransa ne güneşli, ne aydınlık, ne de sıcak olacakmış, diye açıkladılar. Armani, Fiorucci ve Laura-Spagnoli vitrinlerine duydukları ihtiras, irileşen gözlerinde parlıyordu.

Yani karar Jasper'a bağlıydı. O ise, Floransa'nın Roma'ya Bozen'den daha yakın olup olmadığını sordu yine. Gerçeğe uygun bilgilendirildikten sonra da Floransa'dan yana oy kullandı. Jasper'ın Roma'ya olabildiğince yakınlaşmak istemesinin nedeni, babamla beni fazlaca meşgul etmeye başlamıştı.

Babam, bütçesel nedenlerle tatilimizi planlanandan daha kısa tutmamız gerektiğini açıkladıktan sonra, Floransa'ya doğru yola koyulduk.

19 Ağustos, Çarşamba

Floransa'ya tüm tonlarıyla kahverengi egemendi. Bunun çok güzel olduğu söyleniyordu. Ama yağmurlu havadan eser yoktu. Babam ve ben lokanta bahçelerinde, güneşlikler altında oturup, isiliklerimizi kaşıyorduk. (Herkes kendininkileri!) Jasper da bizimleydi. Anlaşılan o da pardösülere ilgi duymuyordu. Üstelik, anadilini her köşede, her kahvehane masasında orijinal telaffuzuyla duyduğu için de kafası karışmıştı. "Dünyada ne çok İngiliz bulunduğunu evinde anlayamıyorsun," dedi.

Babamın sinirleri gergindi. Hem kaşınan isilikleri yüzünden, hem de –ve daha çok– Bille'yle annem kredi kartını da yanlarına aldıkları için. (Bozen'deki alışverişler yüzünden fazla nakit paramız kalmamıştı.) İnsan parayla alışveriş yaptığında, cüzdanının boşaldığını hemen fark edip satın almayı kesermiş; ama, yalnızca kredi kartını gösterip, bir kâğıt imzalamak zorundaysa, koşullarını aşan şeyler alması işten bile değilmiş –böyle açıkladı babam bize.

En azından bugünlük babamın kaygıları doğrulanmadı. Annemle Bille alışveriş turuna, Bozen'de aldıkları yeni ayakkabılarla çıkmışlardı da ondan.

Daha öğlen olmadan, otel yataklarına uzanmışlardı bile. Topuklarındaki ve ayak parmaklarındaki sayısız su kabarcığı yüzünden inleyip duruyorlardı.

Onları akşam yemeğine arabayla götürmek zorunda kaldık. Babam lokantaya girdiğinde, biz yemeğimizi bitirmiş, dondurmaya geçmiştik. Bir park yeri bulması bu kadar uzun sürmüştü. Boş boş oturup, babamın yemek yiyişini seyretmek istemediğimiz için de, kişi başına ikişer küçük dondurma daha tükettik.

Jasper bir kez daha, Roma'ya ne kadar uzaklıkta olduğumuzu sordu. Babam, arabayla dört ya da beş saat çekeceği tahmininde bulundu.

"Only four?" diye sordu Jasper, gözlerinde özlem dolu bir ifadeyle.

"Roma'ya mı gitmek istiyorsun, Jasper?" diye sordu annem. Dehşetten, spagettiler neredeyse babamın boğazına takılıyordu.

Jasper başını salladı. Kısa bir tereddütten sonra pantolon cebinden katlanmış bir kâğıt çıkardı. Açıp anneme uzattı. Bir mektuptu. Ama yeni değildi. Jasper onu Viyana'ya gelirken yanında getirmiş olmalıydı; bizde kaldığından beri ona hiç posta gelmemişti çünkü. Mektup kirli ve yağlıydı. Oldukça da yıpranmıştı. Antikaya benziyordu. Ancak, sağ üst köşesindeki tarihten anlaşıldığı kadarıyla 5 Temmuz'a aitti.

Mektup Mary tarafından Jasper'a yazılmıştı. İçeriğinden Mary ve kocasının iyi oldukları anlaşılıyordu. Birkaç hafta önce küçük bir eve taşındıkları ve Mary'nin bahçe işleriyle uğraştığı yazıyordu. Ayrıca, Jasper'ın artık "aptallık" yapmadığını umduğunu ve

iyi olmasını dilediğini söylüyordu Mary. Mektubun en sonunda da, Mary'nin kocasıyla birlikte, tatil yapmak için ağustosta Roma'ya uçacağı belirtiliyordu.

"Trevi Çeşmesi'nin hemen yanında kalacağız," diye yazıyordu mektupta (tabii İngilizce olarak). "Oraya vardığımda, tüm dileklerinin gerçekleşmesi için, çeşmeye senin adına her gün bozuk para atacağım."

Mektubu okuduktan sonra ne söyleyeceğimizi bilemedik. Jasper bize Mary'den hiç söz etmemişti; dolayısıyla, aslında onun hakkında bilgi sahibi olmamamız gerekirdi. Mektubu okuyan biri, Mary'yi Jasper'ın teyzesi ya da yetişkin bir kuzeni de sanabilirdi pekâlâ.

"Who is Mary?" [45] diye sordu annem saf ayağına yatarak.

"My mother," [46] dedi Jasper. Bize kötü kötü bakıyordu. Bize böyle bakmayalı uzun zaman olmuştu.

"And what is Mrs. Pickpeer?" [47] diye sordu babam, aslan kafesindeki hayvan terbiyecisi kadar sakin.

Jasper omuzlarını silkti. "Mrs. Pickpeer," dedi, "beni doğurmak. Ama ben ona sevmemek. O da bana. She only loves Tom!" [48]

Hepimiz sanki dünyanın en doğal cümlelerini işitiyormuşuz gibi başımızı salladık.

"Ne dersin?" diye sordu annem, babama bakarak.

"Madem öyle, onaylıyorum!" diye mırıldandı

babam. "Nasılsa isilikler her yanımı sarmış durumda. Roma'da bundan kötü olamazlar. Ama, belirsiz bir maceraya atılır gibi oraya gidemeyiz." Babama göre, "Trevi Çeşmesi'nin hemen yanındaki otel", bir yolculuk hedefi olamayacak kadar belirsiz bir tarif, ağustos ise oldukça belirsiz bir tarihti.

Park yerindeki arabaya kadar yürümek babama fazla zahmetli göründüğünden, otele taksiyle döndük. Arabaya kadar en az yarım saat koşması gerektiğini söyledi babam. Otele dönmeye kalkışırsa da, mutlaka yolunu kaybedermiş. Aslında otele yayan da gidebilirdik. Uzak sayılmazdı. Ama annem, yalınayak yürümeyi reddetti. "Sonra insanlar ne der?" diye itiraz etti. "Artık çocuk değilim ki!" (Ayağında altı şişkin su kabarcığı varken, ayakkabıyla yürümesini ondan bekleyemezdik.)

Otelde babam gece bekçisiyle sohbeti iyice koyulttu. Kalın bir kitaptan, Roma'da Trevi Çeşmesi yakınlarında kabul edilebilecek "seviyeli" otellerin hepsini çıkarmaya çalıştılar. (Yalnızca "seviyeli" otel aramalarının nedeni, hem annemin hem de gece bekçisinin, Amerikalılar'ın üç yıldızlı otel seviyesinin altına asla inmediklerini iddia etmeleriydi.)

Daha sonra otel bekçisi Trevi Çeşmesi çevresindeki meslektaşlarına tek tek telefon etti. Bu uzun sürdü, çünkü anlaşılan, İtalya'daki telefon hatları mükemmel sayılmazdı. Gece bekçisi meslektaşlarının

otelleriyle bağlantı kurup, acaba oraya Bay ve Bayan Maks Goldener adında birileri geldi mi, diye sorabiline dek, bazen düzinelerce kez telefon numarası çevirmek zorunda kaldı. Uzun ve zorlu telefon trafiği süresince Jasper otelin bankosu önünde dikilip, tırnaklarını yiyip durdu. Ben, Bille ve annemle birlikte otelin barında bekledim. Tonik içtik. Annemin alnında endişeden kırışıklar oluşmuştu. Başkalarının hayatına bu kadar karışmanın doğru olup olmadığından pek emin değildi. Öte yandan, Bay ve Bayan Maks Goldener'ı bulacağımızdan da kuşkuluydu. "'Trevi Çeşmesi'nin orda', ne anlatır ki?" dedi. "Geçen yıl 'göl kenarında' diye reklamı yapılan bir pansiyon kiraladık da ne oldu? Suya varıncaya kadar saatlerce yürümek zorunda kalmıştık."

Sonunda, gece bekçisi başardı! Yaklaşık yarım saat sonra, Bay ve Bayan Maks Goldener'ı otelinde ağırlayan meslektaşıyla telefonda görüşüyordu. Ama Bay ve Bayan Maks Goldener orada yoklardı. Babam, Romalı gece bekçisine Mary Goldener'a iletilmek üzere bir mesaj bıraktı. Jasper'la birlikte Floransa'da olduğumuzu ve Jasper'ın onu görmek istediğini aktardı. Roma'ya gelmemizin onun için bir sakıncası olup olmadığını sordu. Sonra da adlarımızı ve otelin telefon numaralarını verdi. Roma'daki gece bekçisi tüm bunları bir kâğıda yazacağına ve bu kâğıdı Goldener'ların kilitli mesaj kutusuna bırakacağına söz verdi.

Jasper'la birlikte geçirdiğimiz o gece dayanılır gibi değildi. Yine üç yataklı bir odada kalıyorduk. Ancak bu kez, Jasper ölümcül bir tarzda horlamadı. Gece boyunca gözünü bile kırpmadı. Durmadan konuştu. Bugüne kadar konuştuklarının tümünün toplamından daha fazla konuştu: Mary'nin ne kadar güzel olduğunu gördüğümüzde, gözlerimiz fal taşı gibi açılacakmış. Onun ne kadar iyi olduğunu, ne kadar sevecen olduğunu, kısacası ne mükemmel olduğunu gördüğümüzde. Ve büyük olasılıkla, artık İngiltere'ye dönmesi gerekmeyecekmiş. Bunun yerine önce bizimle Viyana'ya gidecek, Mary'nin Avrupa turunu tamamlamasını beklediken sonra da, onunla Amerika'ya uçacakmış. Çünkü artık on dört yaşını geçmiş ve bir çocuk on dört yaşına geldiğinde, ebeveyninden hangisinde kalacağı konusunda karar hakkı varmış.

"Ama, o senin ebeveynin değil ki," dedim.

"Hiç de bile!" diyen Jasper'ı bu inancından vazgeçirmek mümkün değildi. Bayan Pickpeer'in kendisini Mary'ye "hediye" ettiğini öne sürüyor, hediye edilen şeyin de geri alınamayacağını iddia ediyordu. "Ben Mary'deyken olmak," dedi, Jasper, "Bayan Pickpeer bana hiç ziyaret etmemek, hiç mektup yazmamak, başka da hiçbir şey yapmamak! Bir anne olur mu böyle olmak?"

"Ama yasalar..." dedim Jasper'a.

Jasper bana, yasaların içine tükürdüğünü bil-

dirdi.

Pes ettim! Daha fazlasını kaldıramayacak kadar yorgundum. Uyuyakalmışım. Arada bir gözümü açıyor ve Jasper'ın hâlâ konuştuğunu duyuyordum. Bille onu dinlemeyi sürdürüyor muydu, yoksa o da mı uyuyakalmıştı, bilmiyordum. Her ihtimale karşı, uyandıkça yüksek sesle aksırdım ki, hâlâ ilgiyle dinliyormuşum gibi görünsün. Çünkü, gecenin koyu karanlığına doğru konuşup durmak korkunçtur. Bille de aynısını yaptığını söyledi daha sonra bana. Ayrıca, fazladan bir ilgi göstergesi olarak, her uyandığında, Jasper'ın elini tutup sıkmış. Oysa benim, yatak düzenimiz açısından bile, bunu yapmama olanak yoktu. Bana çift kişilik yatağın ayakucundaki divanı uygun gördüklerinden, olsa olsa ayak parmaklarını sıkabilirdim Jasper'ın.

20 Ağustos, Perşembe

Bu günü, bende korkunç hatıralar uyandırdığı ve anımsamak bile istemediğim için, olabildiğince kısa aktarmaya çalışacağım.

Annemin odamıza girmesiyle uyandım. Annem çift kişilik yatağın, Jasper'a düşen tarafına oturdu. Jasper sıçrayarak doğruldu ve Mary aradı mı, diye sordu.

Annem başını salladı. Jasper yataktan fırlamaya kalkıştı. Herhalde, bir an önce yola çıkabilelim diye, bir an önce giyinmek istiyordu.

Annem Jasper'a engel oldu. Çok sakin bir sesle, Almanca olarak, tane tane, "Mary gelmemizi istemiyor!" dedi.

Jasper anneme bakakaldı. Bunun üzerine annem söylediklerini İngilizce olarak tekrarladı. Jasper sabit gözlerle bakmaya devam ediyordu. Yatağında odun gibi kaskatı oturuyordu.

"Bunun iyi bir fikir olmadığını söyledi," diye devam etti annem. "Mümkün değilmiş! Olmazmış! Artık onu görmemenin daha iyi olacağını söyledi."

Jasper başını salladı. "Yalan söylüyorsun!" dedi anneme. "Bu doğru değil!"

Annem, çalınan taş dolu bavul meselesinde olduğu gibi, Jasper'ı kendine çekip, avutmak istedi. Ama Jasper karşı koydu. Anlaşılan odun gibi kaskatı oturmaya devam etmek istiyordu. "Neden?" diye sordu. Annem yanıt vermek yerine, çaresizce omuz silktiği için, "Neden?" diye tekrarladı.

Sonra da birdenbire, annemi irkiltecek kadar yüksek sesle, "Tell me!" [49] diye bağırdı.

"Gerçekten de, niye istemiyor?" diye sordu Bille. "Bu çok aptalca! Ben onu sevdiğini sanıyordum!"

"Tabii ki, seviyor," dedi annem. "Ama hayatı değiştiremeyeceğini söylüyor. Jasper artık epeyce bü-

yümüş, neredeyse yetişkin olmuş ve durumu kabullenmesi gerekiyormuş. Tekrar görüşmek, eski yaraları kanatmaktan başka işe yaramazmış."

"Sen onu doğru anlayamamışsındır," dedi Jasper. "Sen o kadar iyi İngilizce bilmiyorsun. Öyle kastetmemiştir o!"

"Yok!" dedi annem. "Onu anladım. Üstelik, Bay Goldener'la da konuştum. O Almanca biliyor, hem de gayet iyi! Mary dedi ki; ilerde, yani birkaç yıl sonra, yani gerçek bir yetişkin olduğunda, yeniden görüşebilecekmişsiniz."

Jasper anneme inanmamakta ısrar ediyordu. Bunun üzerine annem, Jasper'ın komodininin üstünde duran telefona uzandı. Ahizeyi kaldırdı ve 8'i çevirdi. Otelin santral görevlisi cevap verince, Roma'daki otelle konuşmak istediğini bildirdi. Bağlantı için beklerken, "Mary bunu istemedi, ama kendin konuş onunla!" dedi Jasper'a.

Jasper başını salladı. Sağ elinin dört parmağını ağzına sokarak, tırnaklarını kemirmeye başladı. Derken, Roma'daki santral görevlisiyle konuştu annem. Bunu, Bayan Mary Goldener'a bağlanmak istemesinden anladım.

Jasper elini ağzından çıkardı ve sabırsızlıkla ahizeye doğru uzattı. Annem ahizeyi ona verdi. Jasper birkaç saniye boyunca ahizeyi sessizce tuttu. Sonra, "Mary! Mary!" diye bağırmaya başladı. Sonra, tekrar

sustu; çünkü, Mary konuşuyordu. Onu çok hafif duyabiliyorduk. Mary'nin sesi hayal ettiğimden çok farklıydı. Tiz bir sesti. Vıdıvıdıcı bir ses.

Annem ayağa kalktı ve odayı terk etmemizi işaret etti. Özel hayata saygıdan dolayı! Yataklarımızdan kalkıp, annemle birlikte odadan çıktık. Hâlâ pijamalı olduğumuzdan, ayakucuna basa basa annemle babamın bitişikteki odasına süzüldük. Babam henüz yataktaydı. Sinirliydi. Mary'nin kaz kafalının teki olduğunu söylüyordu. "Bu ne saçmalık? Çocuk onu tekrar görebilse, ne olurdu sanki?"

Ancak, ben Jasper'ın Mary'yle birlikte Amerika'ya gitme planından söz edince, Mary'ye karşı öfkesi biraz yatıştı. Annem ise, Jasper'ı, onun için neyin en iyisi olduğuna karar verebilecek kadar tanımadığımızı söyledi. Bunun üzerine babam, Jasper gibi yaşamak zorunda olan biri için "en iyisi" diye bir şey olmadığını öne sürdü. Jasper'a ancak küçük iyilikler yapılabilirmiş. Mary'yi tekrar görmek de bunlardan biriymiş.

Annem tam, Jasper'ın telefon görüşmesi çoktan bitmiş olmalı deyip, onunla ilgilenmemiz gerektiğini söylemişti ki, duvarın öte yanından korkunç bir gürültü yükseldi. Biri çılgın bir boğa gibi böğürüyordu. Yandaki odada Jasper dışında hiç kimse bulunmadığına göre, o boğa Jasper olmalıydı. Ayrıca, başka sesler de duyuluyordu. Şangırtılar, gümbürtüler. Ve de derinden derinden uğultular.

Hemen yan odaya koştuk. Babam da, üstünde pijamasıyla peşimizden geldi. Bir hışım kapıyı açtık. Jasper yerde oturmuş bağırıyordu. Hem de kulakları sağır edercesine! Yanındaki taş dolu bavul ağzı açık duruyor; Jasper taşları, havada geniş birer yay çizdirerek bavuldan dışarı fırlatıyordu. Daha önce başka şeyleri de böyle fırlatmış olmalıydı. Örneğin, kot pantolonum tavandaki lambanın üstünden sarkıyordu. Bille'nin çantası ise, dolabın açık kapağında, ters dönmüş bir halde sallanıyordu. Daha önce çantanın içinde duran her şey odaya saçılmıştı. Jasper'ın taşlarından biri, dolap kapağındaki aynayı çatlatmıştı. Annem Jasper'a doğru koştu. Tam o anda bir taş bacağına rastladı. Annem Jasper'ın önündeki bavulu kaptı. Cephanesi elinden alınan Jasper yeri yumruklamaya başladı. Bağırmaya da aynen devam ediyordu. Açık duran kapının önünde, şimdi bir oda hizmetçisi de çaresiz gözlerle sahneyi seyretmekteydi. Ona, fraklı bir garson da eklendi. Garson parmağıyla alnına vuruyordu. Aynı şekilde, iki otel müşterisi de olanları büyük bir ilgiyle seyrediyordu.

Babam Jasper'ı kaptı. "Jasper, shut up!" [30] diye bağırdı. "Jasper, sus! Hemen şimdi sus!"

Annem bacağını oğuşturarak, "Bille, belki de sen onu sakinleştirmeyi başarabilirsin. En çok senin sözünü dinliyor," dedi.

Babam sarsılan, bağıran ve debelenen Jasper'ı

çift kişilik yatağa taşıdı. Sonra da yatırıp, sıkı sıkı tuttu. Bille tereddütlü adımlarla yatağa yaklaştı. Tam Jasper'ın üstüne eğilip, alçak sesle bir şeyler söylemeye çalıştığı sırada, Jasper bir kolunu babamın elinden kurtarmayı başardı. Jasper'ın kolu havada savruldu ve Bille'nin yüzünde okkalı bir tokat gibi patladı. Ama isteyerek olmamıştı. Bille gıkını bile çıkarmadan, "Neden onu bırakmıyorsun?" dedi babama. Annem meraklı seyircilerin yüzüne kapıyı kapadıktan sonra, babam da Jasper'ı bıraktı. Jasper kollarını birkaç kez daha çırptı, havaya bir yumruk attı, sonra da yüzüstü dönerek kafasını yastığa gömdü. Bille usulca yanına uzandı ve onu okşamaya başladı. Ama çok çok hafif bir biçimde. Bille, onunla yalnız başa çıkabilirim, diyerek, odadan çıkmamızı istedi.

Biz de çıktık. Kapının önündeki koridorda oda hizmetçisi dışında kimse kalmamıştı.

Bir süre sonra, asansörle otel ofisine indik. Babamın aynada meydana gelen zararı bildirmesi gerekiyordu. Annem asansörde, babamın aynı zamanda otel hesabını da istemesinin en iyisi olacağını söyledi. Burada bir dakika daha kalmak istemiyormuş. Herkes bağrışmamızı duymuş; bu da onu müthiş utandırıyormuş. Başkalarının onu parmakla göstermesini istemiyormuş.

Babam otel faturasını ödedi. Aynayı da. Ve metrelerce uzunluktaki telefon faturasını da. Çeklerle

ödedi. Ayna korkunç pahalıydı. Babam sıradan bir aynanın bu denli pahalı olmasından kuşku duydu. Ama, ya tartışma yaratmak istemedi ya da buna cesaret edemedi.

Öğleye doğru Floransa'dan yola çıktık. Jasper, arkada Bille'yle benim aramda oturuyordu. Tek kelime etmiyordu. Geçirdiği çılgınlık nöbetinden sonra bir kez olsun ağzını açmamıştı. Ama, "Haydi, giyin, yola çıkıyoruz!" veya, "Arabaya bin!" veya, "Arabadan in, lütfen. Kahve molası vereceğiz!" gibi buyrukları yerine getiriyordu hiç olmazsa.

Taş koleksiyonu bile umurunda değildi. Bille çevreye saçılan taşların hepsini toplayıp, yeniden bavula yerleştirmiş ve bavulu da arabaya kadar taşımıştı. Babam bavulu Jasper'ın kucağına koymak istemişti. Ama, önceki seferlerde hep kucağında bavuluyla yolculuk eden Jasper, bu kez başını sallamış; bunun üzerine babam da bavulu bagaja yerleştirmişti.

Akşamüstü Bozen'e vardık. Jasper hâlâ suskunluğunu koruyordu. Kahve molalarında da bir şey yememiş, yalnız soda içmişti. Babam Bozen'de gecelemek istiyordu. Tam beş otel dolaştık. Ama hiçbirinde iki boş oda yoktu. Bunun üzerine annem, artık zaten tatile devam etmek istemediğini, eve gitmek istediğini bildirdi. Buna dayanabilecek miyiz, diye sordu. Yoksa, Viyana'ya kadar pestilimiz mi çıkarmış? Ben dayanabileceğimi söyledim. Bille de bana katıldı.

Jasper hiç tepki vermedi.

Direksiyona annem geçti. Babam da yanındaki koltukta uyumayı denedi. Annem, peşinden şeytan kovalıyormuşçasına gaza basarak, Viyana'ya doğru yola koyuldu. Sanırım, izin verilenden çok daha hızlı gidiyordu. Aslında, bunu normalde asla yapmaz, çok dikkatli bir sürücüdür. Tanrı'ya şükür, saat çok geçti ve otobanda trafik yok denecek kadar azdı.

Innsbruck civarında Jasper'ın başı pat diye Bille'nin omuzuna düştü. Uyuyordu. Tabii, bu arada da horluyordu. Ben de uyumayı isterdim. Ama, bunun için yalnız Jasper'ın horultusu değil, arabanın gürültüsü de çok fazlaydı. Arabamız gerektiğinde oldukça hızlı gidebiliyor. Ama o zaman da şangırdamaya başlıyor. Salzburg'a vardığımızda Jasper'ın başı Bille'nin kucağına kaydı. Jasper, Bille'nin karnına doğru horuldadığından ve Bille'nin karnı da sesi yuttuğundan, horultu artık daha boğuk çıkıyordu. Sonunda ben de uyuyakalmışım.

Ancak, evimizin önünde durduğumuzda yeniden kendime geldim. Her tarafım tutulmuştu. Bille benden de kötü durumdaydı. Bana, bacaklarının her ikisinin de, Jasper'ın ağırlığı altında uyuştuğunu söyledi. Annem ise o kadar yorgundu ki, dediğine göre, arabadan bile inmeden, olduğu yerde uyuyabilirmiş. Yalnız babam diriydi. "Bebek gibi uyudum," diye açıkladı, gerinerek.

Arabadan indiğimizde doğuda tan ağırmaya başlamıştı bile. Annem, "Önce güzel bir uyku çekelim, eşyamızı daha sonra alırız," dedi.

Döner merdiveni yukarı tırmandık, dört kat kilitlenmiş kapımızı açtık, belirsiz baş hareketleriyle birbirimize iyi uykular diledik, sonra da tükenmiş bir halde yataklarımıza yollandık. Diri babam ise Jasper'la ilgilendi. Soyunmasına yardım etti, üstünü örttü ve odasının panjurlarını kapattı. Az sonra odaya dolacak gün ışığının Jasper'ı uyurken rahatsız etmesini istemiyordu.

21 Ağustos, Cuma

Bille ve ben öğleden sonraya kadar uyuduk. Sanırım, mutfaktan gelen kahve kokusuyla uyandık. Mutfağa gittik. Annem ve babam oturmuş kahve içiyorlardı. Bizim için de kahve artmıştı. Annem, sessiz olmamızı istedi. Jasper hâlâ uyuyormuş. Ona göre, ne kadar uyusa o kadar iyiymiş. Babamsa, Jasper'a sevecen davranmak dışında bir seçeneğimizin bulunmadığını söyledi. "Ama normal sevecen!" dedi. "Sakın abartmayın. Bu, kendisini aptal hissetmesi dışında bir işe yaramaz."

Bille'yle, Jasper'a normal-sevecen davranmak

için tam iki saat bekledik. Önsezilerim olduğunu söylemek istemiyorum ama, yemin ederim, bütün o süre boyunca kendimi bir tuhaf hissettim. Sanki bir şeyler beni rahatsız ediyordu. Sanki bir şeyler yolunda gitmiyordu. Sonra birdenbire ve aniden ne olduğunu fark ettim: Jasper horlamıyordu! Horlamadan uyuyan bir Jasper düşünülemezdi! Jasper'ın odasına gidip kapıyı açtım. Oda boştu. Jasper falan yoktu. Mavi boyalı masanın üstünde, sıkışık bir yazıyla doldurulmuş kâğıtlar duruyordu. Hiç kuşkusuz bu bir veda mektubuydu. Mektup bir sürü İngilizce ve Almanca cümlenin birbirine eklenmesinden oluşuyordu. Bazı satırlar o kadar kötü bir el yazısıyla yazılmıştı ki, okunamıyordu. Kâğıtların, çift taraflı doldurulmuş pelür olması, durumu daha da zorlaştırıyordu. Arka yüzdeki harfler ön yüze çıktığı için, okumak neredeyse olanaksızdı.

Yine de şunlar oldukça net anlaşılıyordu: Jasper, Mary'nin artık onu sevmediğini düşünüyordu. Mary'nin bir daha görüşmemek için telefonda öne sürdüğü gerekçeler, ona aptalca ve gülünç geliyordu. Bizim de onu, oteldeki davranışları yüzünden, artık sevmediğimizi sanıyordu. Zaten, artık herhangi biri tarafından sevilmeyi önemsemiyormuş. Taş koleksiyonunu Bille'ye bırakıyormuş. Giysilerini ise bana. Şimdi gideceğim, diye yazıyordu. Tren istasyonuna. Nasılsa orayı bulurmuş. Orada İngiliz parasını Avusturya parasına çevirecek ve bu parayla kendine bir

tren bileti alacakmış. Hem de çok hızlı trenler için geçerli bir bilet. Çünkü, diye yazıyordu, insan çok hızlı bir trenden atlarsa, hemen öleceği kesin. Maalesef zehri yokmuş. Hem bu yeterince güvenli de değilmiş. Suya atlamak da iyi bir fikir değilmiş. Çünkü suya atlasa mutlaka karşı kıyıya yüzermiş. Onun gibi iyi bir yüzücünün boğulabileceğini düşünemiyormuş. En sonunda ise, hepimizi sevdiğini, Bille'ye ise âşık olduğunu yazıyordu.

Annem ve babam veda mektubunu okuduktan sonra heyecandan titremeye başladılar. Babam kendine yüksek sesle lanet okuyordu. Henüz hepimizin uyuduğu, kendisinin ise oturma odasında gazete okuduğu sırada bir kapı sesi duymuş. Ama yanıldığını sanmış. "Ah, mankafa!" diye haykırdı. "Keşke gidip baksaydım! Ne kadar salakmışım!"

Annem giyindi ve babama, kendini suçlamanın sırası olmadığını söyledi. Bana ve Bille'ye de. "Hemen giyinin!" dedi. Sonra babama arabanın anahtarlarını fırlatıp, "Sen Ewald'la Güney İstasyonu'na git!" dedi. "Ben taksi çağırıp, Bille'yle Batı İstasyonu'na gideceğim."

Annem telsizli taksi durağını aradı. Ama orası cuma akşamları oldukça yoğundur. Sonunda annem, "Araba üç dakika sonra burada olacakmış!" dediğinde, bir asır geçti sandım.

Tam babamla kapıdan çıkmıştık ki, annem, "Du-

run! Saçmalık bu!" diye haykırdı. "Birinin evde, telefonun yanında kalması gerekiyor! Bağlantı adamımız olarak!"

"Peki, kim?" diye sordu Bille. Görev için ben gönüllü oldum.

Babam, annem ve Bille evden koşarak ayrıldılar. Ama annem tekrar nefes nefese geri döndü. Cüzdanını unutmuş. Tekrar çıkmadan önce, "Korkma, Ewald!" dedi bana. "Onu mutlaka bulacağız! Bundan eminim!"

Telefonun yanındaki tabureye tünedim ve gazete okumaya çalıştım. Ancak, bir türlü başaramıyordum. Cümleleri okuyordum, ama tekini bile anlayamıyordum. Durmadan, tek umut var, diye düşünüyordum, o da Jasper'ın tren istasyonunu bulamaması! Çünkü, diye düşünüyordum, istasyonu bulursa, geç kaldık demektir! Hızlı trenler sık kalkıyor. Uzun uzun beklemeye gerek kalmıyor.

Yarım saat sonra babam telefon etti. Jasper'ın Güney İstasyonu'nda olmadığını söyledi. Ama, polis durumdan haberdarmış. Onu arıyorlarmış. Çünkü Jasper'ın hâlâ sokaklarda dolanıp duruyor olması da mümkünmüş. Başka bir olasılık daha varmış, dedi babam. On beş dakika önce çok hızlı bir tren hareket etmiş. Trenin kondüktörüne ulaşmışlar. Şimdi tüm kompartımanlarda Jasper'a benzeyen birini arıyormuş. Yarım saat önce hareket eden bir başka hızlı

trenin personelini ise bir sonraki istasyonda durumdan haberdar edeceklermiş. O zaman onlar da Jasper'ı aramaya koyulacakmış.

Kısa bir süre sonra annem aradı. "Ewald, tatlım!" dedi. Sesi sanki Noel çanları gibi çınlıyordu. "Onu bulduk!" Anneme, babamın şu ana kadarki girişimlerini aktardım. Bunun üzerine annem, tüm bu curcunanın iptal edilmesi için, Batı İstasyonu'ndaki polisi bilgilendireceğini söyledi.

Bir saat sonra ailemizin tüm üyeleri yeniden bir aradaydı. İlginç bir atmosfer egemendi. Sanırım, oldukça salakça davranıyorduk. Örneğin, annem, sana ızgarada balık yapayım mı, diye sordu Jasper'a. Kısa bir süre önce hızlı bir trenden atlamak istemiş olan bir insana ızgara balık da sorulmaz ki! Babamsa Jasper'a televizyon programını okudu ve neyi izlemek istediğini sordu. "Siyah Pabuçlu Sarışın" adlı filmi önerdi ona. Ben ise, Jasper'a aptal aptal gülümsüyordum o kadar. Bir tek Bille biraz daha mantıklıydı. Çünkü, hiçbir şey yapmadı. Akşamleyin, dişlerimizi fırçalarken, bana Jasper için hiç korkmadığını söyledi. "Trenden atlamayacağına emindim," dedi. "Yalnızca, ne kadar acı içinde olduğuna dikkatimizi çekmek istiyordu."

"Bunu bilemezsin ki!" dedim, köpüğü tükürürken.

"Biliyorum!" dedi Bille. "Gerçekten de bunu

yapmak istemedi. Tren tarifesine baktım. O istasyona geldikten sonra üç hızlı tren kalktı, ama hiçbirine binmedi. Bekledi. Bizim gelmemizi bekledi!"

Daha sonra, yatakta, bu konuyu düşündüm. Belki Bille haklıydı. Ama belki de, annem onu aramamış olsaydı, yine de bir trene binip atlayabilirdi. Çünkü geri dönmek ve "fikrimi değiştirdim" demek de çok zor bir şey.

22 Ağustos, Cumartesi

Annem beni ve Bille'yi süpermarkete gönderip, mümkün olduğunca uzun kalmamızı rica etti. Çünkü, Jasper'la konuşmak istiyordu. Daha önce babamı, babaannemin hasta olup olmadığına bakması için evden yollamıştı bile.

"Belki sen farkında değilsin," dedi acı dolu bir sesle annem Bille'ye, "ama ben doğru davranmayan insanları da sevebiliyorum pekâlâ. Ve bunu Jasper'a söylemek istiyorum. Çünkü onu ayna kırsa da, öfke krizi geçirse de, olduğu gibi olsa da seviyorum! Çünkü hiç kimse benim ona acıdığım kadar, birine sırf acıdığı için acıyamaz!"

Bille hiç karşılık vermedi. Büyük alışveriş sepetini alarak evden çıkmaya yeltendi. Annem, "Ve seni

de, esrar da içsen, hırsızlık da yapsan, kötü not da getirsen, yine de severdim!" diye bağırdı peşinden.

"Aman, ne kadar da iyisin!" diye cevap verdi Bille ukalaca. Ama sanırım bunu annem duymadı. Kapıdan çıkmıştık çünkü.

Önce süpermarkete, ardından da dondurma yemek için dondurmacıya gittik. Hayat, kader ve Jasper hakkında konuştuk. Bir de annemin bu yaz değişip değişmediği üzerine. Alışveriş torbalarımızdaki iki paket tereyağının iyice yumuşamış olduğunu fark edince, sütler de ekşimeden eve dönmeye karar verdik.

Jasper'ı annemle birlikte mutfakta bulduk. Dün yüzüne bakmadığı dondurulmuş balığı yiyordu. Mutsuz görünmüyordu.

Öğle saatlerinden gece yarısını beş geçene dek, pek de alışık olmadığımız bir şey yaptık –televizyon seyrettik. Eminim bunun nedeni, hepimizin geçirdiği ruhsal sarsıntıydı.

23 Ağustos, Pazar

Oldukça sakin bir gündü. Jasper uzanmış, annemin yatağına servis yaptığı tepeler dolusu patates kızartmasını yiyordu. Bir yandan da Finnegans Wake adlı kitabını okuyordu. Jasper'a en ufak bir öfke duyduğum

yoktu; ama, anneme karşı az biraz kızgınlık hissettim. Hasta olduğum zamanlar dışında, bana hiç böyle ilgi gösterdiği olmazdı. O zaman da bana patates kızartması değil, papatya çayı getiriyordu. Ona bu konuyu açtığımda, Jasper'ın hastalığının farklı, yani ruhsal olduğunu açıkladı. Yani papatya çayının çözebileceği bir mesele değilmiş.

24 Ağustos, Pazartesi

Sabahleyin Bayan Pickpeer'den telefon geldi. Ahizeyi annem kaldırdı, ama hemen babama uzattı. "Bu kadınla konuşmak istemiyorum," dedi bana sessizce.

Babam Pickpeer'lerin bayana Jasper'ın "happy and well up" [51] ve "a good child and high intelligent darling" [52] olduğunu temin etti. Jasper konuşmayı sırıtarak takip ediyordu. Babam telefonu kapattıktan sonra, "Kulaklarına inanamadı, pasaklı!" diye fısıldadı anneme. Annemse babama, Pickpeer'e bu kadar aşağılayıcı tanımlamalar yakıştırmaması gerektiğini fısıldadı. Çünkü insan, birinin neden böyle davrandığını asla bilemezmiş. "Bu hataya Jasper'da düştük zaten!" diye fısıldadı.

Bunun dışında bugün pek bir şey olmadı –Jasper'ın odasında, mavi masanın üstünde bir liste

bulmam dışında. Listede kırmızı kalemle ~~22~~ ~~23~~ 24 25 26 27 28 ve siyah kalemle 29 yazıyordu.

Önce bu rakamlardan hiçbir şey anlamadım. Ama sonra, 29 Ağustos'un Jasper'ın dönüş tarihi olduğunu çaktım birdenbire.

25 Ağustos, Salı

Anneme, Jasper hep yanımızda kalsa olmaz mı, diye sordum. Annem başını salladı. "Şu Mary'nin yanında kalmasına bile izin vermediklerine göre," dedi, "onu bize hiç vermezler."

"Ama, onlar Jasper'ı sevmiyor ki!" dedim.

"Bu Jasper'ın düşüncesi," dedi annem. "Bayan Pickpeer olaya farklı bakıyordur! Eminim! Onu kendince seviyordur mutlaka. Hem Bille de, sizi doğru biçimde sevmediğimi iddia ediyor ya."

Anneme, Bille'nin boşboğazlıklarına bu kadar üzülmemesini söyledim. "Bunu kastetmiyor!" dedim.

Annem iç geçirdi. "Hem ayrıca," dedi, "başka bir şey daha var..." Konuşmaya devam etmekte tereddüt ediyordu. "Yani Jasper'la ilgili bir mesele daha. O..." dedi ve durdu. "O..." dedi ve sustu.

"Neymiş onunla ilgili olan?" diye ısrar ettim.

Bu konuşma sırasında mutfakta oturmuş, kızart-

mak için iri boy patatesler soyuyorduk. Tam annemin kekeleyip durduğu sırada mutfağa Bille girdi. "Konu ne?" diye sordu.

Annem, soyduğu patatesi elinde döndürüp, sanki hayatında ilk kez görüyormuşçasına patatese bakıyordu. Sonra başını kaldırdı ve Bille'ye, "Sana âşık, Bille!" dedi.

"Herhalde yani!" dedi Bille. Yüzünden gurur okunuyordu.

"Herhalde demekle geçiştirilemez!" dedi annem. "Seninle nişanlanmak istiyor!"

"Kutsal ruh aşkına!" diye mırıldandı Bille ve çöp kovasına çöktü. Sanki kocaman bir oturakmış gibi çöp kovasının üstünde oturuyordu. Daha önce ablamı hiç bu kadar çaresiz görmemiştim.

"Yaşamak istemeyişinin bir nedeni de buydu," dedi annem, "çünkü onunla nişanlanmayacağını sanıyor."

"Ama o daha bir çocuk!" dedi Bille.

"Senden yalnızca bir yaş küçük," dedi annem.

"Peki, ne yapacağız?" diye sordu Bille.

"Bilmiyorum," dedi annem. "Kesin olan şu ki, onunla nişanlanacak mısın diye, sana sormakla görevlendirdi beni. Bunu da şimdi yerine getirmiş oldum."

Bille çöp kovasından sıçrayarak kalktı. "Peki, benim için çok genç olduğunu ona söylemedin mi?

Üstelik de her şeyiyle..."

"Hayır!" dedi annem. "Bunları bana anlatması büyük bir güven göstergesiydi. Her şeyden önce, hâlâ yaşadığına seviniyorum."

"Nasıl böyle bir fikre kapılabilir?" diye haykırdı Bille. Annem işaretparmağını dudaklarının üstüne koyup, Iasper'ın odasını işaret etti.

"Niye böyle bir fikre kapılmasın ki?" dedi sonra. "Yaşamaya devam etmek için, sevdiği ve sevildiği herhangi birine ihtiyacı var. Mary artık onun için var olmadığına göre de, seni seçti. Bunun için Ewald'ı ya da beni tercih etmemesi pek de şaşırtıcı değil!"

Derin bir nefes aldım ve, "O halde sen de onunla nişanlan!" dedim Bille'ye.

Bille gözlerini dehşetle bana dikti.

"Nasılsa cumartesi günü geri uçuyor," dedim. "Dört gün nişanlı kalmaya dayanabilirsin herhalde."

Bille başını salladı. Birincisi, hiçbir zaman nişanlanmayacakmış. İlle de nişanlanacaksa, bir çocukla değil, bir adamla nişanlanırmış. Bu adamın da beğenilerine uygun olması gerekirmiş. Yani, çok uzun boylu, siyah saçlı, esmer tenli ve yeşil gözlü.

Bu saçmalığı daha fazla dinlemek istemediğim için, Bille'nin sözünü kestim. "Aferin! Çok güzel!" dedim. "Daha geçenlerde annemi, yalnızca doğru davrananları sevebilmekle suçladın! Ama sen daha da kötüsün! Sen yalnızca güzel görünenleri sevebiliyor-

sun! Yoksa Jasper'ı da severdin. Hem de öylesine, Jasper olduğu ve sevilmek istediği için!"

"Çıldırmış!" dedi Bille anneme.

"Jasper'ın cumartesi günü gideceği doğru," dedi annem. "Az bir süre kaldı, gerçekten."

"Yoksa sen de mi..?" dedi Bille ve tekrar çöp kovasının üstüne çöktü.

"Bilemiyorum," dedi annem. "En azından kimseye zararı olmayacak. Belki de, ona yardım edecek. Hem, gerçek bir nişan da sayılmaz. Jasper çocuk daha. Sanırım onun için bu aslında bir tür güvence olacak. Anlıyor musun?"

"Hayır," dedi Bille.

"Nişanlanırsanız akrabamız olacağını söyledi," dedi annem. Sonra da eline yeni bir patates alıp soymaya başladı. "Belki de bu saçmalık!" diye mırıldandı.

"Bu saçmalık değil!" dedim. "Annem haklı." Sanırım, Jasper'ın biraz çarpık işleyen beyninde oluşan düşünceleri anlamaya başlamıştım. Mary'yle akraba olmadığı için, onun yanında kalmasına izin vermemişlerdi. Artık onu ziyaret bile edemiyordu. Şimdi ise, bizimle kendi arasında bir tür akrabalık ilişkisi oluşturmak istiyordu. Tabii ya, kesin böyleydi!

"Kendini yeterince güvende hissetmesi için, onu öpücüklere boğmamı mı bekliyorsunuz yoksa?" diye bağırdı Bille, histerik bir tarzda. "Metresi mi olayım yani?"

"Bille!" Annem dehşetten neredeyse parmağını kesiyordu. "Böyle konuşma! Jasper'ın öpücük falan istemediğinden eminim! Daha fazlasını ise asla! Bunun, senin sandığın gibi, gerçek aşkla bir ilgisi yok!"

"Ama bir dahaki yaz tekrar gelmek istiyor. O zaman ne olacak?" diye sordu Bille. Sesindeki histerik ton biraz yatışmıştı.

"Bir yıl uzun bir süredir," dedi annem. "Bu sürede çok şey değişebilir. Hem Jasper gibiler için, iyilikle atlatılan her yıl için şükran duymak gerekir."

"Olayı daha fazla dram haline getirme!" dedim Bille'ye. "Bir çamaşır sepeti dolusu patates kızartıp, bir batarya dolusu balığı ızgarada kömür haline getirdik mi, bu iş biter. Masaya da beyaz masa örtüsünü seriz. Her tabağın yanına pembe bir gül koyarız. Ben size iki yüzük de alırım. Onları küçükparmağınıza taktınız mı, nişan oldu demektir!"

"Bunu düşünmeliyim," dedi Bille.

"Düşün tabii!" dedi annem. "Ve eğer istemiyorsan, Bille, inan ki, fark etmez! Bunu senden beklediğimi sanma sakın. Karar tamamıyla sana kalmış."

Annemle Bille'nin, yüzüklü bir balık-patates cümbüşü için bu kadar tantana çıkarmalarını bir türlü anlayamadım.

Akşam, yattıktan sonra, Bille bana kararını verdiğini açıkladı. "Nişanlanacağım," dedi. "Ama gelecek yaz, artık on beş yaşında olduğunu ileri sürüp, benim-

le evlenmek isterse, beni bu bataktan nasıl kurtaracağınızı siz düşünürsünüz! Hem bir şey söyleyeyim; hiç kimsenin bundan haberi olmayacak. Eğer bunu okulda anlatırsan, seni öldürürüm!"

Ölü ya da diri hiç kimseye nişandan söz etmeyeceğime, annemin-babamın-kardeşimin-ölüsünü-göreyim ve iki-gözüm-önüme-aksın-ki diyerek yemin ettim.

26 Ağustos, Çarşamba

Bille anneme, nişana hazır olduğunu bildirdi. Annem babama aktardı, babam da Jasper'a. Babamın bu haberi Jasper'a hangi dil ve sözcüklerle ilettiğini bilmiyorum. (Sonrasında babam, kendisini hayatında hiç böyle aptal hissetmediğini söyledi.)

Jasper, olumlu mesajı aldıktan sonra, öğle yemeğine, sanki hiçbir şey olmamış gibi, sakin ve gevşemiş geldi. Belki, her zamankinden biraz daha fazla tıkınmış olabilir yemekte, ama işte o kadar.

Öğleden sonra, yelkenliyle açılmak için Tuna Nehri'ne gittik. Tam yelkenliyi suya indirdiğimiz sırada, yağmur bastırdı. Kürek çekerek geri döndük. Ama bu sefer de, kıyıya varır varmaz yağmur dindi. Bu git geli üç kez tekrarladıktan sonra, bıktık. Yelkenliyi geri

vererek, lunaparka gittik.

Babam ve Jasper delilergibi atari oynadılar. Bille'nin ve benim canımız aari oynamak istemedi. Oyun salonunun önündeki bir banka oturup bekledik. Bille, Jasper'ın onunla hiç ilgilenmemesine neredeyse biraz alınmış gibiydi Aşk içinde yanan bir oğlanı farklı hayal ettiğini söyledi bana.

27 Ağustos, Perşembe

Nişan kutlaması yaptık. Şenliğe bakılacak olursa, aslında hepimiz birbirimizle nişanlandık! İnanılmaz miktarlarda yemek tükettik. Yalnız patates kızartması ve kömürleşmiş balık değil, yaş pasta, kek ve sosis de yedik. Sonra babam bir şişe gerçek şampanya patlattı ve hepimize birer parmak düşecek kadar dağıttı.

Şaşkaloz Jasper, nişanlınmayı kan kardeşlikle karıştırdı. Göbeğindeki bıçakla parmağını kesmek istedi ve Bille'nin de böyle yapması gerektiğini söyledi. Sonra parmaklarını birleştirecekmiş. Ama ona yüzükleri uzattığımda –ki bunlar için karne paramdan arta kalanları bir kuyumcu tezgâhında bırakmıştım– ikna oldu. Ardından, pek çok şarkı söyledik. İngilizce şarkılar, Viyana ezgileri, operetler, hit parçalar, çocuk şarkıları ve hepsinden karmalar. Tam bir kanonu de-

nemeye başlamıştık ki, telefon çaldı. Alt katımızda oturan hanım, çıldırmış olup olmadığımızı öğrenmek için aramıştı. Gece yarısının çoktan geçtiğini ancak o zaman fark edebildik ve yatmaya karar verdik.

Ama Bille ve ben, daha uzun bir süre, duvarın ötesinde Jasper'ın "Ah sevgili Augustin!" şarkısını söylediğini duyduk.

Bille kıkırdadı ve nişanlısının süper bir bariton olduğunu söyledi. Sonra kıkırdamayı bırakıp, aslında böyle neşeli olmamamız gerektiğini söyledi acıklı bir sesle. Jasper zavallı bir çocukmuş ve tüm bunlar aslında çok acıklıymış.

"Üzgün olmak ne işe yarar ki?" diye mırıldandım ve duvara vurdum. Jasper'a, şarkı söylemeyi kesmesi gerektiğini anlatmak istemiştim. Çünkü alt kattaki hanım her an yeniden arayabilirdi. Ancak Jasper beni yanlış anlayıp, şarkı söylemeyi sürdürdü. Hem de duvarda ritim tutarak.

Telefonun çalması uzun sürmedi. Bu kez arayan beşinci kattaki beydi. Babam ona, yaklaşık yirmi yıldır örnek gösterilecek kiracılar olduğumuzu, hal böyleyken, bir defalık gürültü yüzünden şikâyete maruz kalmamızın anlaşılır şey olmadığını söyledi. Bunun üzerine beşinci kattaki bey özür diledi.

Ama, bir bütün olarak değerlendirildiğinde, nişan gecesi gerçekten de keyifliydi.

28 Ağustos, Cuma

Bille, Jasper ve ben inanılmaz uzun uyuduk. Annem bizi kaldırmadı. (Daha sonra bize, Jasper'ın evimizdeki son gününü baştan sona uyuyarak geçirmesini dilediğini itiraf etti.)

Öğleye doğru kalktık. Jasper taş koleksiyonunu toplayıp paketledi. Annem Jasper'ın giysilerinin hepsini yıkamış, şimdi de ütülüyordu. Daha sonra onları kurbağa yeşili bavula ve yolculuk çantasına yerleştirmeye çalıştı. Geçen süre içinde Jasper'ın eşyasına bir çift palet, küçümsenmeyecek sayıda tişört ve daha bir sürü şey eklendiği için bunda epey zorlandı.

Babam bütün gün dışarıdaydı. Bir arkadaşıyla balığa çıkmıştı. Çünkü, böyle hüzünlü sahnelere yüreği dayanamazmış –öyle dedi.

29 Ağustos, Cumartesi

Jasper'ı hep birlikte havaalanına götürdük. Her zamanki gibi, zamanından önce ordaydık. Jasper'ın dolmuş uçağının rehberi bile ortalıkta yoktu daha. Bunun üzerine havaalanı lokantasına gittik. Ama Jasper ne bir şey yemek, ne de bir şey içmek istedi. Bize en sevdiği dört taşı hediye etti. Annem o kadar duygu-

landı ki, dokunsanız ağlayacaktı. Babam taşını –mavi yassı bir taştı– cüzdanının, çıtçıtla kapanan en küçük bölmesine yerleştirdi. Bundan böyle cüzdanının hiç boş kalmayacağını, çünkü taşın ona uğur getireceğini söyledi.

Derken, Londra'ya gidecek uçağın anonsu yapıldı. Gecikmeden nefret eden annem, "Üç kere anons edecekler, daha vaktimiz var!" dedi. Şaşkınlıktan kulaklarıma inanamadım. Üçüncü anons yapılırken, babam, "Öyleyse, gitmemiz gerek!" dedi. "Evet," diye iç geçirdi annem, "öyleyse, gitmemiz gerek!"

Jasper, taş dolu bavulu taşımama izin verdi. Özel bir tarzda onurlandırıldığımın bilincindeydim.

Jasper'ı Londra grubunun rehberine teslim ettik. Annem mendiline sümkürdü. Babam ağırlığını bir bacağından diğerine aktarıp durdu. Bille ise Jasper'ın yanında dikilip, elini tuttu. Sonra Jasper'ın bagajını teslim etme vakti geldi. Bunun için yolcu onay bankosunun önündeki sıraya girmesi gerekiyordu. Bille, uzun sıra boyunca Jasper'ın yanından ayrılmadı. Ama havaalanı salonunda yaşanan korkunç itiş kakıştan dolayı onları tam olarak göremiyordum. Sonunda, Londra rehberinin çevresindeki çocuk sürüsü pasaport kontrolünden geçip gözden kayboldu. Onlarla birlikte Jasper da.

"Veda etmek için elini bile sıkamadın!" dedim anneme.

"Ben de," diye hıçkırdı annem, "bu kadar çabuk olacağını beklemiyordum!"

Bille, kalabalığın arasından kendine yol açarak, bize ulaştı. Yanağını ovarak, "Bana üç öpücük verdi," dedi. "Hepinize birer tane. Dağıtayım mı?"

Öpüşmeye alışık bir aile olmadığımız için, bundan feragat ettik.

Dönüş yolunda, "Ne yazdı ama!" dedi annem. Ama bunu olumlu mu, yoksa olumsuz anlamda mı söylediği belli olmadı. "En azından Ewald bir dost kazandı!" dedi babam. Bunun üzerine annem iç geçirdi. "Ama sanırım, İngilizce telaffuzunda gelişme olmadı!"

Bille dirseğiyle beni dürterek gözlerini devirdi. O annemi her zaman acayip katı değerlendirir. Ama ben annemin –ve aynı şekilde babamın da– şu anki hallerinden memnunum. Eğer bu yazki gibi kalırlarsa, annemin not takıntısına bile razıyım. Ne de olsa, oldukça kolay öğrenen biriyim.

İNGİLİZCE AÇIKLAMALAR

1. 1. Babam,
   2. Annem,
   3. Bu da ben!
   (Bille dediğimiz kız kardeşim Sybille, bizi almakta olduğundan onu bu yüzden göremiyorsunuz.)
2. Sevgili Tom, gelecek hafta Pazar günü seni karşılamaktan hepimiz memnunluk duyuyoruz. Senin için her şeyi hazırladık. Bizim tarafımızda olmaktan çok iyi hissedeceğini umuyoruz. Arkadaşın Ewald, ebeveyni ve kız kardeşi.
3. Ben Jasper!
4. Peki, Tom nerede?
5. O hasta. Sol ayağını kırdı. Onun yerine beni yolladılar!

6. Taşlar ha?
7. Avusturya'da çok taşımız vardır bizim.
8. Eğer taşlarla ilgileniyorsan, bizim tarafımızdayken gözlerini büyüteceksin. ("Burada gördüklerine şaşıracaksın" demek istiyor.)
9. Bu büyük petrol rafinerisi.
10. Bu Schwechat adında küçük bir kasaba.
11. Bu merkez-mezarlık. Viyana'nın bütün ölmüşleri burada yaşıyor.
12. Kes sesini, Tanrı'nın cezası herif!
13. Hayır!
14. Kibar olup, şeylerinin bir bölümünü bana verir misin?
15. Lütfen otur, Jasper!
16. Ellerin, Jasper!
17. Pislik içindeler!
18. Git ve ellerini yıka, Jasper!
19. Burada Ewald yatıyor.
20. Hayır. Şahsıma bir oda isterim!
21. İşte odana kavuştun!
22. Soldaki kapıyı kullan!
23. Aç değil!
24. Ah hayır, ah hayır! Gerçekten değil!
25. Hayır, hayır, çok iyi bir arkadaş! Onu sevdim!
26. Jasper, seninkiler!
27. Üzgünüm.

28. Hayır-hayır-hayır, Jasper!
29. Haydi!
30. Kapıyı aç, Jasper, bırak içeriye gireyim!
31. Kendimi iyi hissetmiyorum.
32. aile
33. Ana baba gitti! Waldi de bizimle gelecek!
34. Onun babası benimki değil.
35. Suç işlemeye değmez.
36. Günü sona getirmek için bir dileğin var mı? ("Günü değerlendirmek" demek istiyor.)
37. ana babamın
38. Keşke ölseydim!
39. Ah hayır, canım, ah hayır!
40. Söz şerefi, Jasper! Taşların hepsi geri gelince, arabayı önce süreceğiz! ("Taşlar geri gelene dek yola çıkmayacağız! Şeref sözü, Jasper!" demek istiyor.)
41. Elimizden geleni yaptık; yarın başka ne çıkarıp düşünürüm. ("Yarın başka ne yapılabileceğini düşünürüm" demek istiyor.)
42. çıkarıp-düşünme ("Düşünüp çıkarmak" demek istiyor.)
43. uzak
44. Yalnız dört mü?
45. Mary kim?
46. Annem.
47. Peki, Bayan Pickpeer ne oluyor?

48. O yalnız Tom'u sever!
49. Söyle bana!
50. Jasper, kes sesini!
51. mutlu ve iyilerden
52. iyi çocuk ve yüksek akıllı sevgili

Nöstlinger okumak eğlencelidir!

Genç Roman

HADİ AMA BABA!

Çocuk Romanlar

KONRAD ya da KONSERVE KUTUSUNDAN ÇIKAN ÇOCUK

LOLLİPOP

KİM TAKAR SALATALIK KRAL'I

Kitaplarımızı,
www.gunisigikitapligi.com
adresinden indirimli edinebilirsiniz.

günışığı kitaplığı

Kapak: Gözde Bitir Sındırgı

13 yaşındaki Ewald, yaz tatili için güzel hayaller kurmaktadır. Ama ailesi, İngilizce'sini ilerletmesi için, bir İngiliz çocuğu evlerinde konuk etmeye karar verir. Ewald'ın bu işe fena halde canı sıkılır.

Ancak, onun ve ailesinin asıl canını sıkacak şey (!) uçakta gelmektedir.

Konuk değil Baş belası

Dünyanın en büyük çocuk ve gençlik edebiyatı ödülleri,
2003 ASTRID LINDGREN EDEBİYAT ÖDÜLÜ
1984 HANS CHRISTIAN ANDERSEN ÖDÜLÜ
1973 ALMAN GENÇLİK EDEBİYATI ÖDÜLÜ
("Kim Takar Salatalık Kral'ı" kitabıyla)
ve daha sayısız ödülün sahibi
CHRISTINE NÖSTLINGER Türkçe'de ilk kez yayımlanan bu romanında, hayata önyargıyla yaklaşmayı alaycı bir dille sergiliyor.

ISBN 975814290-9
9 789758 142903

günışığı kitaplığı